

KEHA-keskus

Työvoimapalveluiden toimeenpano Pohjois-Savon maakunnassa vuonna 2025

Alueellinen asiantuntija-arvio

Linda Typpö

Sisältö

Esipuhe	4
Tiivistelmä keskeisistä havainnoista	5
Työllisyysalue Ylä-Savo	5
Työllisyysalue Kuopio	5
Työllisyysalue Keski-Savo	5
Keski-Savon työllisyysalueen arvio	7
Tiivistelmä	7
Valtioneuvoston valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen	9
Työllisyydenhoidon toimintaympäristö	11
Työttömyysetuuksien käyttö ja kustannukset	16
Työllistymisen tuki ja kohtaannon edistäminen	18
Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden käyttö	24
Asiakaspalvelun yhdenvertainen saatavuus ja sujuvuus	26
Työllisyysalueen asiakastyytyväisyys	28
Kuopion työllisyysalueen arvio	30
Tiivistelmä	30
Valtioneuvoston valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen	31
Työllisyydenhoidon toimintaympäristö	34
Työttömyysetuuksien käyttö ja kustannukset	39
Työllistymisen tuki ja kohtaannon edistäminen	40
Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden käyttö	47
Asiakaspalvelun yhdenvertainen saatavuus ja sujuvuus	50
Työllisyysalueen asiakastyytyväisyys	51
Ylä-Savon työllisyysalueen arvio	53
Tiivistelmä	53
Valtioneuvoston valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen	55
Työllisyydenhoidon toimintaympäristö	57
Työttömyysetuuksien käyttö ja kustannukset	62
Työllistymisen tuki ja kohtaannon edistäminen	64
Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden käyttö	70
Asiakaspalvelun yhdenvertainen saatavuus ja sujuvuus	73
Työllisyysalueen asiakastyytyväisyys	75

Lähteet	77
Liitteet	79
Liite 1. Asiantuntija-arviossa käytetyt keskeiset käsitteet ja seurantakohteet	79
Kuvailulehti	91

Esipuhe

Vuodesta 2025 alkaen työvoimapalveluiden ja kotoutumisen edistämisen palveluiden järjestämisvastuu on siirtynyt valtiolta kunnille. Tehtävistä vastaa 45 työllisyysaluetta, kun aikaisemmin vastuu oli viidellätoista työ- ja elinkeinotoimistolla.

Osana hajautetun palvelujärjestelmän valtakunnallista ohjausta KEHA-keskukselle on säädetty lakisääteinen tehtävä: arvioida ja seurata keskitetysti työvoimapalveluiden ja -viranomaisten toiminnan tuloksellisuutta sekä tuottaa tietoa paikallisen ja kansallisen päätöksenteon tueksi. Arviointi kattaa pääasiassa lakisääteisesti toteutetut työvoimapalvelut. Arviointi toteutetaan sekä kansallisella että alueellisella tasolla.

Lain mukaan KEHA-keskuksen tulee vuosittain tuottaa asiantuntija-arvio, joka käsittelee mm. valtakunnallisten työllisyyden edistämisen tavoitteiden toteutumista, työvoimapalveluiden järjestämisvastuun edellytyksiä, palveluiden resurssointia sekä lakisääteisten asiakasprosessien toimeenpanoa. Asiantuntija-arvio tuottaa myös näkemyksen siitä, kuinka tuloksellisia työvoimapalvelut ovat työnhakijoille ja työnantajille työllisyysalueilla.

Asiantuntija-arviossa jokainen maakunnan työllisyysalue arvioidaan erikseen. Työllisyysalueen toteumat suhteutetaan koko maan ja maakunnan keskiarvoihin.

Asiantuntija-arvioinnissa hyödynnetään ensisijaisesti tietoja, jotka ovat saatavilla lakisääteisen käyttövelvoitteen piiriin kuuluvista työllisyyden hoidon asiakastietojärjestelmistä (Asiantuntijan Työmarkkinatori, Työmarkkinatori ja Yleinen avustusjärjestelmä). Työllisyyspalveluiden omaa dataa on täydennetty mm. tulorekisterin tiedoilla. Lisäksi mukana on keskitetysti kerättyä laadullista tietoa asiakastyytyväisyydestä. Työllisyysalueiden tilannekuvaa on syvennetty ja täydennetty alueen sekä elinvoimakeskuksen edustajien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta.

Lämmin kiitos työllisyysalueiden ja elinvoimakeskuksen yhteyshenkilöille sekä asiantuntijoille erinomaisesta yhteistyöstä ja panoksesta arviointityöhömme. Kiitämme myös työ- ja elinkeinoministeriötä arvokkaasta tuesta työvoimapalveluiden arvioinnissa.

Santtu Sundvall
Yksikön päällikkö

Linda Typpö
Tutkija

Tiivistelmä keskeisistä havainnoista

Työllisyysalue Ylä-Savo

- Ylä-Savon työllisyysalueen yleinen työmarkkinatilanne oli monilta osin lähellä Pohjois-Savon maakunnan ja koko maan tasoa. Ulkomaalaisten osalta tilanne oli keskimääräistä parempi.
- Alueen prosenttivirrat kolmen ja 12 kuukauden työttömyyteen olivat selvästi maakunnan ja koko maan tasoa matalammat. Jatkuvien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto puolestaan oli samalla tasolla kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.
- Julkisen työnvälityksen eli työtarjousten, esittelyiden ja työnantajakontaktien määrät laskivat alueella suhteellisesti koko maata vähemmän.
- Yleinen ja pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste olivat alueella matalammat kuin koko maassa keskimäärin. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrät laskivat noin puolella edellisvuodesta, etenkin valmennusten ja työllistämisten kohdalla.
- Alueen asiakastyytyväisyys oli parempi kuin koko maassa ja maakunnassa keskimäärin.

Työllisyysalue Kuopio

- Kuopion työllisyysalueen työllisyystilanne oli vuonna 2025 lähellä Pohjois-Savon maakunnan keskimääräistä tilannetta ja koko maan keskimääräistä tilannetta. Alle 25- ja yli 55-vuotiaiden työllisyystilanne oli alueella maakunnan tasoon verrattuna parempi, mutta suhteessa koko maahan heikompi.
- Sekä virta kolmen että 12 kuukauden työttömyyteen olivat alueella maakuntaa korkeammat, mutta koko maata matalammat. Jatkuvien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto ylitti maakunnan ja koko maan keston.
- Julkisen työnvälityksen osalta työtarjoukset laskivat koko maata suhteellisesti vähemmän ja työtarjoukset suhteellisesti enemmän.
- Alueen yleinen aktivointiaste oli matalin kaikista työllisyysalueista, ja lähellä maakunnan keskimääräistä tasoa. Myös pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli matalampi kuin koko maassa keskimäärin.
- Työnhakijoiden alkuhaastattelut järjestettiin alueella nopeammin kuin koko maassa. Myös viiden päivän aikana toteutuneiden alkuhaastatteluiden osuus oli alueella koko maata suurempi.

Työllisyysalue Keski-Savo

- Keski-Savon yleinen työmarkkinatilanne oli lähellä Pohjois-Savon maakunnan tilannetta ja

heikompi kuin koko maassa keskimäärin, mikä noudatti aiempien vuosien kehitystä.

- Alueen virta kolmen kuukauden työttömyyteen oli korkeampi kuin koko maassa. Virta 12 kuukauden työttömyyteen oli puolestaan matalampi kuin koko maassa, samoin jatkuvien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto.

- Julkisen työnvälityksen määrä, eli työtarjoukset, esittelyt ja työnantajakontaktit, vähenivät edellisvuodesta.

- Yleinen aktivointiaste Keski-Savon työllisyysalueella oli koko maan keskimääräistä tasoa matalampi. Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli koko maan tasolla. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä laski noin puolet edellisvuodesta. Eniten laskivat valmennukset ja työllistämiset.

- Alkuhaastattelut järjestettiin alueella nopeammin kuin koko maassa keskimäärin. Myös ajantasaisten palvelusuunnitelmien osuus oli alueella korkeampi kuin koko maassa.

Keski-Savon työllisyysalueen arvio

Tiivistelmä

Keski-Savon työllisyysalue on yksi Pohjois-Savon kolmesta työllisyysalueesta, ja sen muodostavat Varkaus, Joroinen, Leppävirta ja Pieksämäki. Vastuukuntana toimii Varkaus. Pieksämäki kuuluu maantieteellisesti Etelä-Savon maakuntaan. Alueen kunnat eivät osallistuneet työllisyysalueiden perustamista edeltäviin työllisyyden kuntakokeiluihin. Työllisyysalue on sekä kuntien lukumäärässä että työvoiman määrässä mitattuna suhteellisen pieni alue. Alueella oli vuonna 2025 työvoimaa keskimäärin 20 600. Työllisyysalueen henkilöresurssi oli arviointivuonna 55.

Keski-Savon työllisyysalueen työllisyystilanne oli lähellä Pohjois-Savon maakunnan tilannetta ja heikompi kuin koko maassa keskimäärin. Alueen työllisyysaste on koko seurantajakson (2023–2025) ajan ollut koko maan tason alapuolella, ja vastaavasti työttömyysaste on ollut koko maan tason yläpuolella. Työllisyys- ja työttömyysasteet kehittivät kuitenkin edellisvuoteen verrattuna samassa suhteessa kuin koko maassa ja maakunnassa keskimäärin.

Erillisryhmistä ulkomaalaisten työllisyystilanne oli Keski-Savon alueella parempi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin. Yli 55-vuotiaiden, ja etenkin alle 25-vuotiaiden, työllisyystilanne puolestaan oli alueella haastavampi. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli vuonna 2025 24 prosenttia, mikä oli 4 prosenttiyksikköä enemmän kuin Pohjois-Savossa ja 6 prosenttiyksikköä enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Alueella kuitenkin tehdään tiivistä yhteistyötä Ohjaamojen kanssa nuorten työllisyystilanteen parantamiseksi.

Työnhakijoita oli keskimäärin 4 600, mikä oli 2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kolme neljästä työnhakijasta oli joko työttömänä aktiivintilanteeseen laskettavassa palvelussa (laaja työttömyys). Laaja työttömyys laski edellisvuodesta 2 prosenttia. Alueen mukaan alueella on paljon asiakkaita, joiden tilanne vaatii keskimääräistä enemmän palveluiden yhteensovittamista, ja joiden polut avoimille työmarkkinoille voivat olla pidempiä. Tämä puolestaan vaatii monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, johon alue on pyrkinyt panostamaan. Alueen kunnissa toimii yhteensä kaksi eri hyvinvointialuetta, joiden käytännöissä on jonkin verran eroja. Myös TYM-palveluille on alueen mukaan enemmän tarvetta kuin niihin on resurssia. Alueella pyritään kehittämään työ- ja toimintakyvyn arviointeihin pääsyä, ja sitä kautta oikeille etuuksille ohjautumista.

Uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni Keski-Savon työllisyysalueella vuoden 2025 aikana yli kolmanneksella edellisestä vuodesta. Alueen mukaan avoimia, etenkin matalan kynnyksen, työpaikkoja on todella vähän, mikä voi johtaa työttömyyden pitkittymiseen. Työpaikkojen määrän vähentyminen ei näkynyt vielä vuoden 2025 aikana työttömyysjaksojen merkittävänä pitkittymisenä, ainakaan työllisyysalueiden keskimääräiseen keston suhteutettuna. Jatkuvien työttömyysjaksojen kesto oli alueella 53 viikkoa eli viisi viikkoa edellisvuotta pidempi. Tämä oli kuitenkin selvästi koko maata ja maakuntaa lyhyempi, ja vuosimuutoksen suuruus oli linjassa koko maan keskimääräisen tason kanssa. Työttömyysjaksot ovat olleet koko maan keskimääräistä kestoja lyhyempiä koko tarkastelujakson (2023–2025) ajan. Virta kolmen kuukauden työttömyyteen (57 %) oli koko maata (54 %) korkeammalla tasolla, ja kasvoi alueella koko maata nopeammin. Virta 12

kuukauden työttömyyteen (16 %) oli koko maan tasoa matalampi (19 %), ja myös kasvu oli hitaampaa. Siirtymät avoimille työmarkkinoille eivät juurikaan muuttuneet edelliseen vuoteen verrattuna. Työttömäksi työnhakijaksi palaavien osuus oli alueella koko maata ja maakuntaa keskimäärin pienempi.

Työttömyysetuuksia maksettiin yhteensä 34,2 miljoonaa. Etuuksia maksettiin 1,6 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Kuntien osarahoittamien työttömyysetuuksien kustannukset olivat 3,9 miljoonaa, mikä oli 87 prosenttia enemmän kuin aiempina vuonna. Maksuperusteita ei voida kuitenkaan suoraan verrata edelliseen vuoteen, koska niihin tuli muutoksia vuoden 2025 alussa, mikä selittää ainakin osan kasvusta.

Yleinen aktiivointiaste oli koko maan tasoa matalampi, mutta Pohjois-Savon maakunnan keskimääräistä tasoa korkeampi. Aktiivointiaste laski edellisvuodesta vajaa 10 prosenttiyksikköä. Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste oli samalla tasolla kuin koko maassa, ja maakunnan tasoa korkeampi. Aktiivointiasteeseen laskettavista palveluista etenkin työllistämisen ja valmennuksissa aloittaneiden määrät laskivat. Omaehtoisissa opinnoissa aloittaneiden määrät nousivat hieman.

Alueella tarjotaan lakisääteisten palveluiden lisäksi ei lakisääteisiä palveluja, kuten rekrytointitukea, ja valmennuksia. Hanketoimintana on järjestetty esimerkiksi nuorten työpajatoimintaa. Alueen kokemuksen mukaan ei lakisääteisten palveluiden kohdentaminen on joustavampaa, mikä mahdollistaa palvelujen räätälöinnin alueen asiakaskunnan ja tarpeiden mukaan.

Julkisen työnvälityksen eli työtarjojen, esittelyiden ja työnantajakontaktien määrät vähenivät. Alueen mukaan tähän vaikuttaa olennaisesti työpaikkojen väheneminen. Työtarjojen sijaan alueella on mieluummin käytetty tiedotteita avoimista työpaikoista ilmoitettaessa. Alueella on koettu, että yhteistyö kuntien elinkeino- ja yrityspalveluiden kanssa toimii hyvin. Vireillä on yhteisiä keskusteluita työnantajien kanssa ja työnantajakäyntejä sekä hankkeita, ja tieto työnantajien rekrytointitarpeista välittyy hyvin. Alueella henkilö- ja työnantajapalvelut on yhdistetty. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että asiantuntijalla on saman alan yritykset ja kyseisen ammattiryhmän asiakkaat. Tämä on koettu alueella hyväksi toimintatavaksi.

Alkuhaastattelut järjestettiin alueella neljä päivää nopeammin kuin koko maassa keskimäärin. Viiden päivän sisällä järjestettyjen alkuhaastatteluiden osuus oli noin kolme kertaa koko maan tasoa suurempi. Myös ajantasaisten suunnitelmien osuus (60 %) oli koko maata (55 %) korkeampi. Kolmen kuukauden välein järjestettävien työnhakukeskusteluiden osuus (31 %) puolestaan oli pienempi kuin koko maassa (35 %) keskimäärin. Asiakastyytyväisyys (3,68) oli lähellä koko maan (3,64). Kaksi kolmesta asiakkaasta oli saamansa palveluun tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä.

Lähtökohtaisesti työllisyysalueiden toiminnan käynnistäminen on ollut kaikille alueille iso muutos. Alueen mukaan vuoden 2025 aikana läpikäyty organisaatiomuutos on vaikuttanut palveluohjauksen tehokkuuteen, ja haasteita on ollut esimerkiksi YA-järjestelmän käytössä. Alueella palvelumalliksi on valittu kasvokkaisen lähitapaamisen painottaminen, mikä on vähentänyt palveluihin käytettävän budjetin suuruutta, mikä tiedostettiin alueella jo toimintaa suunniteltaessa. Vaikka palveluihin osallistuvien asiakkaiden määrä laski alueella, asiakaspalvelun eri osa-alueet pystyttiin järjestämään monelta osin koko maan keskimääräistä tasoa paremmin. Myöskään työttömyys ei pitkittynyt alueella samoissa määrin kuin koko maassa keskimäärin. Odotettavissa kuitenkin on, että kun taloussuhdanne kääntyy kasvuun, talouden elpymisen näkyy Itä-Suomessa muuta maata hitaammin.

Valtioneuvoston valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tässä luvussa tarkastellaan, miten valtakunnalliset tavoitteet ovat toteutuneet työllisyysalueella. Arvio perustuu taulukossa 1. esitettyihin mittareihin, joita verrataan maakunnan ja koko maan lukuihin.

Taulukko 1. Voimassa olevien työllisyyden edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen työllisyysalueella, maakunnassa ja valtakunnallisesti keskimäärin vuosina 2025 ja 2024.

Valtakunnallinen tavoite ja siihen liittyvät mittarit	Työllisyysalue 2025	Työllisyysalue 2024	Maakunta 2025	Koko maa 2025
Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille molemmilla kansalliskielillä				
Palveluissa koettu yhdenvertaisuus (keskiarvo)	4,02	-	-	3,96
Nostetaan matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyyttä				
Alle 25-vuotiaiden työllisyysaste, %	48,0	50,7	47,5	49,0
Ulkomaalaisten työllisyysaste, %	52,4	54,1	48,7	49,4
Yli 55-vuotiaiden työllisyysaste, %	64,5	64,3	67,0	69,9
Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste, %	24,0	20,5	19,9	17,8
Ulkomaalaisten työttömyysaste, %	28,5	25,7	31,4	31,0
Yli 55-vuotiaiden työttömyysaste, %	15,5	14,1	14,1	14,0
Työkykynsä alentuneeksi arvioineiden työllistyneiden määrä (kertymäsumma)	131	-	466	11 707
Tuetaan työnhakijan nopeaa työllistymistä vaikuttavilla ja etuusmenoja vähentävillä palveluilla				
Työttömien työnhakijoiden virta avoimille työmarkkinoille 3kk työttömyyden käynnistymisen jälkeen (virtaama työllisyyteen 3 kk), %	44,1	41,1	45,4	44,4
Kuinka moni työllistynyt palaa työttömäksi 3 kk työllistymisen jälkeen (virtaama tulottomuuteen 3 kk), %	24,0	23,9	25,6	26,6
Maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä per saaja	126	126	128	137
Tuetaan ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta työvoimapula-aloille				
Työvoimapula-aloille työllistyneet työnhakijat (kertymäsumma)	38	-	.	1 691
Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin (kertymäsumma)	15	-	.	2 820
Työtarjousten %-osuus toisten työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille (% kaikista työtarjouksista), %	0	-	.	0,3

Valtakunnallinen tavoite ja siihen liittyvät mittarit	Työllisyysalue 2025	Työllisyysalue 2024	Maakunta 2025	Koko maa 2025
WIF-toiminnolle tehtävien liidien määrät	-	-	-	-
Työvoimapula-aloille myönnetyt oleskeluluvat (kertymäsumma)	0	-	Alle 5	164
Vahvistetaan alueen elinvoimaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa				
Erytisasiantuntijoille myönnetyt oleskeluluvat	Alle 5	-	5	1 057
Elinvoimayhteistyöindeksi (keskiarvo)	4,67	-	-	3,46

1. Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut molemmilla kansalliskielillä

Yhdenvertaisuuskartoitukseen vastanneet työnhakija-asiakkaat arvioivat työvoimapalveluissa saamaansa kohtelua muun muassa asiallisen kohtelun, esteettömyyden, kielellisten oikeuksien toteutumisen ja verkkosivujen saavutettavuuden näkökulmista.

Työllisyysalueen henkilöasiakkaiden kokemus palveluiden yhdenvertaisuudesta (keskiarvomuuttuja) oli korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (3,96). Väittämätönnön vastausasteikko oli 1 (täysin eri mieltä) – 5 (täysin samaa mieltä). Mittarin tarkempi kuvaus löytyy liitteestä 1.

2. Matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyys

Alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueella 48,0 prosenttia, mikä oli korkeampi kuin maakunnassa (47,5 %) ja alempi kuin koko maassa (49 %). Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli työllisyysalueella 24 prosenttia, joka oli korkeampi kuin maakunnassa (19,9 %) ja korkeampi kuin koko maassa (17,8 %).

Ulkomaalaisten työllisyysaste oli työllisyysalueella 52,4 prosenttia, mikä on korkeampi kuin maakunnassa (48,7 %) ja korkeampi kuin koko maassa (49,4 %). Ulkomaalaisten työttömyysaste oli 28,5 prosenttia, mikä oli matalampi kuin maakunnassa (31,4 %) ja koko maassa (31,0 %).

Yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueella 64,5 prosenttia, mikä oli korkeampi kuin maakunnassa (67,0 %) ja matalampi kuin koko maassa keskimäärin (69,9 %). Ikäryhmän työttömyysaste oli 15,5 prosenttia, joka oli korkeampi kuin maakunnassa (14,1 %) ja koko maassa (14,0 %).

Työkykynsä alentuneeksi arvioineita työllistyneiden määrä oli työllisyysalueella 131 henkilöä.

3. Työnhakijan nopea työllistyminen ja etuusmenojen vähentäminen

Työttömien työnhakijoiden virta avoimille työmarkkinoille kolmen kuukauden jälkeen työttömyyden käynnistymisestä (44,1 %) oli alueella matalampi kuin maakunnassa (45,4 %) ja valtakunnallisesti (44,4 %).

Palkkatulottomaksi jääneiden osuus kolmen kuukauden kuluttua palkkatuloille siirtymisen jälkeen (24,0 %) oli matalampi kuin maakunnassa (25,6 %) ja matalampi kuin koko maassa (26,6 %).

Maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä per saaja oli alueella 126, mikä oli vähemmän

kuin maakunnassa (128 päivää) ja valtakunnallisesti (137 päivää).

4. Ammatillinen, alueellinen ja kansainvälinen liikkuvuus työvoimapula-aloille

Työvoimapula-aloille työllistyi työllisyysalueella vuoden aikana noin 38 henkilöä.

Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin oli yhteensä 15.

Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin' ja 'Työtarjousten %-osuus toisten työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille' tiedot perustuvat kesä-joulukuun 2025 tietoihin. Tarkempi kuvaus, ks. liite 1.

Työllisyysalueella ei myönnetty oleskelulupia työvoimapula-aloille. Koko maassa työvoimapula-aloille myönnettiin vuonna 2025 yhteensä 164 oleskelulupaa. Näin ollen kansainvälisen rekrytoinnin prosessit olivat vähäisiä koko maassa, sillä kansainvälisen rekrytoinnin kannalta relevantteja työvoimapula-aloja oli vuonna 2025 vain vähän. Lisäksi WiF-liiditoiminta käynnistyi valtakunnallisesti vasta loppuvuodesta 2025, joten liidejä ei ehtinyt toteutua vuoden aikana.

5. Alueen elinvoiman vahvistaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa

Työllisyysalueen elinvoimayhteistyöindeksi oli arviointivuonna 4,67, mikä on korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (3,46). Elinvoimayhteistyöindeksillä mitattuna työllisyysalueella on onnistuttu erinomaisesti elinvoiman vahvistamisessa muiden toimijoiden kanssa. Elinvoimayhteistyöindeksi on Elinvoimayhteistyöbarometrin tuottama tunnusluku (tarkempi kuvaus, ks. Liite 1), joka kuvaa työllisyysalueella elinvoiman vahvistamiseksi tehtävän yhteistyön toimivuutta ja tuloksellisuutta. Indeksillä muodostuu yhteistyön ulottuvuuksia (strateginen, rakenteellinen ja sosiaalinen yhteistyö) sekä neljän elinvoiman vahvistamiseen liittyvän valtakunnallisen tavoitteen mukaisen avaintuloksen toteutumista mittaavista väittämistä. Väittämäpatteristojen vastausasteikko: 1 (Ei toteudu) – 5 (Toteutuu erinomaisesti).

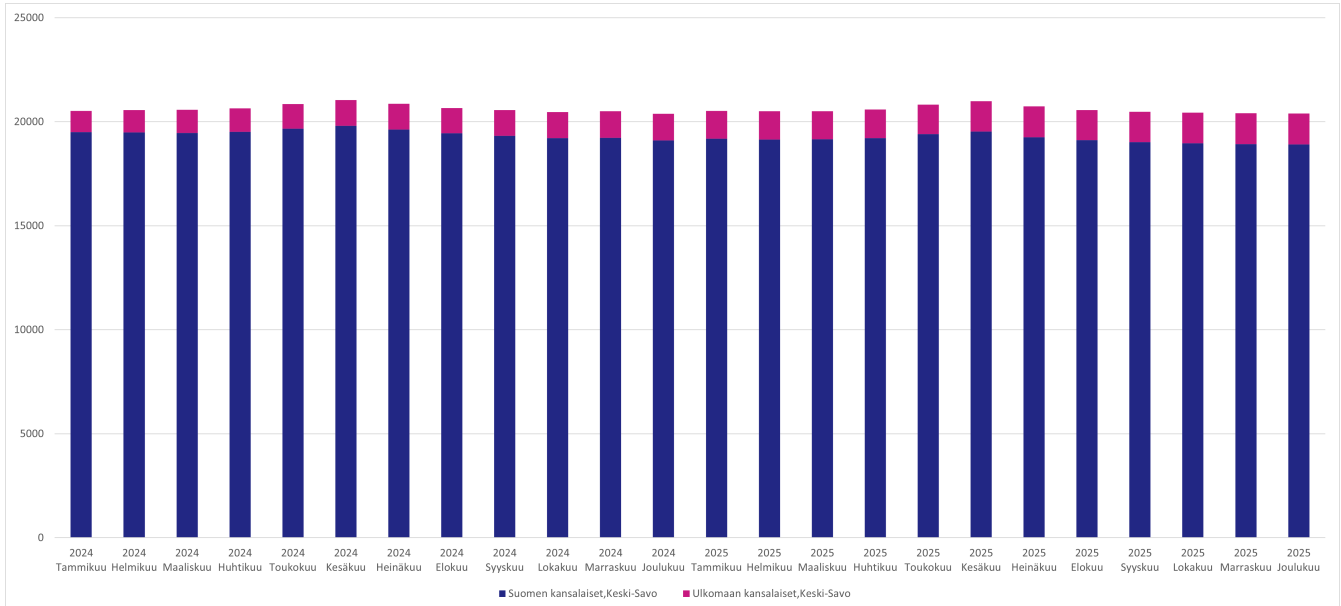
Erityisasiantuntijoille myönnettiin alle viisi oleskelulupaa. Koko maan tasolla erityisasiantuntijoille myönnettiin yhteensä noin 1 100 oleskelulupaa.

Työllisyydenhoidon toimintaympäristö

Työllisyysalueen työvoima

Työllisyysalueen väestöpohja oli vuonna 2025 25 500 ja työvoimapohja 20 600. Työllisyysalueella asui arviointivuonna 0,8 prosenttia koko maan työvoimasta (Kuvio 1), ja työllisyysalue oli työvoiman määrässä mitattuna maan 10. pienin. Työllisyysalueen työvoimaosuus oli saman verran kuin edellisellä vuonna.

Työllisyysalueen työvoimasta 6,9 prosenttia (1 400) oli arviointivuonna ulkomaan kansalaisia. Ulkomaalaisen työvoiman osuus kasvoi edellisvuodesta 1,2 prosenttiyksikköä.

Kuvio 1. Työvoiman kehitys Keski-Savon työllisyysalueella vuosina 2024–2025 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

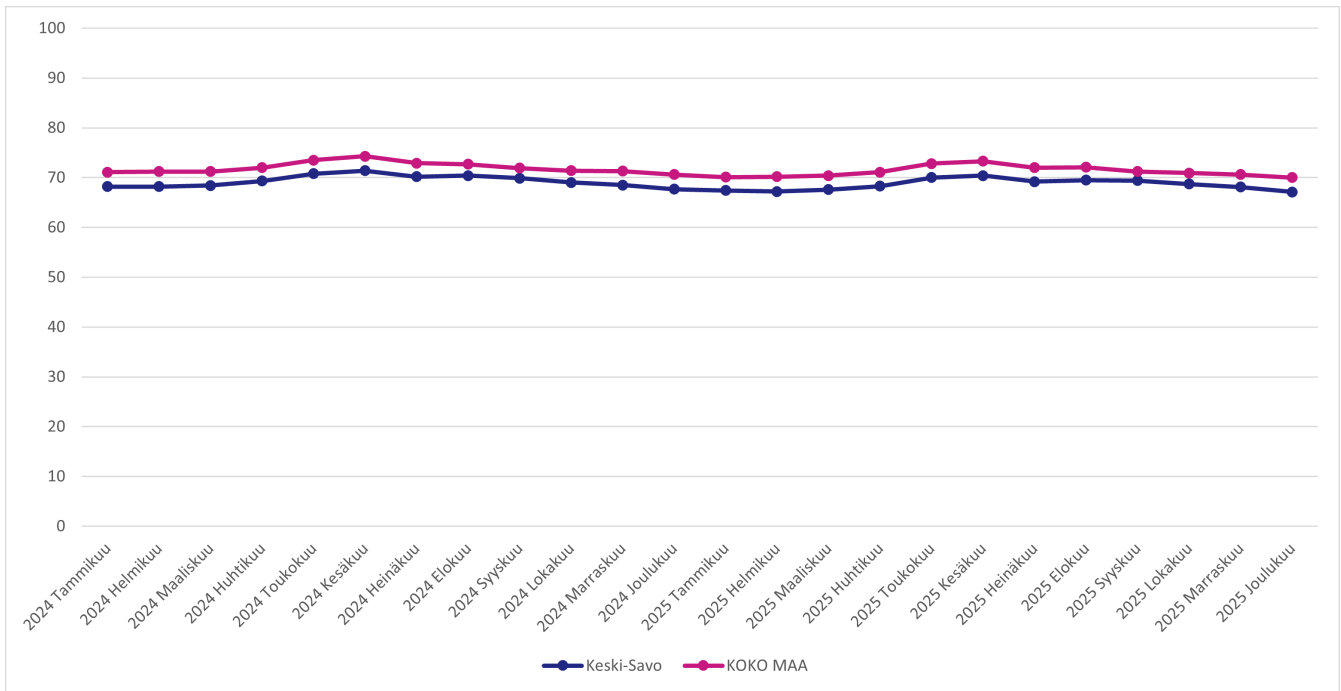
Työllisyysasteen kehitys

Työllisyysalueen työllisyysaste oli arviointivuonna 68,6 prosenttia (Taulukko 2) eli maan 5. matalin. Työllisyysaste laski edellisvuodesta 0,8 prosenttiyksikköä.

Työllisyysalueen työllisyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (70,0 %) verrattuna 1,4 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (71,2 %) verrattuna 2,7 prosenttiyksikköä matalampi.

Taulukko 2. Keski-Savon työllisyysalueen, Pohjois-Savon maakunnan ja koko maan työllisyysasteet (%) ja työllisyysasteen vuosimuutokset (%-yksikköä) vuonna 2025 ja 2024 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työllisyysaste %	2025	2024	Vuosimuutos %-yksikköä
Keski-Savon työllisyysalue	68,6 %	69,3 %	-0,8
Pohjois-Savon maakunta	70,0 %	70,7 %	-0,6
Koko maa	71,2 %	72,0 %	-0,8

Kuvio 2. Työllisyysasteen (%) kehitys Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2024–2025 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työllisyysaste oli arviointivuonna 52,4 prosenttia, mikä on 1,7 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (48,7 %) verrattuna 3,7 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (49,4 %) verrattuna 2,9 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli arviointivuonna 48,0 prosenttia, mikä on 2,7 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (47,5 %) verrattuna 0,4 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (49,0 %) verrattuna 1,0 prosenttiyksikköä matalampi.

Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli arviointivuonna 64,5 prosenttia, mikä on 0,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (67,0 %) verrattuna 2,5 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (69,9 %) verrattuna 5,4 prosenttiyksikköä matalampi.

Työttömyysasteen kehitys

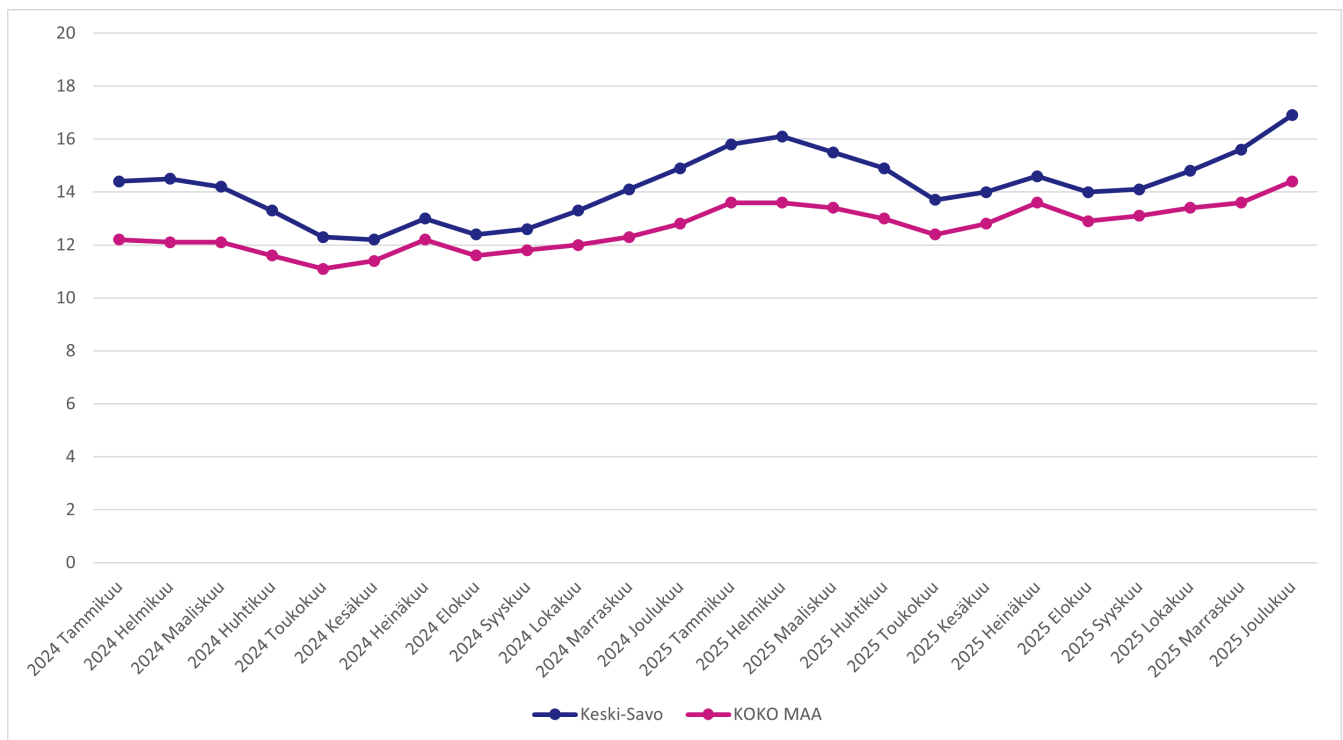
Työllisyysalueen työttömyysaste oli arviointivuonna 15,0 prosenttia (Taulukko 3) eli maan 7. korkein. Työttömyysaste oli edellisvuoteen verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä korkeampi.

Taulukko 3. Keski-Savon työllisyysalueen, Pohjois-Savon maakunnan ja koko maan työttömyysasteet (%) ja työttömyysasteen vuosimuutokset (%-yksikköä) vuonna 2025 ja 2024 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työttömyysaste %	2025	2024	Vuosimuutos %-yksikköä
Keski-Savon	15,0 %	13,4 %	1,6

Työttömyysaste %	2025	2024	Vuosi muutos %-yksikköä
työllisyysalue			
Pohjois-Savon maakunta	13,5 %	12,0 %	1,5
Koko maa	13,3 %	11,9 %	1,4

Työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (13,5 %) verrattuna 1,5 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (13,3 %) verrattuna 1,7 prosenttiyksikköä korkeampi.

Kuvio 3. Työttömyysasteen (%) kehitys Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2024–2025 (Lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

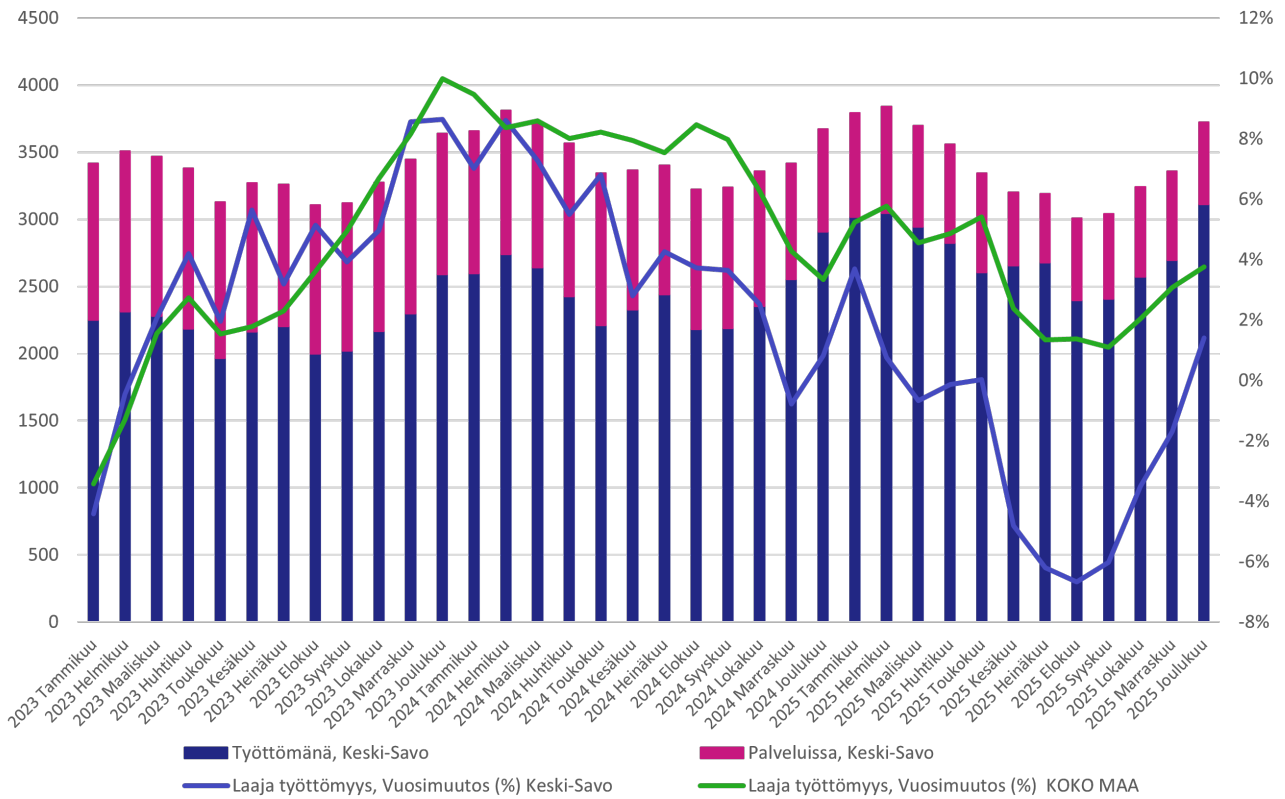
Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työttömyysaste oli arviointivuonna 28,5 prosenttia, mikä on 2,8 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (31,4 %) verrattuna 2,8 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (31,0 %) verrattuna 2,5 prosenttiyksikköä matalampi.

Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna 24,0 prosenttia, mikä on 3,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (19,9 %) verrattuna 4,2 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (17,8 %) verrattuna 6,2 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna 15,5 prosenttia, mikä on 1,4 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (14,1 %) verrattuna 1,4 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (14,0 %) verrattuna 1,5 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueen työnhakijat

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 keskimäärin 4 600 työnhakija-asiakasta kuukaudessa (kuukauden lopun tilanne). Se on 2,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 4. Laaja työttömyys Keski-Savon työllisyysalueella vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen työnhakijoista keskimäärin 74,7 prosenttia (3 400) oli arviointivuonna joko työttömänä tai aktiivintasteeseen laskettavassa palvelussa (Kuvio 4 ja Taulukko 4). Näiden ns. laajan työttömyyden (ks. Liite 1) piiriin kuuluvien työnhakijoiden keskimääräinen määrä laski edellisvuodesta 1,9 prosenttia. Laajan työttömyyden piiriin kuuluvia työnhakijoita oli arviointivuonna eniten Varkaudessa. Laajan työttömyyden piirissä olevien työnhakijoiden määrä laski edellisvuodesta eniten Joroisissa.

Taulukko 4. Työllisyysalueen ja siihen kuuluvien kuntien laajan työttömyyden piiriin kuuluvien työnhakijoiden määrä (ka) vuosina 2024–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Laaja työttömyys	2025	2024	Vuosi muutos	Vuosi muutos %
Keski-Savo	3 418	3 483	-65	-1,9 %
Joroinen	237	260	-23	-8,9 %
Leppävirta	507	507	0	0,0 %
Pieksämäki	1 069	1 046	23	2,2 %
Varkaus	1 606	1 670	-64	-3,8 %

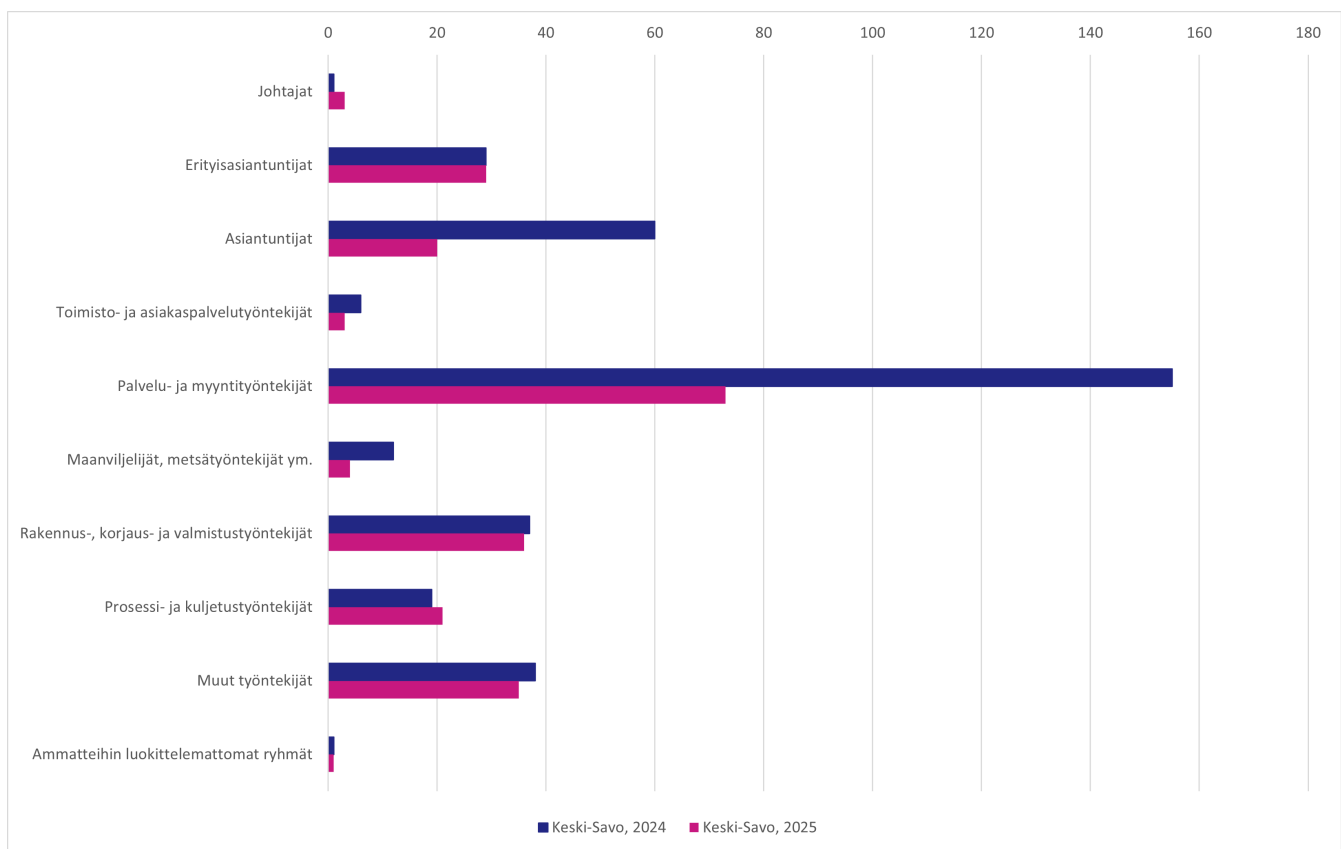
Työllisyysalueen maakunnassa laajan työttömyyden piiriin kuului arviointivuonna keskimäärin 16 800 työnhakijaa, mikä on 2,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Koko maassa laajan työttömyyden piiriin kuului arviointivuonna keskimäärin 412 100 työnhakijaa, ja määrä kasvoi edellisvuodesta 3,4 prosenttia.

Työvoiman kysyntä ja avoimet työpaikat

Työllisyysalueella ilmoitettiin KEHA-keskuksen ylläpitämän Työmarkkinatorin kautta (julkinen työnvälitys) yhteensä 220 uutta avointa työpaikkaa (Kuvio 5). Tämä on 37,5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Vuonna 2025 koko maan kaikista uusista avoimista työpaikoista 0,6 prosenttia sijoittui työllisyysalueelle.

Työllisyysalueella oli arviointivuonna määrällisesti eniten uusia avoimia työpaikkoja palvelu- ja myyntityöntekijöiden ammattiryhmissä (Kuvio 5). Uusien avoimien työpaikkojen määrä laski edellisvuodesta suhteellisesti eniten asiantuntijoiden sekä maanviljelijöiden ja metsätyöntekijöiden ammattiryhmissä.

Kaiken kaikkiaan työllisyysalueella oli arviointivuoden aikana avoinna 530 työpaikkaa. Avoimien työpaikkojen määrä laski prosenttia 33,8 edellisvuodesta. Suhteellisesti eniten työpaikkojen määrä laski edellisvuoteen verrattuna Joroisissa.

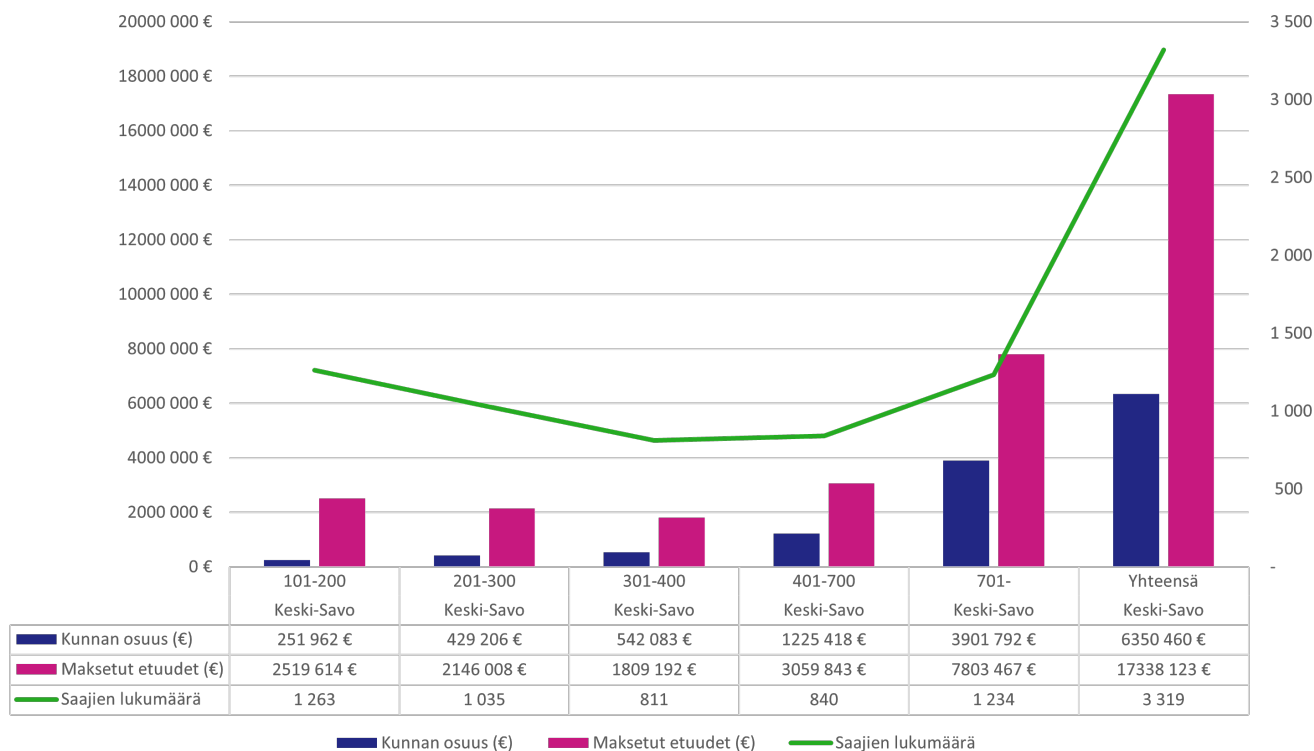
Kuvio 5. Vuosina 2024–2025 julkiseen työnvälitykseen ilmoitetut uudet avoimet työpaikat Keski-Savon työllisyysalueella (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työttömyysetuuksien käyttö ja kustannukset

Työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmästä tuotetut tilastot eivät esitä ansiopäivärahan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajia yhdistettynä kokonaislukuna, vaan saajamäärät ovat saatavissa ainoastaan etuuslajeittain eriteltyinä. On huomattava, että näin muodostettu kokonaisluku ei vastaa täysin todellista saajamäärää, vaan yliarvioi sitä.

Vuoden 2025 aikana työllisyysalueen etuuden saajille maksettiin yhteensä 34 168 000 euroa erilaisia työttömyysetuuksia työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmän mukaan. Etuuden saajia oli keskimäärin yhteensä 5 600 kuukaudessa. Maksetuista etuuksista 2 246 600 euroa (11 %) koostui Kelan peruspäivärahasta ja 18 184 900 euroa (50 %) työttömyyskassojen maksamista ansiosidonnaisista työttömyysetuuksista. Maksettujen työttömyysetuuksien määrä oli 568 100 euroa (-1,6 %) pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden aikana etuuksia maksettiin keskimäärin 6 000 euroa yhtä etuuden saajaa kohden. Tämä on 88 euroa (1,5 %) enemmän kuin maakunnan keskiarvo ja 340 euroa (-5,3 %) vähemmän kuin koko maan keskiarvo.

Kuvio 6. Työttömyysetuuden saajien määrä, maksetut etuudet (€) ja kunnan maksuosuus (€) Keski-Savon työllisyysalueella vuonna 2025 (lähde: Tilastotietokanta Kelasto: Työmarkkinatukiseuranta, Kunnan osarahoittaman työttömyysturvan saajat ja maksetut etuudet 2025-).

Työllisyysalueen kuntien osarahoittamien työttömyysetuuksien kustannukset olivat Kelan laskutusjärjestelmän tietojen mukaan vuonna 2025 yhteensä 6 350 500 euroa, mikä on 2 954 900 euroa (87,0 %) enemmän edellisvuoteen verrattuna (Kuvio 6).

Suurin yksittäinen maksuluokka oli yli 700 päivää työttömyysetuutta saaneet (Taulukko 5). Heistä kunnille koituneet kustannukset olivat 3 901 800 euroa, mikä on 61,4 prosenttia kaikista työllisyysalueen kuntien etuusmaksuista.

Taulukko 5. Työttömyysetuudensaajat kertymäpäiväluokittain (kunnan maksuosuuden maksuperuste) Keski-Savon työllisyysalueella, Pohjois-Savon maakunnassa ja koko maassa vuosina 2025 (lähde: Kela, Kelasto).

Kertymäpäiväluokka	Vuosi 2025	Maakunta yhteensä 2025	Koko maa yhteensä 2025
101-200	1 263	6 410	150 527
201-300	1 035	5 033	119 957
301-400	811	3 961	96 184

Kertymäpäiväluokka	Vuosi 2025	Maakunta yhteensä 2025	Koko maa yhteensä 2025
401-700	840	4 188	100 716
701-	1 234	5 616	139 692
Yhteensä	3 319	15 932	379 497

Huom! Maksuperusteet muuttuivat lainsäädännön muutosten myötä vuoden 2025 alussa, joten luvut eivät ole verrannollisia vuotta 2025 edeltävien vuosien lukujen kanssa.

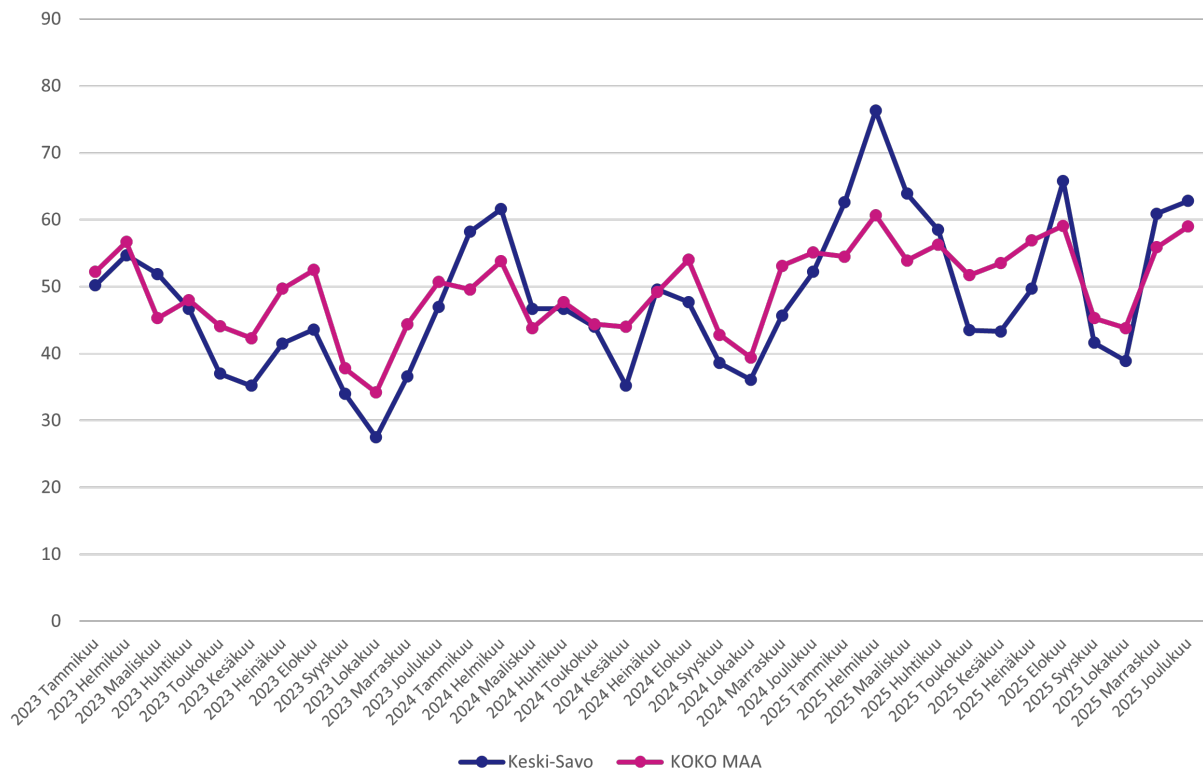
Työllistymisen tuki ja kohtaannon edistäminen

- Keski-Savon työllisyysalueen virta kolmen kuukauden työttömyyteen oli korkeampi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.
- Alueen virta 12 kuukauden työttömyyteen oli matalampi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.
- Jatkuvien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli selvästi lyhyempi kuin maakunnassa ja koko maassa.
- Palkkatuloille siirtyneiden määrän lasku oli alueella pienempi kuin koko maassa keskimäärin.
- Avoimille työmarkkinoille työllistyneistä työnhakijoista hieman harvempi palasi alueella työttömäksi maakunnan ja koko maan keskiarvoon verrattuna.

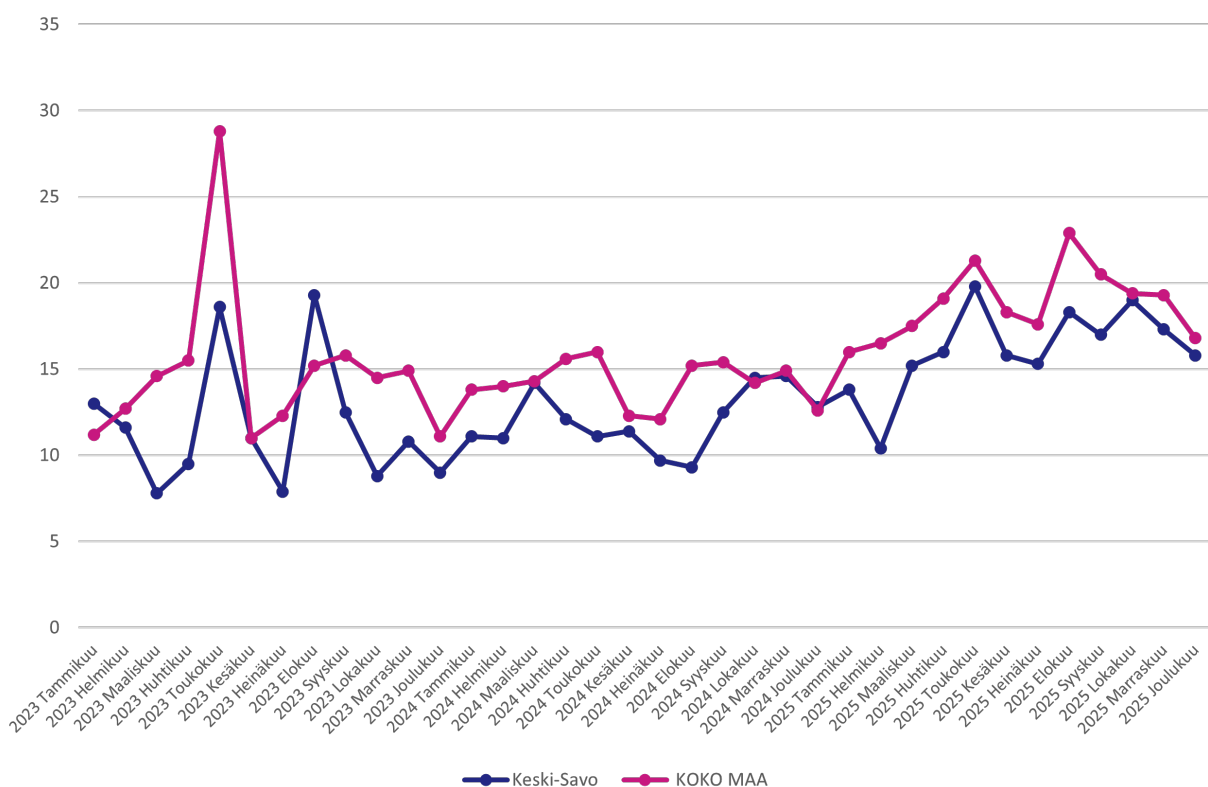
Virta yli 3 ja yli 12 kuukauden työttömyyteen

Työttömyyden pitkittymisen tiedetään voivan vaikuttaa kielteisesti yksilön myöhempään työllistymiseen. Yksi tapa kuvata työttömyyden pitkittymistä on tarkastella niiden työnhakijoiden osuutta, joiden työttömyys pitkittyy yli tietyn ajallisen keston. Arvioinnissa työttömyyden pitkittymistä tarkastellaan kolmen ja kahdentoista kuukauden ylitysten osalta (virta yli 3 ja yli 12 kuukauden työttömyyteen).

Työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli vuonna 2025 keskimäärin 57 prosenttia (Kuvio 7) eli maan 9. korkein. Edellisvuoteen verrattuna virta kasvoi 9,7 prosenttiyksikköä. Työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (50,7 %) verrattuna työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna 6,3 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (54,1 %) verrattuna 2,9 prosenttiyksikköä korkeampi.

Kuvio 7. Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

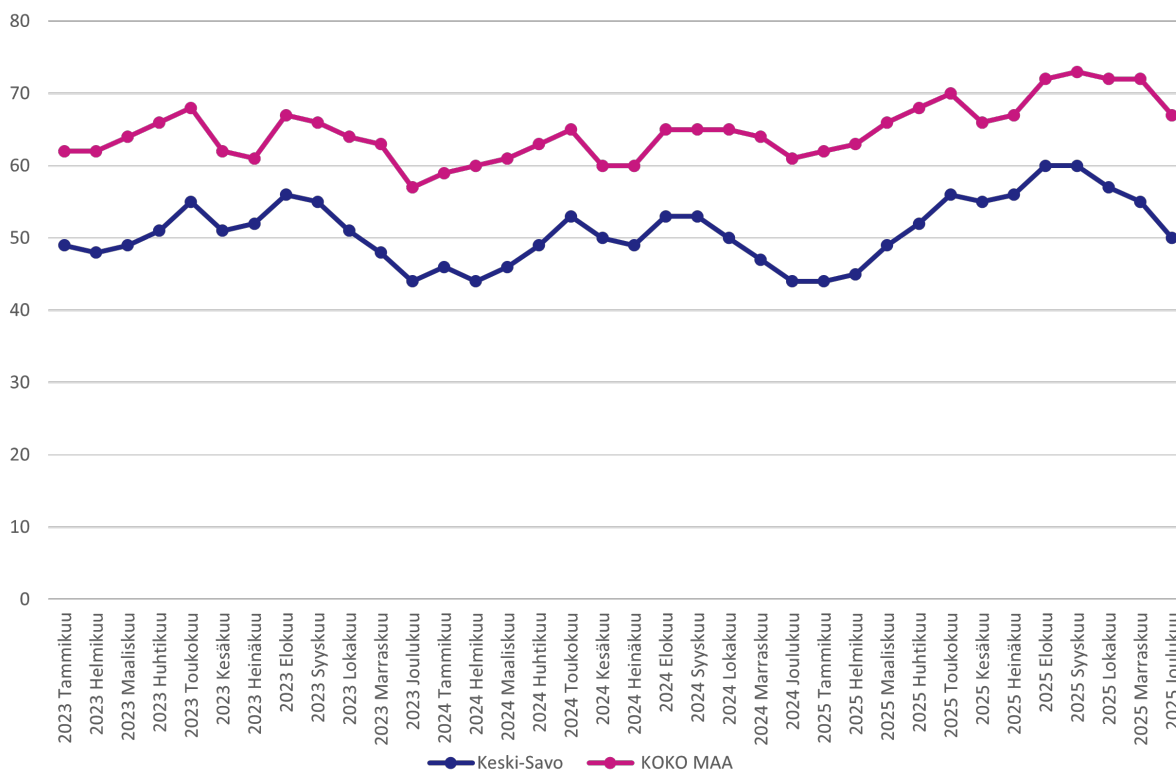
Kuvio 8. Virta yli 12 kuukauden työttömyyteen Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kahdentoista kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna keskimäärin 16 prosenttia (Kuvio 8). Virta pitkäaikaistyöttömyyteen oli arviointivuonna maan 22. matalin, ja se kasvoi edellisvuodesta 3,8 prosenttiyksikköä.

Työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (16,3 %) verrattuna työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kahdentoista kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna 0,3 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (18,7 %) verrattuna 2,7 prosenttiyksikköä matalampi.

Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto

Työllisyysalueella asuvien työttömien työnhakijoiden voimassa olevien työttömyysjaksojen kesto oli vuonna 2025 keskimäärin 53 viikkoa (Kuvio 9) eli maan 9. lyhin. Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto piteni edellisvuodesta 5 viikkoa (10,4 %).

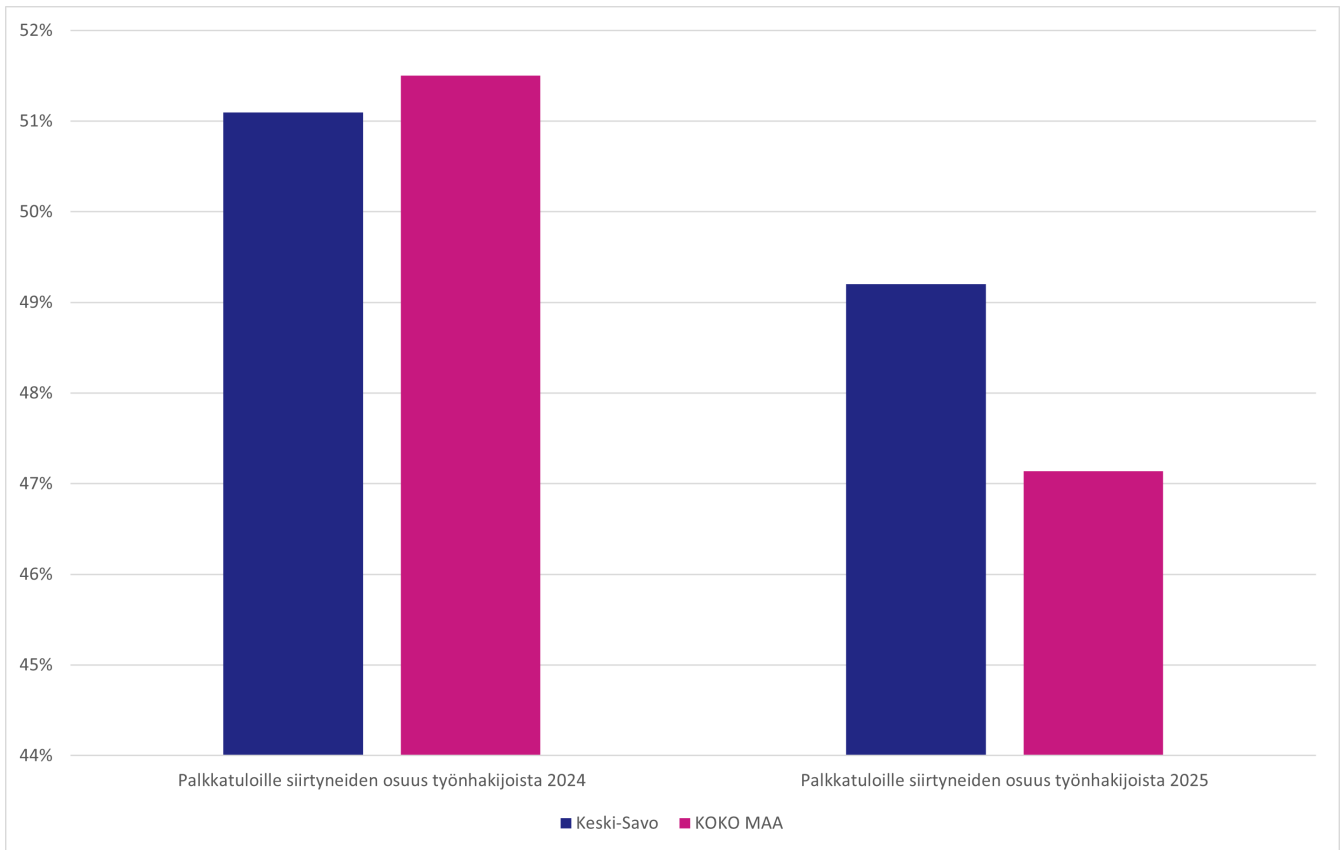

Kuvio 9. Työttömyysjaksojen kesto Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen voimassa olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli maakunnan keskiarvoon (69 viikkoa) verrattuna 16 viikkoa (-23,2 %) lyhyempi ja koko maan keskiarvoon 68 viikkoa verrattuna 15 viikkoa (-22,1 %) lyhyempi.

Työnhakijoiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille

Työllisyydenhoidon keskeisenä tavoitteena on edistää työnhakija-asiakkaiden työllistymistä ja ehkäistä työttömyyden pitkittymistä. Arvioinnissa työnhakijoiden työllistymisiä tarkastellaan Verottajan tulotietorekisterin tietojen kautta. Tulotietorekisteritietojen (pl. palkkatuetut työsuhteet) mukaan työllisyysalueen työnhakijoista yhteensä 2 300 siirtyi arviointivuonna palkkatuloille (Kuvio 10). Tämä on 36 (-1,6 %) palkkatuloille siirtymää vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Palkkatuloille siirtyneiden määrän suhteellinen vuosimuutos oli 2,8 prosenttiyksikköä pienempi kuin koko maassa keskimäärin.

Kuvio 10. Palkkatuloille siirtyneiden osuus työnhakijoista (%) Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuonna 2024 ja 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto; KEHA-keskus, TEPA Työnhakijamäärien ja jaksojen seuranta -raportti; Tulorekisteri).

Avoimille työmarkkinoille työllistymiseen kulunut aika

Raportointi siirtyy vuodelle 2027 (tarkemmin, ks. Liite 1).

Avoimille työmarkkinoille työllistymisen pysyvyys

Työllisyysalueen avoimille työmarkkinoille työllistyneistä työnhakijoista 420 (24,0 %) palasi työttömäksi työnhakijaksi kolmen kuukauden kuluttua työllistymisestä.

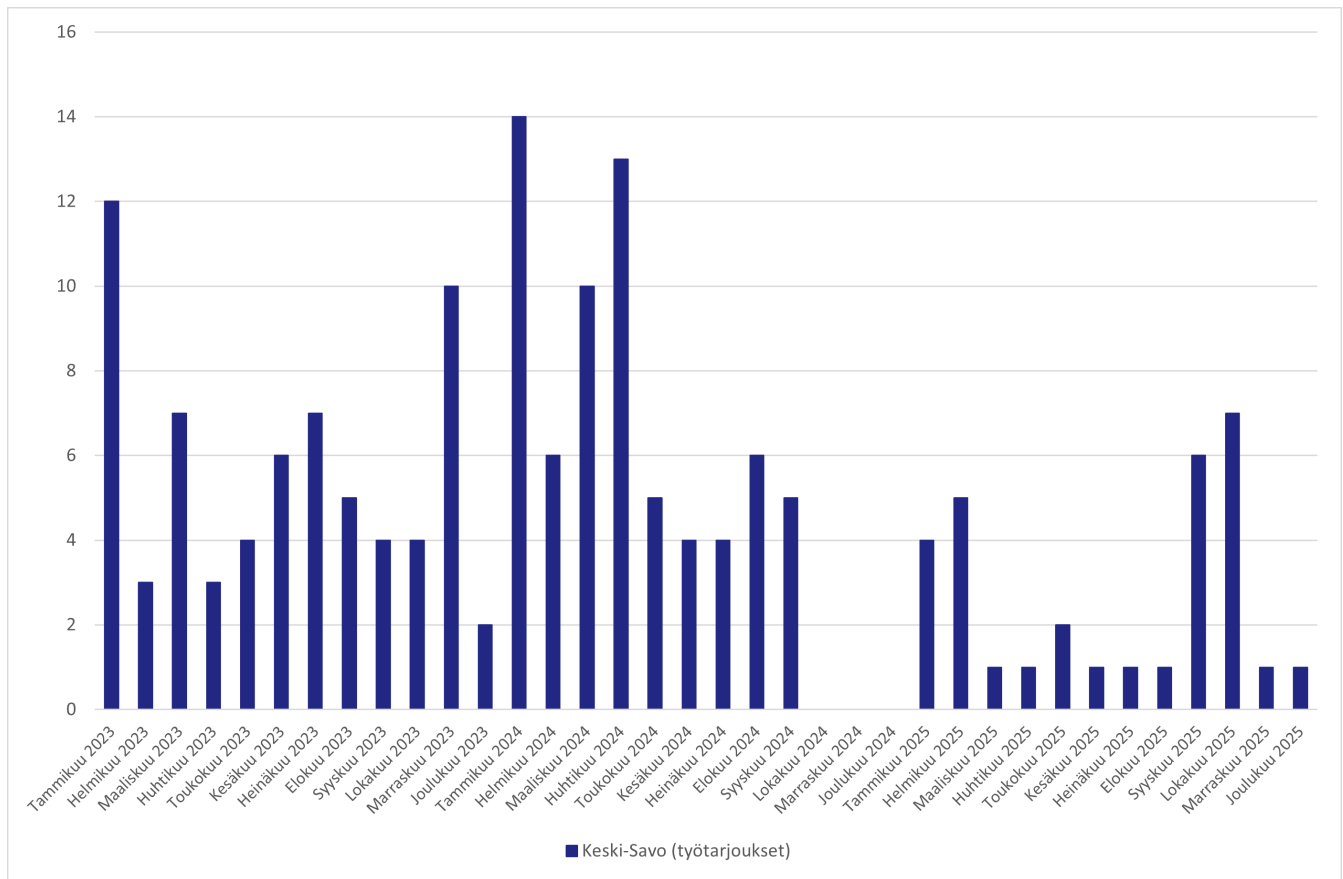
Työttömäksi työnhakijaksi palanneiden osuus oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (25,6 %) verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä pienempi ja koko maan keskiarvoon (26,6 %) verrattuna 2,6 prosenttiyksikköä pienempi.

Julkisen työnvälitystehtävän toimeenpano

Työtarjousten tekeminen ja tuloksellisuus

Työllisyysalueella tehtiin vuonna 2025 yhteensä 31 yksilöityä työtarjousta (Kuvio 11). Tämä on 36 (-53,7 %) vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Kaikkiin maan työvoimaviranomaisiin

suhteutettuna työllisyysalueen tarjousvolyymit laskivat suhteellisesti maan 19. eniten.

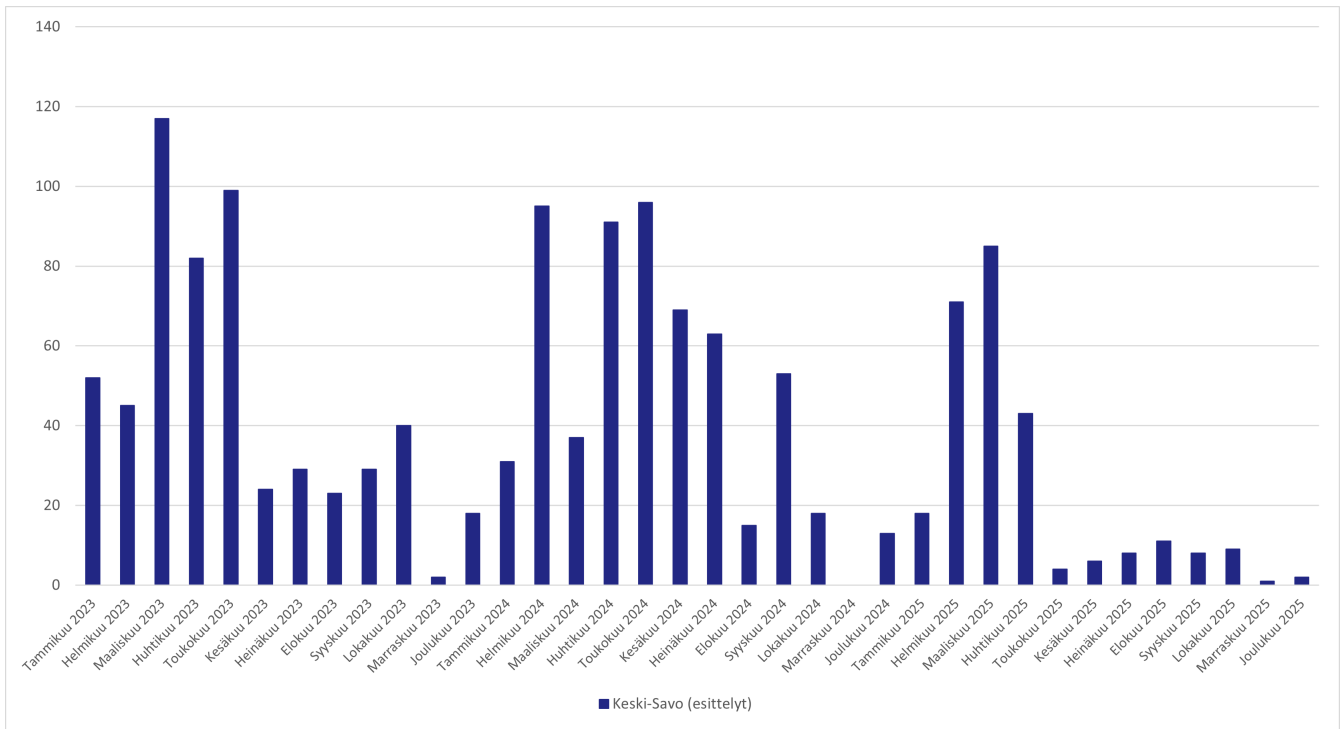

Kuvio 11. Keski-Savon työllisyysalueella tehty työtarjoukset vuosina 2024–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Julkinen työnvälitys -raportti).

Työllisyysalueella tehtiin arviointivuonna avoimille työmarkkinoille työllistymiseen johtaneita työtarjouksia oli alle 5. Asiakastietojärjestelmään ilmoitettujen tietojen puutteista johtuen lukuihin sisältyy epävarmuuksia. Työnhakijan asiakkuuden ensimmäisen puolen vuoden ajalta on poistettu vuodesta 2022 alkaen ns. velvoittavat työnhaut, mikä vähentää työtarjousten määrää tilastossa.

Työnantajälhtöinen työnvälitys

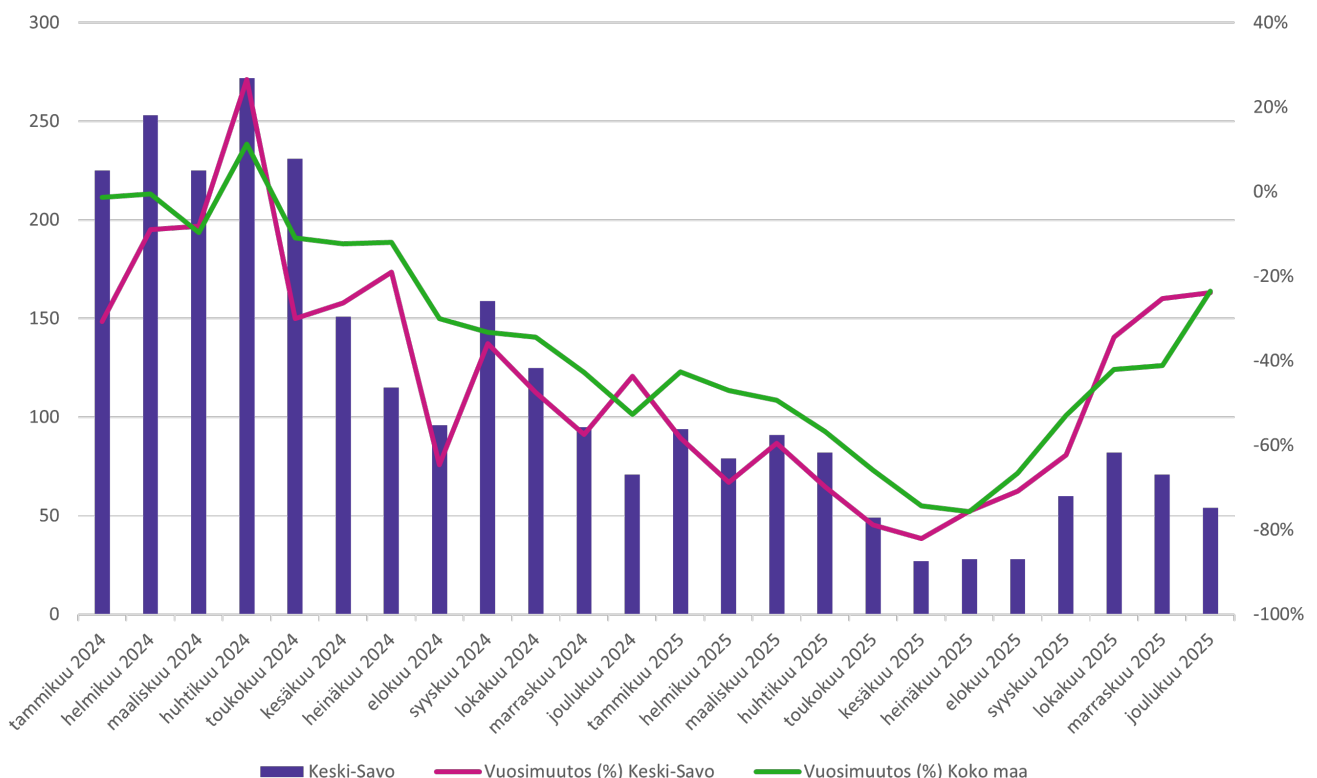
Työllisyysalueella tehtiin arviointivuonna yhteensä 270 esittelyä työnhakijoista työnantajille (Kuvio 12), mikä oli 320 (-54,2 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Esittelyistä työllistyi noin 10 henkilöä. Koko maassa tehtiin esittelyitä arviointivuonna 17 500 (vuosimuutos -52,0 %), ja niistä työllistyneiden määrä laski 63,6 prosentilla.

Kuvio 12. Esittelyiden määrä työnantajien ehdokastoimeksiantoihin Keski-Savon työllisyysalueella vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Julkinen työnvälitys -raportti).

Yhteydenpito työnantajiin

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 yhteensä 750 kontaktia työnantajiin, joko työvoimaviranomaisen tai työnantajan aloitteesta (Kuvio 13). Tämä on 63,1 prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Kaikkiin maan työvoimaviranomaisiin suhteutettuna työllisyysalueen työnantajakontaktien määrät laskivat suhteellisesti maan 13. eniten. Yhteydenottojen aiheena oli erityisesti rekrytointi.

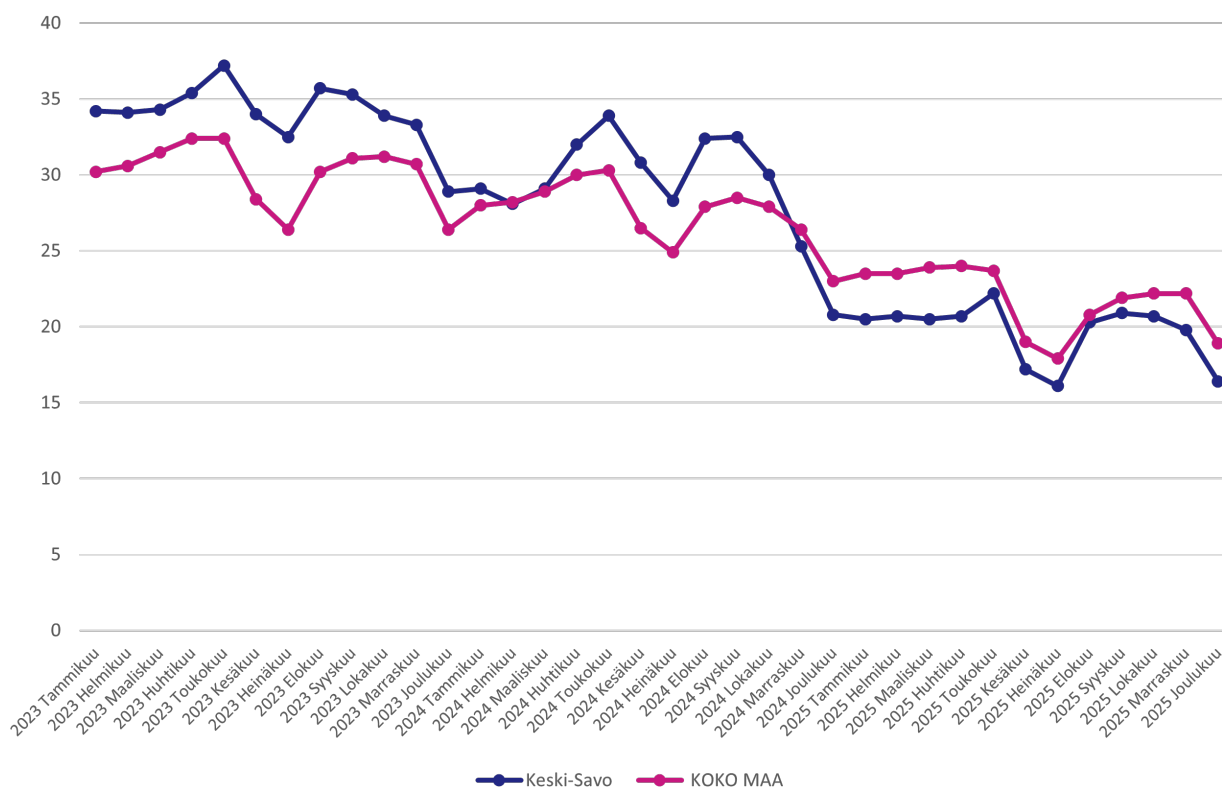
Kuvio 13. Työnantajakontaktien kehitys Keski-Savon työllisyysalueella vuosina 2024-2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Työntajien yhteydenotot itsepalvelu -raportti).

Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden käyttö

- Keski-Savon työllisyysalueella yleinen aktivointiaste oli korkeampi kuin maakunnassa, mutta matalampi kuin koko maassa.
- Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli alueella korkeampi kuin maakunnassa ja samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin.
- Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä laski vajaa puolet edellisvuodesta. Eniten laskivat työllistämiset ja valmennukset.

Yleinen aktivointiaste

Työllisyysalueen kaikkien työnhakijoiden aktivointiaste (yleinen aktivointiaste) oli vuonna 2025 keskimäärin 19,7 prosenttia (Kuvio 14), mikä on maan 10. matalin. Aktivointiaste laski edellisvuodesta 9,6 prosenttiyksikköä.

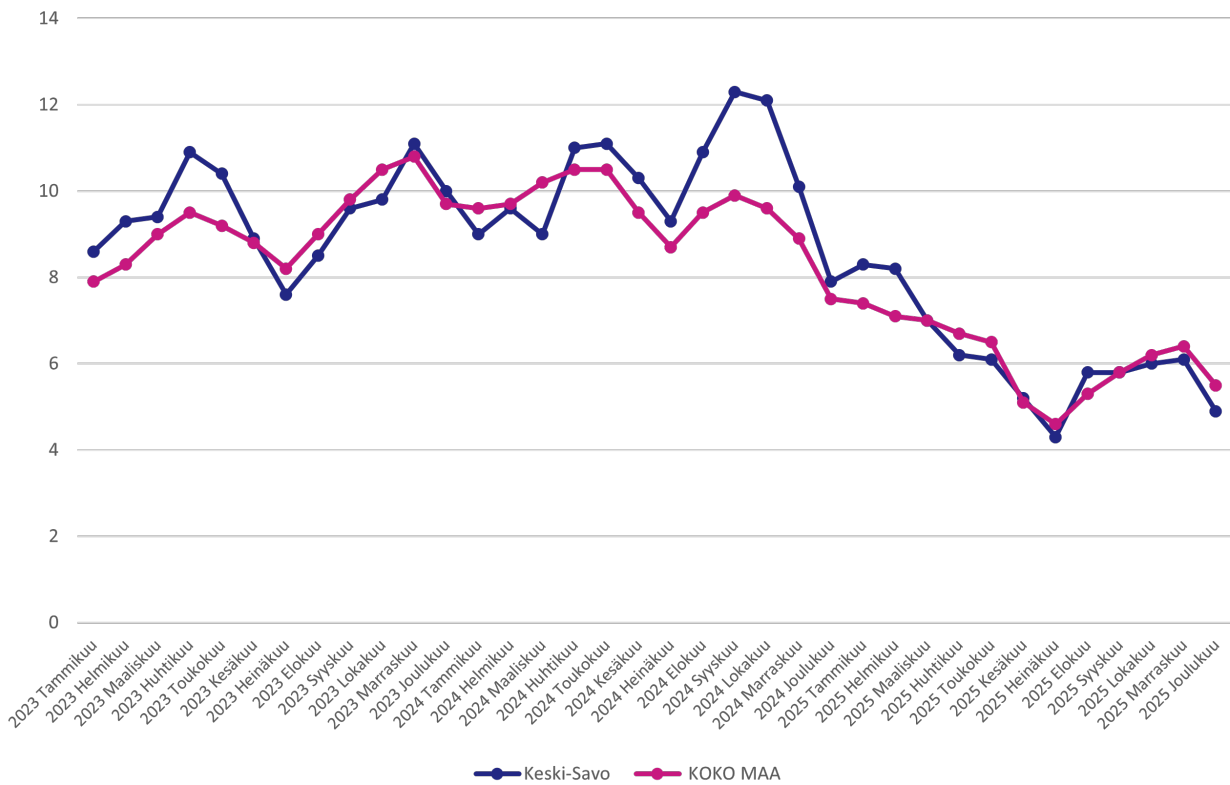

Kuvio 14. Yleinen aktivointiaste Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023-2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen kaikkien työnhakijoiden aktivointiaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (17,6 %) verrattuna 2,1 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (21,8 %) verrattuna 2,1 prosenttiyksikköä matalampi.

Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste

Työllisyysalueen pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste oli vuonna 2025 keskimäärin 6,1 prosenttia (Kuvio 15) eli maan 20. korkein. Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste laski 4,1 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Kuvio 15. Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste Keski-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023 - 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

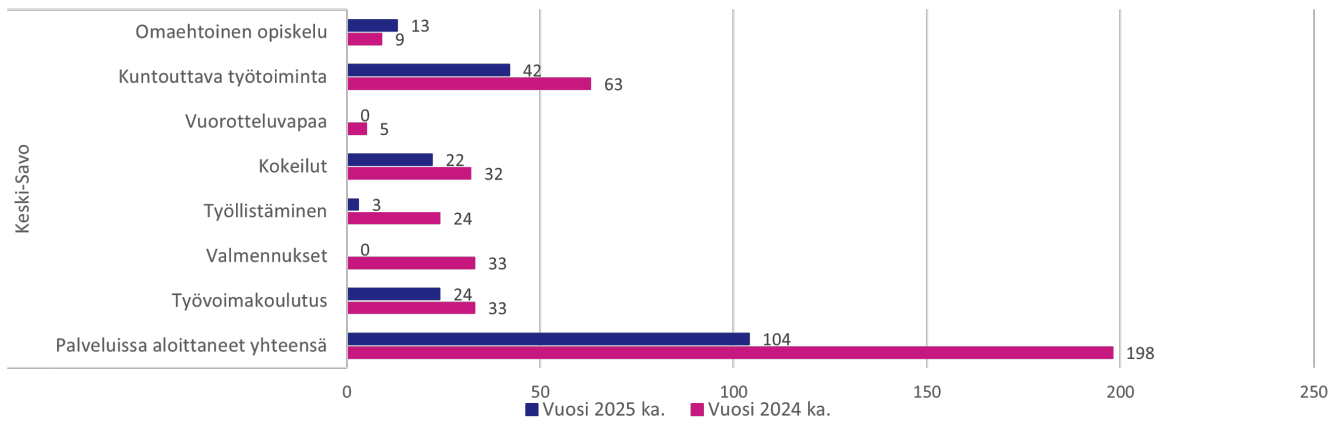
Työllisyysalueen pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste oli maakunnan keskiarvoon (4,8 %) verrattuna 1,3 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (6,1 %) verrattuna yhtä suuri.

Aktiivointiasteeseen laskettavien palveluiden käyttö

Palvelun aloittaneissa vuosikeskiarvo kuvaa keskimääräistä määrää paljonko aloittaneita oli joka kuukausi.

Työvoimakoulutuksen jaksoja alkoi keskimäärin 24, mikä on yhdeksän jaksoa (-27,3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna (Kuvio 16). Työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun jaksoja alkoi keskimäärin 13, mikä on neljä jaksoa (44,4 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kotoutumiskoulutuksia alkoi keskimäärin 11, mikä on kuusi jaksoa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 16. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä (vuosikeskiarvo) Keski-Savossa työllisyysalueella vuonna 2025 ja 2024 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllistämispalveluiden (palkkatuki, starttiraha, oppisopimus) jaksoja alkoi arviointivuonna keskimäärin kolme, mikä on 21 (-87,5 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Palkkatukijaksoja ei alkanut lainkaan ja starttirahajaksoja alkoi keskimäärin kolme. Työllistämisyaksoista 100 prosenttia (3) kohdistui yksityisen sektorin työsuhteisiin.

Työ- tai koulutuskokeilujaksoja alkoi tarkasteluvuonna keskimäärin 22, mikä on 31,3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Valmennusjaksoja ei alkanut vuoden aikana yhtäkään. Kuntouttavan työtoiminnan jaksoja alkoi keskimäärin 42, mikä on 33,3 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Asiakaspalvelun yhdenvertainen saatavuus ja sujuvuus

Alkuhaastattelun järjestäminen

Vuonna 2025 alkuhaastattelun järjestämiseen kului keskimäärin 9 arkipäivää. Koko maassa alkuhaastattelun järjestämiseen kului keskimäärin 13 arkipäivää.

Työnhakijan alkuhaastattelu tuli vuonna 2025 voimassa olleen lainsäädännön (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023) mukaan järjestää enintään viiden arkipäivän sisällä työnhaun käynnistämisestä. Vuonna 2025 kaikista työllisyysalueen järjestämistä alkuhaastatteluista 32,9 prosenttia toteutettiin määräajassa. Koko maassa yhteensä 11,7 prosenttia alkuhaastatteluista järjestettiin määräajassa.

Työnhakukeskustelujen järjestäminen 3kk:n välein

Vuonna 2025 työnhakukeskustelu järjestettiin työllisyysalueella 30,8 prosentille henkilöistä, joille työnhakukeskustelu olisi tavoitteen mukaan pitänyt järjestää. Koko maassa työnhakukeskustelu järjestettiin kolmen kuukauden sisällä 34,6 prosentille.

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu aina, kun alkuhaastattelusta tai edellisestä työnhakukeskustelusta on kulunut kolme kuukautta. Työnhakukeskustelut koskevat kaikkia työttömiä ja työttömyysuhan alaisia työnhakijoita ja osa-aikaisessa työssä olevia sekä työaika lyhentämällä lomautettuja. Jos työnhakija on työvoimakoulutuksessa, työkokeilussa, palkkatuetussa työssä, kuntouttavassa työtoiminnassa tai opiskelee

työttömyysetuudella tuettuna, työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu viimeistään kuukautta ennen palvelun arvioitua päättymistä.

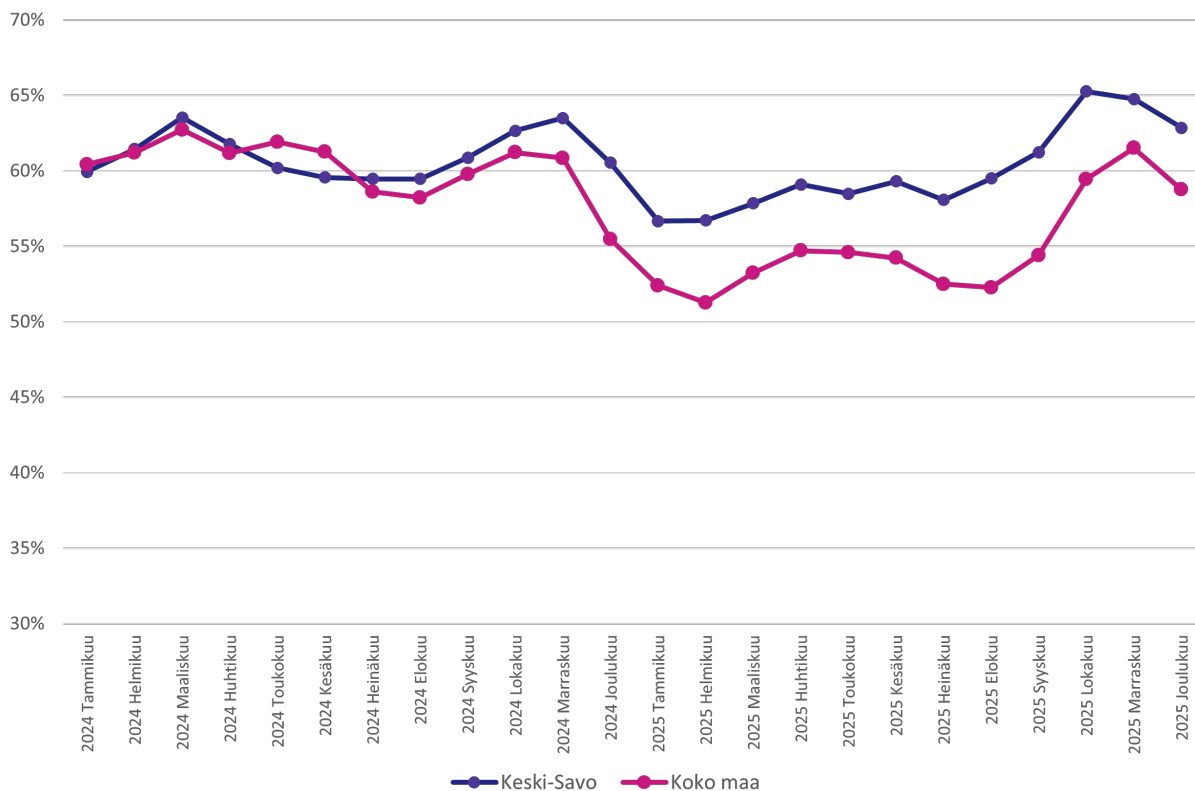
Palvelusuunnitelmien laatiminen

Vuonna 2025 työllisyysalueella tehtiin yhteensä 12 000 erityyppistä palvelusuunnitelmaa. Näistä 74 prosenttia oli työllistymissuunnitelmia, 16 prosenttia aktivointisuunnitelmia ja 7 prosenttia kotoutumissuunnitelmia (Taulukko 6).

Taulukko 6. Tehtyjien palvelusuunnitelmien lukumäärä ja osuus suunnitelmista suunnitelmatyypeittäin vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

	Suunnitelmien määrä	Osuus suunnitelmista
Työllistymissuunnitelma	8 905	74 %
Monialainen työllistymissuunnitelma	379	3 %
Aktivointisuunnitelma	1 904	16 %
Kotoutumissuunnitelma	799	7 %
Palvelusuunnitelmat yhteensä	11 987	100 %

Ajantasaisten suunnitelmien osuus vuonna 2025 oli työllisyysalueella 60,0 prosenttia ja koko maassa 54,9 prosenttia (kuvio 17). Asiakkaita, joilla ei ollut ajantasaista palvelusuunnitelmaa, oli työllisyysalueella 1 770, mikä vastaa 40,0 prosenttia kaikista alueen asiakkaista. Koko maassa asiakkaita, joilla ei ollut ajantasaista palvelusuunnitelmaa, oli 232 900, mikä vastaa 45,1 prosenttia kaikista asiakkaista.

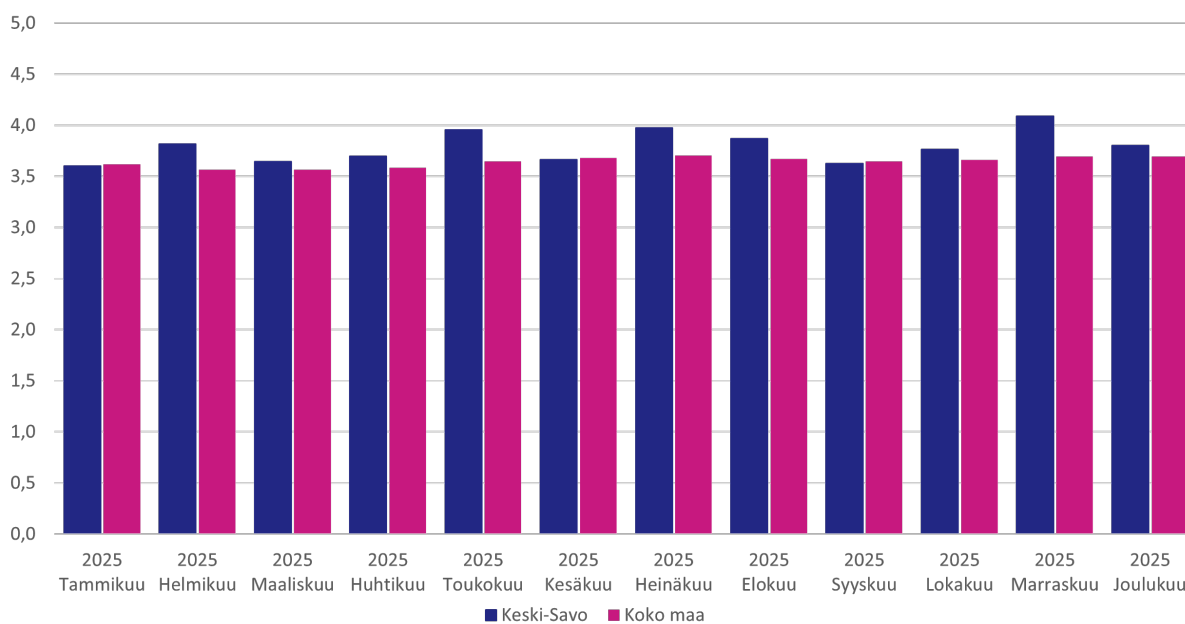

Kuvio 17. Ajantasaisten palvelusuunnitelmien osuus (%) tehdyistä suunnitelmista vuosina 2024–2025 (lähde: TEPA Palvelusuunnitelmien seuranta -raportti).

Työllisyysalueen asiakastyytyväisyys

Työnhakija-asiakkaiden palvelukokemusta mitataan säännöllisesti toistetulla asiakastyytyväisyyskyselyllä, jossa asiakasta pyydetään arvioimaan työllisyysalueelta saamaansa palvelua 5-portaisella asteikolla (tarkempi kuvaus, ks. Liite 1). Asiakastyytyväisyyskysely lähetettiin vuonna 2025 vastattavaksi kaikkiaan 1 498 000 kertaa. Kyselyn valtakunnallinen vastausprosentti oli 5,2.

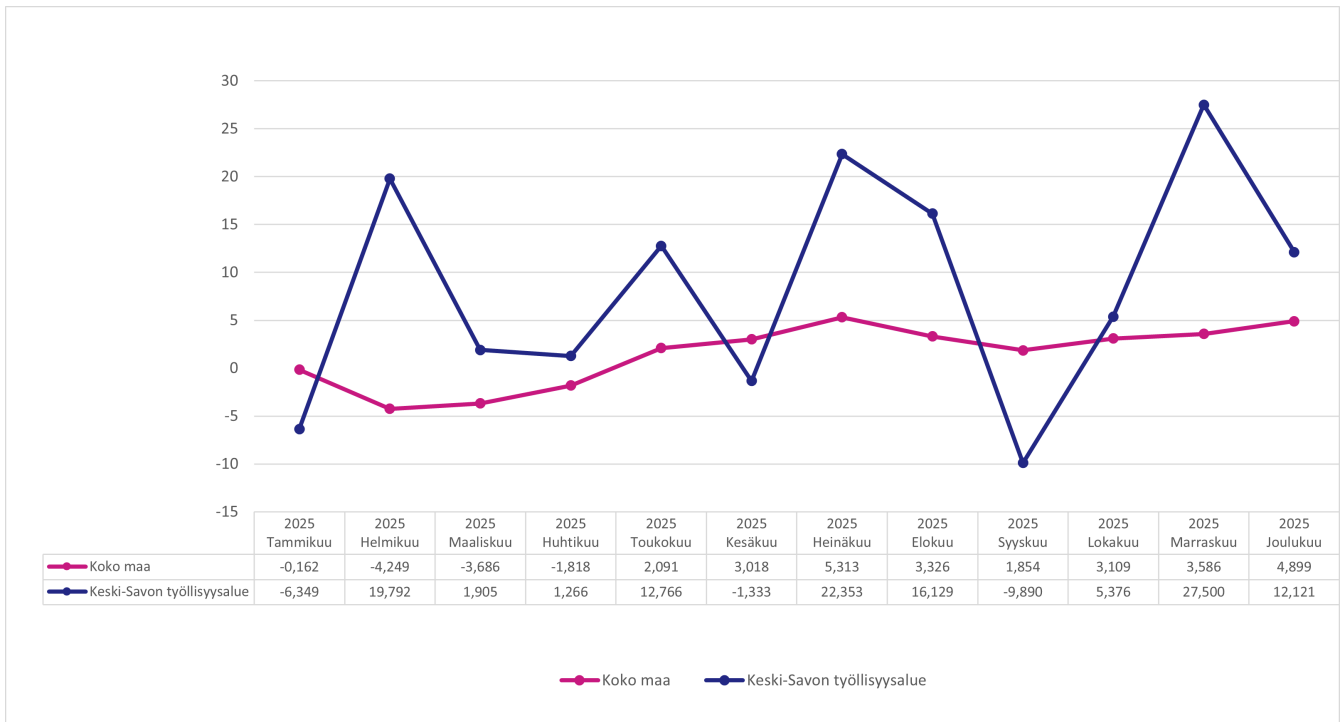
Arviointivuonna 2025 työllisyysalueen työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo oli 3,79 ja mediaani 4,0 (Kuvio 18). Vastaajista 67,2 prosenttia oli joko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä työllisyysalueensa palveluihin, ja 15,9 prosenttia koki olevansa saamaansa palveluun joko tyytymätön tai erittäin tyytymätön.)

Kuvio 18. Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys Keski-Savon työllisyysalueen työvoimapalveluihin vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Asiakastyytyväisyyden seuranta).

Työllisyysalueen henkilöasiakkaiden kokonaistyytyväisyys oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (3,68) verrattuna parempi ja koko maan keskiarvoon (3,64) verrattuna parempi.

Asiakastyytyväisyyskyselyssä työnhakija-asiakkaita pyydetään arvioimaan myös sitä, kuinka todennäköisesti he suosittelisivat työllisyysalueelta saamaansa palvelua ystävilleen tai kollegoilleen (Kuvio 19). Vastaajista 40,3 prosenttia antoi työllisyysalueelle arvosanaksi vähintään 9 ja lukeutui näin ollen työllisyysalueen suosittelijoihin.

Kuvio 19. Työnhakijoiden suositteluindeksi (Net Promoter Score, NPS) vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Asiakastytytyväisyyden seuranta).

Vastaajista 32,1 prosenttia puolestaan lukeutui työllisyysalueen arvostelijoihin (arvosana 6 tai vähemmän) ja 27,6 prosenttia passiivisiin (arvosana 7 tai 8).

Kuopion työllisyysalueen arvio

Tiivistelmä

Kuopion työllisyysalue on yksi Pohjois-Savon kolmesta työllisyysalueesta, ja sen muodostavat Kuopio, Kaavi, Keitele, Lapinlahti, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi ja Vesanto. Kuopio toimii vastuukuntana. Työllisyysalueen kunnista Kuopio, Lapinlahti ja Siilinjärvi osallistuivat alueiden perustamista edeltävään työllisyyden kuntakokeiluun. Kuopion työllisyysalue on sekä kuntien että työvoiman määrän suhteen työllisyysalueiden suurimmasta päästä. Alueella oli vuonna 2025 työvoimaa keskimäärin 82 500. Alueen henkilöresurssi oli arviointivuonna noin 158.

Kuopion työllisyysalueen työllisyystilanne oli vuonna 2025 lähellä Pohjois-Savon maakunnan keskimääräistä tilannetta ja koko maan keskimääräistä tilannetta. Ulkomaalaisten työllisyysaste oli alueella heikompi ja työttömyysaste hieman korkeampi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin. Alle 25 vuotiaiden työllisyys- ja työttömyysasteet olivat Kuopion työllisyysalueella paremmat kuin maakunnassa, mutta heikommat kuin koko maassa keskimäärin. Yli 55 vuotiaiden työllisyysaste kasvoi edellisvuodesta, ja oli korkeampi kuin maakunnassa, mutta matalampi kuin koko maassa keskimäärin. Yli 55-vuotiaiden työttömyysaste puolestaan oli alueella matalampi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 keskimäärin 16 200 työnhakijaa, mikä oli 6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Heistä 75 prosenttia kuului laajan työttömyyden piiriin eli oli joko työttömänä tai aktiivointiasteeseen kuuluvassa palvelussa. Laaja työttömyys kasvoi edellisvuodesta 5 prosenttia. Laaja työttömyys kasvoi Kuopion työllisyysalueella nopeammin kuin alueen maakunnassa ja koko maassa keskimäärin. Koska Kuopion työllisyysalue kattaa maantieteellisesti laajan alueen, työttömyyteen liittyvät haasteet painottuvat alueella vaihtelevasti. Alueen mukaan pienemmissä kunnissa korostuu etenkin pitkäaikaistyöttömyys ja yli 55-vuotiaiden työttömyys. Kaupunkiseudulla puolestaan korostuu nuorten ja vieraskielisten työttömyys.

Kuopion työllisyysalueella oli vuoden 2025 aikana keskimäärin 990 uutta avointa työpaikkaa, mikä oli viidennes vähemmän kuin vuonna 2024.

Alueen mukaan työllisyysalueen valtionosuuteen pohjautuva rahoitus laski selvästi, minkä takia työllisyysalueen on täytynyt priorisoida toimintaansa. Esimerkiksi valmennuksia ei järjestetty alueella lainkaan. Työttömyysetuuksia maksettiin yhteensä noin 111,5 miljoonaa, mikä oli 3 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Kuntien osarahoittamien työttömyysetuuksien kustannukset olivat 21,6 miljoonaa, mikä oli puolet enemmän kuin vuonna 2024. Maksuperusteita ei voida kuitenkaan suoraan verrata edelliseen vuoteen, koska niihin tuli muutoksia vuoden 2025 alussa, mikä selittää ainakin osan kasvusta.

Alueen virta kolmen kuukauden työttömyyteen oli korkeampi kuin maakunnassa, mutta matalampi kuin koko maassa keskimäärin. Vastaavasti virta yli 12 kuukauden työttömyyteen oli alueella korkeampi kuin maakunnassa, mutta matalampi kuin koko maassa. Jatkuvien työttömyysjaksojen kesto oli 73 viikkoa eli pidempi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimääräinen. Palkanmaksujaksojen määrä laski alueella 7 prosenttia, mikä oli enemmän

kuin koko maassa keskimäärin.

Alueen yleinen aktivointiaste oli 17 prosenttia, mikä oli matalin kaikista työllisyysalueista. Aktivointiaste oli lähellä maakunnan keskimääräistä tasoa. Koko maahan verrattuna alueen aktivointiaste on ollut koko tarkastelujakson (2023–2025) ajan matalammalla tasolla. Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli 4,5 prosenttia, mikä oli lähellä maakunnan keskiarvoa, ja matalampi kuin koko maassa keskimäärin. Aktivointiasteeseen laskettavia palvelujaksoja alkoi noin puolet vähemmän kuin vuonna 2024. Eniten laskivat valmennukset ja työllistäminen. Omaehtoisesti opiskelevien määrä pysyi samalla tasolla. Alueen mukaan erityisesti yrittäjyyttä koskeviin palveluihin on ollut paljon kysyntää. Alueella on myös järjestetty ei-lakisääteisiä palveluita aina kunkin kunnan mukaan. Kuntien omat palvelut koettiin alueella joustavampina ja ketterämpinä lakisääteisiin palveluihin verrattuna.

Julkisen työnvälityksen määrä eli työtarjoajat, esittelyt ja työnantajakontaktit laskivat alueella. Koko maahan verrattuna työtarjoajat laskivat keskimääräistä vähemmän ja esittelyt keskimääräistä enemmän.

Alkuhaastattelut järjestettiin alueella keskimäärin kolme päivää nopeammin kuin koko maassa. Myös viiden päivän aikana toteutuneiden alkuhaastatteluiden osuus oli alueella koko maata suurempi. Kolmen kuukauden välein järjestettävien työnhakukeskusteluiden toteuma oli koko maata matalammalla tasolla, samoin kuin ajantasaisten suunnitelmienkin osuus. Asiakastyytyväisyys (3,66) oli samalla tasolla kuin koko maassa (3,64) keskimäärin. Työnhakija-asiakkaista 62 prosenttia oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä samaansa palveluun.

Lähtökohtaisesti työllisyysalueiden toiminnan käynnistäminen on ollut kaikille alueille iso muutos. Kuopion työllisyysalueen suoriutuminen oli monelta osin maan keskitason tuntumassa. Vuoden 2025 aikana Kuopion työllisyysalueella keskityttiin asiakaspalvelutyön turvaamiseen, toiminnan käynnistämiseen ja sen haltuunottoon. Vaikean työllisyystilanteen lisäksi alueen toimintaan vaikuttivat suuret organisaatiomuutokset. Alueen työllisyysjohtaja vaihtui loppuvuodesta 2025. Muutoksista huolimatta perusprosessit on saatu alueella käyntiin ja kehitystyö jatketaan vuonna 2026.

Valtioneuvoston valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tässä luvussa tarkastellaan, miten valtakunnalliset tavoitteet ovat toteutuneet työllisyysalueella. Arvio perustuu taulukossa 1. esitettyihin mittareihin, joita verrataan maakunnan ja koko maan lukuihin.

Taulukko 1. Voimassa olevien työllisyyden edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen työllisyysalueella, maakunnassa ja valtakunnallisesti keskimäärin vuosina 2025 ja 2024.

Valtakunnallinen tavoite ja siihen liittyvät mittarit	Työllisyysalue 2025	Työllisyysalue 2024	Maakunta 2025	Koko maa 2025
Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille molemmilla kansalliskielillä				
Palveluissa koettu yhdenvertaisuus (keskiarvo)	4,03	-	-	3,96
Nostetaan matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyyttä				
Alle 25-vuotiaiden työllisyysaste, %	47,3	49,5	47,5	49,0
Ulkomaalaisten työllisyysaste, %	47,5	50,0	48,7	49,4

Valtakunnallinen tavoite ja siihen liittyvät mittarit	Työllisyysalue 2025	Työllisyysalue 2024	Maakunta 2025	Koko maa 2025
Yli 55-vuotiaiden työllisyysaste, %	67,8	67,2	67,0	69,9
Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste, %	18,8	15,2	19,9	17,8
Ulkomaalaisten työttömyysaste, %	32,1	29,8	31,4	31,0
Yli 55-vuotiaiden työttömyysaste, %	13,7	12,4	14,1	14,0
Työkykynsä alentuneeksi arvioineiden työllistyneiden määrä (kertymäsumma)	389	-	466	11 707
Tuetaan työnhakijan nopeaa työllistymistä vaikuttavilla ja etuusmenoja vähentävillä palveluilla				
Työttömien työnhakijoiden virta avoimille työmarkkinoille 3kk työttömyyden käynnistymisen jälkeen (virtaama työllisyyteen 3 kk), %	45,8	41,4	45,4	44,4
Kuinka moni työllistynyt palaa työttömäksi 3 kk työllistymisen jälkeen (virtaama tulottomuuteen 3 kk), %	26,3	26,6	25,6	26,6
Maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä per saaja	130	127	128	137
Tuetaan ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta työvoimapula-aloille				
Työvoimapula-aloille työllistyneet työnhakijat (kertymäsumma)	52	-	-	1 691
Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin (kertymäsumma)	108	-	-	2 820
Työtarjoukset muiden työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille (%-osuus kaikista työtarjouksista), %	0,2	-	-	0,3
WiF-toiminnolle tehtävien liidien määrät	-	-	-	-
Työvoimapula-aloille myönnetyt oleskeluluvat (kertymäsumma)	Alle 5	-	Alle 5	164
Vahvistetaan alueen elinvoimaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa				
Erytysiasiantuntijoille myönnetyt oleskeluluvat	Alle 5	-	5	1 057
Elinvoimayhteistyöindeksi (keskiarvo)	3,42	-	-	3,46

1. Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut molemmilla kansalliskielillä

Yhdenvertaisuuskartoitukseen vastanneet työnhakija-asiakkaat arvioivat työvoimapalveluissa saamaansa kohtelua muun muassa asiallisen kohtelun, esteettömyyden, kielellisten oikeuksien toteutumisen ja verkkosivujen saavutettavuuden näkökulmista. Työllisyysalueen henkilöasiakkaiden kokemus palveluiden yhdenvertaisuudesta (keskiarvomuuttuja) (4,03) oli korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (3,96). Väittämätarjonnasta vastausasteikko oli 1 (täysin eri mieltä) – 5 (täysin samaa mieltä). Mittarin tarkempi kuvaus löytyy liitteestä 1.

2. Matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyys

Alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueella 47,3 prosenttia, mikä oli matalampi kuin maakunnassa (47,5 %) ja koko maassa (49 %). Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli työllisyysalueella 18,8 prosenttia, joka oli matalampi kuin maakunnassa (19,9 %) ja korkeampi kuin koko maassa (17,8 %).

Ulkomaalaisten työllisyysaste oli työllisyysalueella 47,5 prosenttia, mikä on matalampi kuin maakunnassa (48,7 %) ja koko maassa (49,4 %). Ulkomaalaisten työttömyysaste oli 32,1 prosenttia, kun se oli maakunnassa 31,4 prosenttia ja koko maassa 31,0 prosenttia.

Yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueella 67,8 prosenttia, mikä oli korkeampi kuin maakunnassa (67,0 %) ja matalampi kuin koko maassa keskimäärin (69,9 %). Ikäryhmän työttömyysaste oli 13,7 prosenttia, joka oli matalampi kuin maakunnassa (14,1 %) ja koko maassa (14,0 %).

Työkykynsä alentuneeksi arvioineita työllistyneiden määrä oli työllisyysalueella 389 henkilöä.

3. Työnhakijan nopea työllistyminen ja etuusmenojen vähentäminen

Työttömien työnhakijoiden virta avoimille työmarkkinoille kolmen kuukauden jälkeen työttömyyden käynnistymisestä (45,8 %) oli alueella korkeampi kuin maakunnassa (45,4 %) ja valtakunnallisesti (44,4 %).

Palkkatulottomaksi jääneiden osuus kolmen kuukauden kuluttua palkkatuloille siirtymisen jälkeen (26,3 %) oli korkeampi kuin maakunnassa (25,6 %) ja matalampi kuin koko maassa (26,6 %).

Maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä per saaja oli alueella 130, mikä oli enemmän kuin maakunnassa (128 päivää) ja vähemmän kuin valtakunnallisesti (137 päivää).

4. Ammatillinen, alueellinen ja kansainvälinen liikkuvuus työvoimapula-aloille

Työvoimapula-aloille työllistyi työllisyysalueella vuoden aikana noin 52 henkilöä.

Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin oli yhteensä 52. Toisten työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille tehtyjen työtarjousten prosentuaalinen osuus oli 0,2 prosenttia. Koko maassa vastaava osuus oli 0,3 prosenttia.

Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin ja 'Työtarjousten %-osuus toisten työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille' tiedot perustuvat kesä-joulukuun 2025 tietoihin. Tarkempi kuvaus, ks. liite 1.

Työllisyysalueella myönnettiin oleskelulupia työvoimapula-aloille alle viisi kappaletta. Koko maassa työvoimapula-aloille myönnettiin vuonna 2025 yhteensä 164 oleskelulupaa. Näin ollen kansainvälisen rekrytoinnin prosessit olivat vähäisiä koko maassa, sillä kansainvälisen rekrytoinnin kannalta relevantteja työvoimapula-aloja oli vuonna 2025 vain vähän. Lisäksi WiF-liiditoiminta käynnistyi valtakunnallisesti vasta loppuvuodesta 2025, joten liidejä ei ehtinyt toteutua vuoden aikana.

5. Alueen elinvoiman vahvistaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa

Työllisyysalueen elinvoimayhteistyöindeksi oli arviointivuonna 3,42, mikä on korkeampi kuin

koko maassa keskimäärin (3,46). Elinvoimayhteistyöindeksillä mitattuna työllisyysalueella on onnistuttu hyvin elinvoiman vahvistamisessa muiden toimijoiden kanssa.

Elinvoimayhteistyöindeksi on Elinvoimayhteistyöbarometrin tuottama tunnusluku (tarkempi kuvaus, ks. Liite 1), joka kuvaa työllisyysalueella elinvoiman vahvistamiseksi tehtävän yhteistyön toimivuutta ja tuloksellisuutta. Indeksillä muodostuu yhteistyön ulottuvuuksia (strateginen, rakenteellinen ja sosiaalinen yhteistyö) sekä neljän elinvoiman vahvistamiseen liittyvän valtakunnallisen tavoitteen mukaisen avaintuloksen toteutumista mittaavista väittämistä. Väittämäpatteristojen vastausasteikko: 1 (Ei toteudu) – 5 (Toteutuu erinomaisesti).

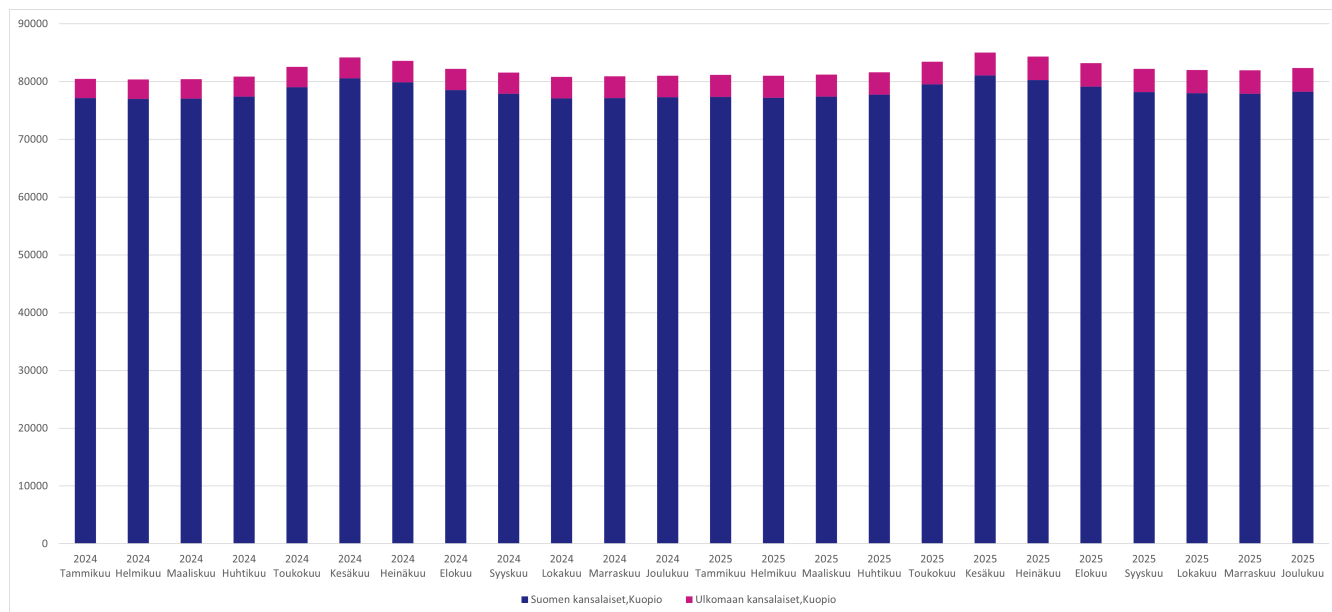
Erityisasiantuntijoille myönnettiin alueella alle viisi oleskelulupaa. Koko maan tasolla erityisasiantuntijoille myönnettiin yhteensä noin 1 100 oleskelulupaa.

Työllisyydenhoidon toimintaympäristö

Työllisyysalueen työvoima

Työllisyysalueen työkäinen väestöpohja oli vuonna 2025 102 200 ja työvoimapohja 82 500. Työllisyysalueella asui arviointivuonna 3,0 prosenttia koko maan työvoimasta (Kuvio 1), ja työllisyysalue oli työvoiman määrässä mitattuna maan 8. suurin. Työllisyysalueen työvoimaosuus oli yhtä suuri kuin edellisenä vuonna.

Työllisyysalueen työvoimasta 4,8 prosenttia (4 000) oli arviointivuonna ulkomaan kansalaisia. Ulkomaalaisen työvoiman osuus kasvoi edellisvuodesta 0,4 prosenttiyksikköä.

Kuvio 1. Työvoiman kehitys Kuopion työllisyysalueella vuosina 2024–2025 (lähde: Tilastokeskus, Väestön pääasiallinen toiminta).

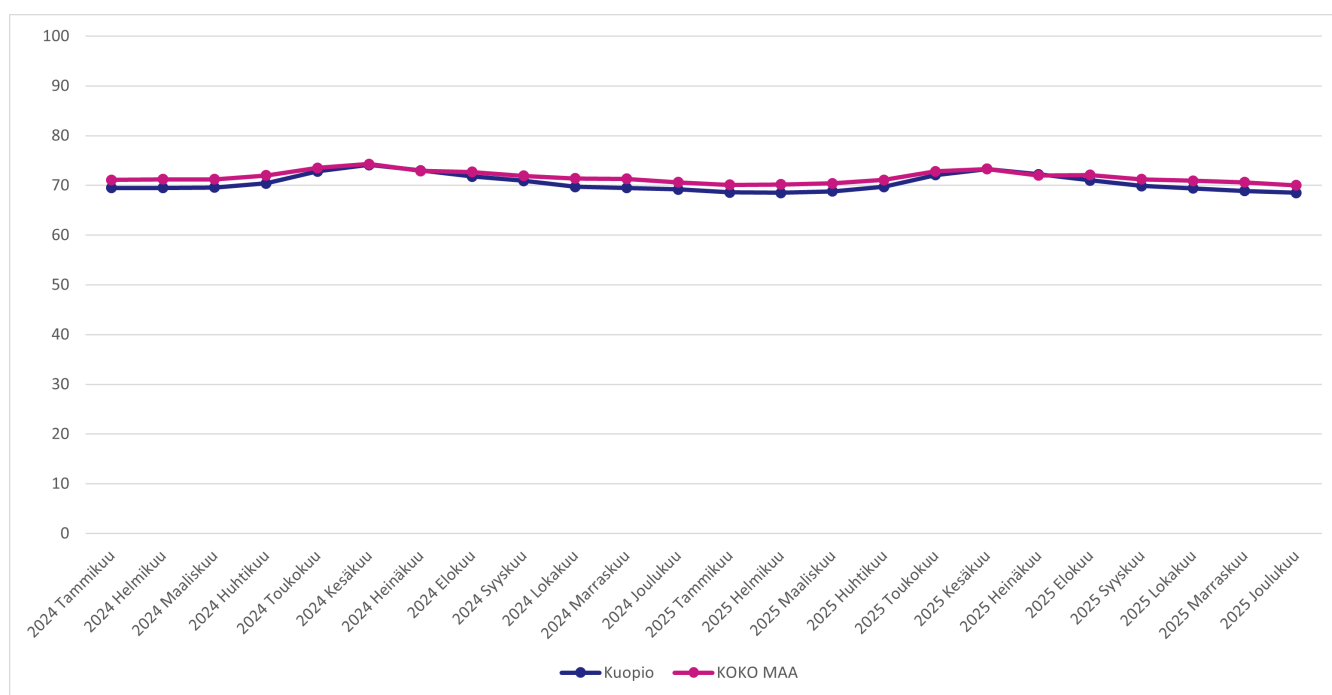
Työllisyysasteen kehitys

Työllisyysalueen työllisyysaste oli arviointivuonna 70,1 prosenttia (Taulukko 2) eli maan 12. matalin. Työllisyysaste laski edellisvuodesta 0,8 prosenttiyksikköä. (Kuvio 2)

Työllisyysalueen työllisyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (70,0 %) verrattuna 0,1 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (71,2 %) verrattuna 1,2 prosenttiyksikköä matalampi.

Taulukko 2. Kuopion työllisyysalueen, Pohjois-Savon maakunnan ja koko maan työllisyysasteet (%) ja työllisyysasteen vuosimuutokset (%-yksikköä) vuonna 2025 ja 2024 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työllisyysaste %	2025	2024	Vuosimuutos %-yksikköä
Kuopion työllisyysalue	70,1 %	70,8 %	-0,8
Pohjois-Savon maakunta	70,0 %	70,7 %	-0,7
Koko maa	71,2 %	72,0 %	-0,8

Kuvio 2. Työllisyysasteen (%) kehitys Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2024-2025 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työllisyysaste oli arviointivuonna 47,5 prosenttia, mikä on 2,5 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (48,7 %) verrattuna 1,2 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (49,4 %) verrattuna 1,9 prosenttiyksikköä matalampi.

Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli arviointivuonna 47,3 prosenttia, mikä on 2,1 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (47,5 %) verrattuna 0,2 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (49,0 %) verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä matalampi.

Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli arviointivuonna 67,8 prosenttia, mikä on 0,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (67,0 %) verrattuna

0,8 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (69,9 %) verrattuna 2,1 prosenttiyksikköä matalampi.

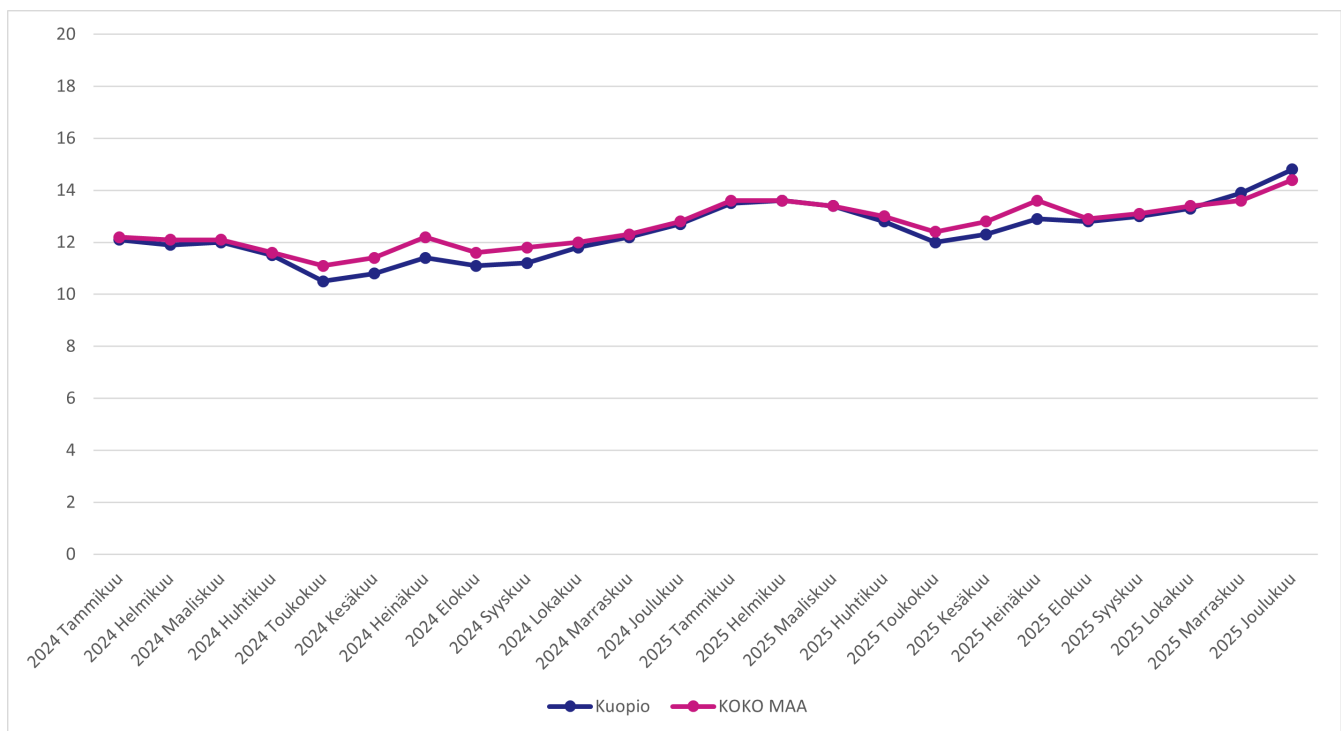
Työttömyysasteen kehitys

Työllisyysalueen työttömyysaste oli arviointivuonna 13,2 prosenttia (Taulukko 3) eli maan 17. korkein. Työttömyysaste oli edellisvuoteen verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä korkeampi.

Taulukko 3. Kuopion työllisyysalueen, Pohjois-Savon maakunnan ja koko maan työttömyysasteet (%) ja työttömyysasteen vuosimuutokset (%-yksikköä) vuonna 2025 ja 2024 (lähde: Tilastokeskus, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työttömyysaste %	2025	2024	Vuosimuutos %-yksikköä
Kuopion työllisyysalue	13,2 %	11,6 %	1,6
Pohjois-Savon maakunta	13,5 %	12,0 %	1,5
Koko maa	13,3 %	11,9 %	1,4

Työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (13,5 %) verrattuna 0,3 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (13,3 %) verrattuna 0,1 prosenttiyksikköä matalampi.

Kuvio 3. Työttömyysasteen (%) kehitys Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2024–2025 (Lähde: Tilastokeskus, Väestön pääasiallinen toiminta).

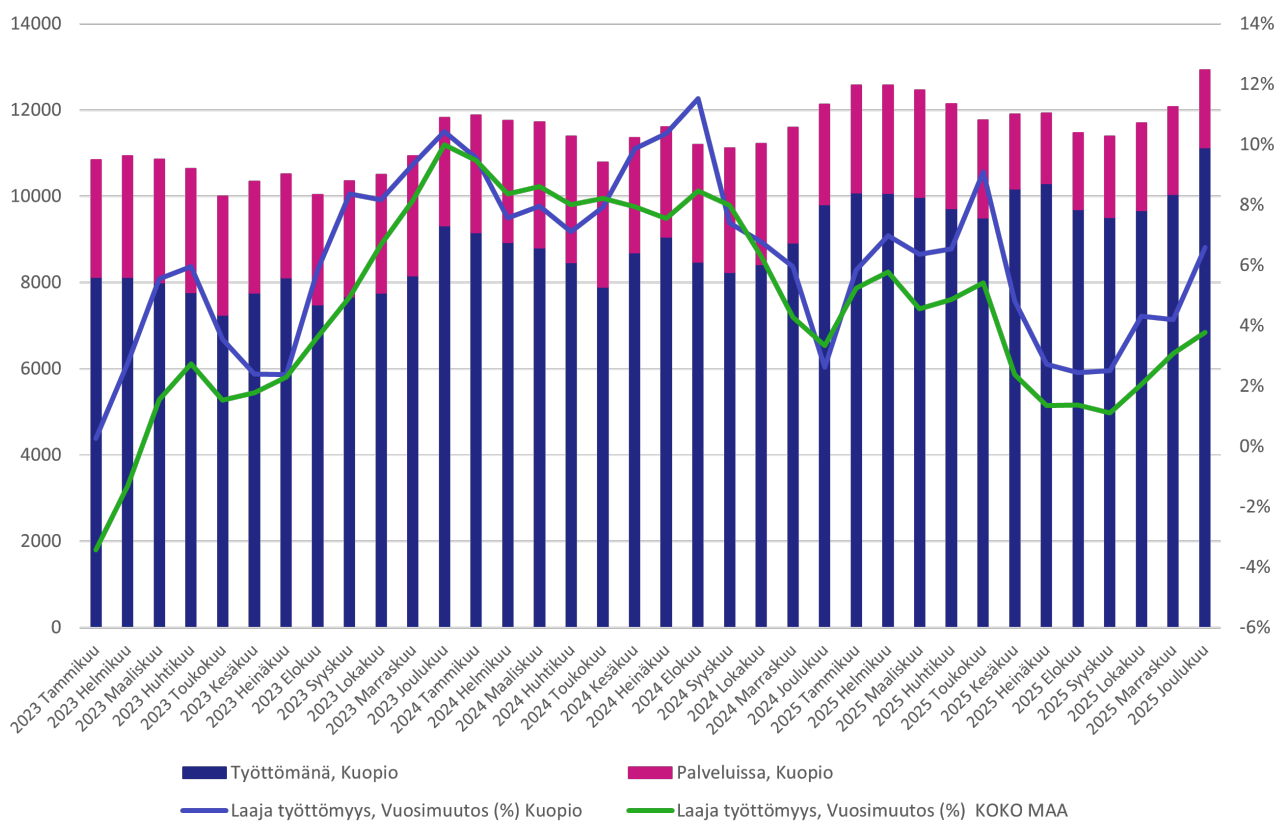
Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työttömyysaste oli arviointivuonna 32,1 prosenttia, mikä on 2,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisena vuonna. Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (31,4 %) verrattuna 0,7 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (31,0 %) verrattuna 1,1 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna 18,8 prosenttia, mikä on 3,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (19,9 %) verrattuna 1,1 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (17,8 %) verrattuna 0,9 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna 13,7 prosenttia, mikä on 1,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (14,1 %) verrattuna 0,4 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (14,0 %) verrattuna 0,3 prosenttiyksikköä matalampi.

Työllisyysalueen työnhakijat

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 keskimäärin 16 200 työnhakija-asiakasta kuukaudessa (kuukauden lopun tilanne). Se on 6,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 4. Laaja työttömyys Kuopion työllisyysalueella vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työvälistilasto).

Työllisyysalueen työnhakijoista keskimäärin 74,6 prosenttia (12 100) oli arviointivuonna joko työttömänä tai aktiivointiasteeseen laskettavassa palvelussa (Kuvio 4 ja Taulukko 4). Näiden ns. laajan työttömyyden (ks. Liite 1) piiriin kuuluvien työnhakijoiden keskimääräinen määrä kasvoi edellisvuodesta 5,2 prosenttia. Laajan työttömyyden piiriin kuuluvia työnhakijoita oli arviointivuonna eniten Kuopiossa. Laajan työttömyyden piirissä olevien työnhakijoiden määrä kasvoi edellisvuodesta suhteellisesti eniten Tuusniemellä.

Taulukko 4. Kuopion työllisyysalueen ja siihen kuuluvien kuntien laajan työttömyyden piiriin kuuluvien työnhakijoiden määrä (ka) vuosina 2024–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Laaja työttömyys	2025	2024	Vuosi muutos	Vuosi muutos %
Kuopion työllisyysalue	12 079	11 481	598	5,2
Kaavi	165	176	-11	-6,3
Keitele	84	93	-9	-9,7
Kuopio	9 233	8 645	588	6,8
Lapinlahti	573	582	-9	-1,6
Rautalampi	148	163	-15	-9,2
Rautavaara	85	78	7	9,0
Siilinjärvi	1 115	1 085	30	2,8
Suonenjoki	354	356	-2	-0,6
Tervo	76	82	-6	-7,3
Tuusniemi	141	122	19	15,6
Vesanto	103	99	4	4,0

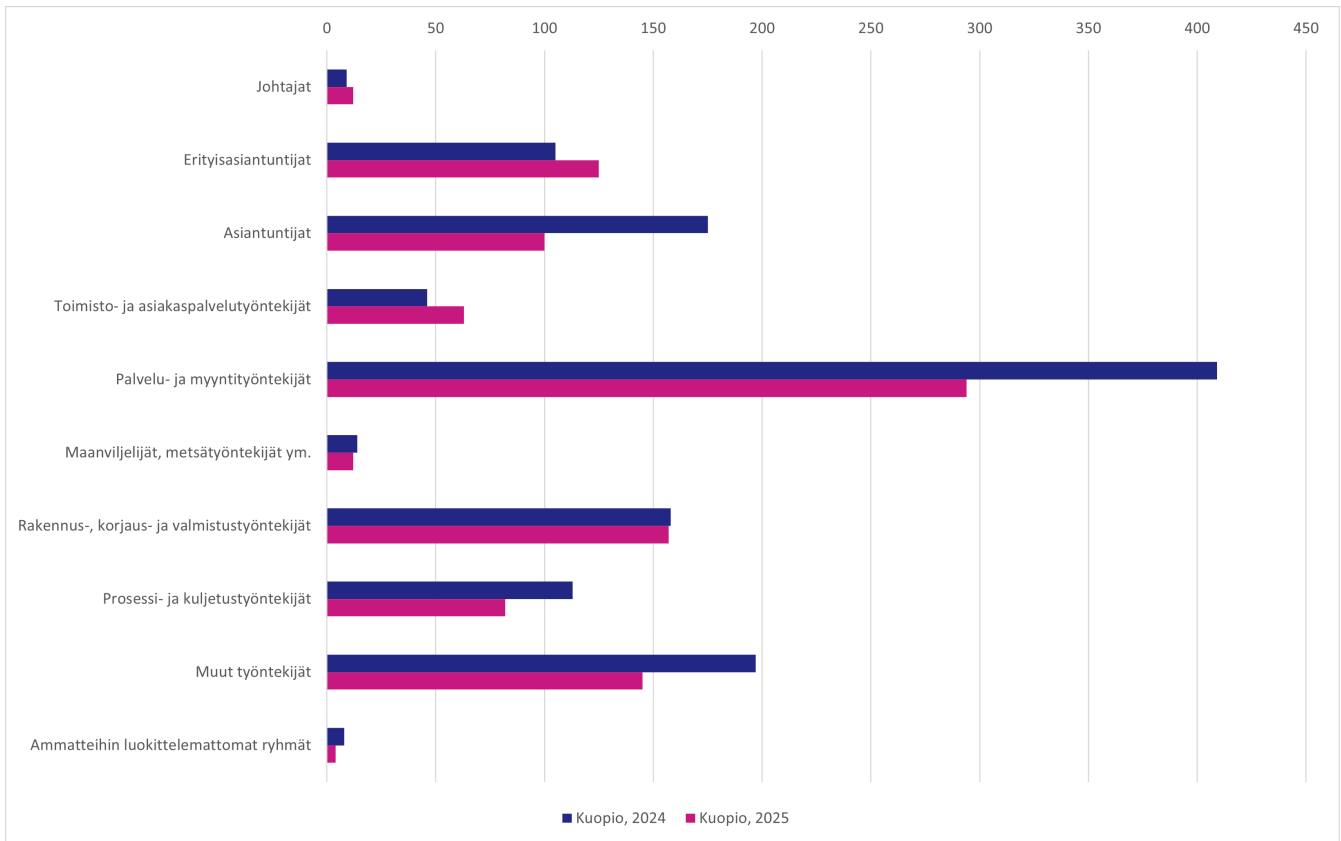
Työllisyysalueen maakunnassa laajan työttömyyden piiriin kuului arviointivuonna keskimäärin 16 800 työnhakijaa, mikä on 2,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Koko maassa laajan työttömyyden piiriin kuului arviointivuonna keskimäärin 412 100 työnhakijaa, ja määrä kasvoi edellisvuodesta 3,4 prosenttia.

Työvoiman kysyntä ja avoimet työpaikat

Työllisyysalueella ilmoitettiin KEHA-keskuksen ylläpitämän Työmarkkinatorin kautta (julkinen työnvälitys) yhteensä 990 uutta avointa työpaikkaa (Kuvio 5). Tämä on 19,4 prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Vuonna 2025 koko maan kaikista uusista avoimista työpaikoista 2,5 prosenttia sijoittui työllisyysalueelle.

Työllisyysalueella oli arviointivuonna määrällisesti eniten uusia avoimia työpaikkoja palvelu- ja myyntityöntekijöiden ammattiryhmissä (Kuvio 5). Uusien avoimien työpaikkojen määrä laski edellisvuodesta eniten asiantuntijoiden ammattiryhmissä.

Kaiken kaikkiaan työllisyysalueella oli arviointivuoden aikana avoinna 1 800 työpaikkaa. Avoimien työpaikkojen määrä laski prosenttia 27,4 edellisvuodesta. Suhteellisesti eniten työpaikkojen määrä laski edellisvuoteen verrattuna Tervossa ja Vesannolla kunnissa.

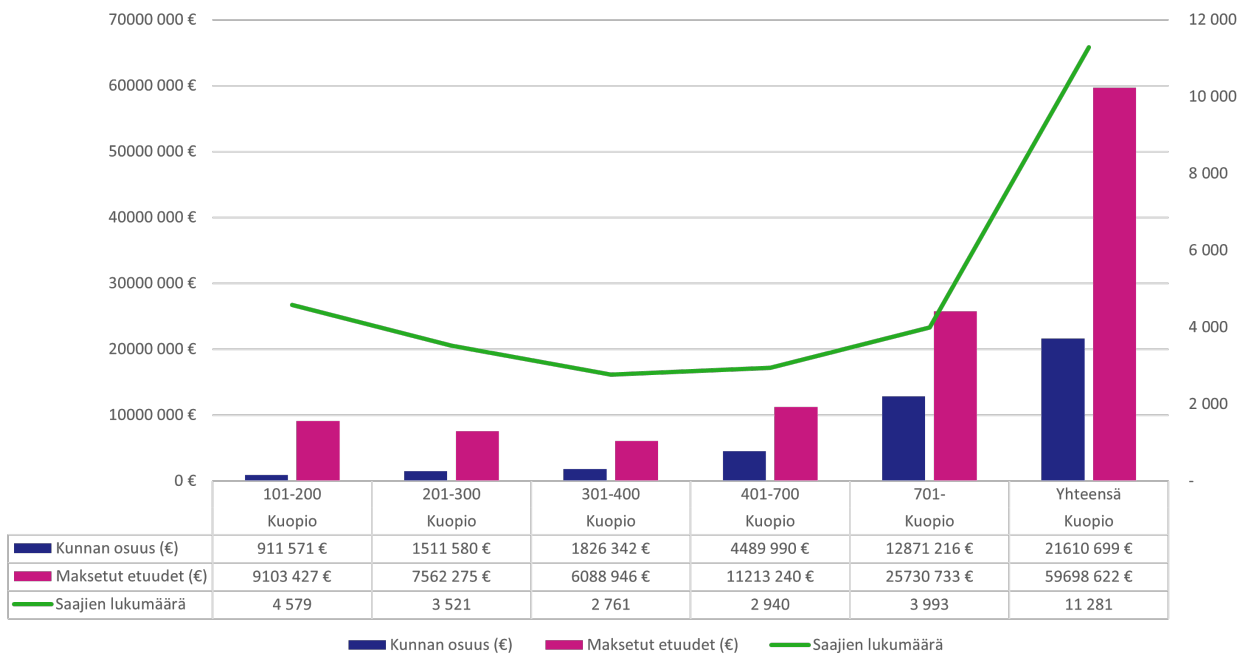
Kuvio 5. Vuosina 2024–2025 julkiseen työnvälitykseen ilmoitetut uudet avoimet työpaikat Kuopion työllisyysalueella (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työttömyysetuuksien käyttö ja kustannukset

Työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmästä tuotetut tilastot eivät esitä ansiopäivärahan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajia yhdistettynä kokonaislukuna, vaan saajamäärät ovat saatavissa ainoastaan etuuslajeittain eriteltyinä. On huomattava, että näin muodostettu kokonaisluku ei vastaa täysin todellista saajamäärää, vaan yliarvioi sitä.

Vuoden 2025 aikana työllisyysalueen etuuden saajille maksettiin yhteensä 111 478 000 euroa erilaisia työttömyysetuuksia työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmän mukaan. Etuuden saajia oli keskimäärin yhteensä 18 600 kuukaudessa. Maksetuista etuuksista 7 659 500 euroa (12 %) koostui Kelan peruspäivärahasta ja 54 433 500 euroa (46 %) työttömyyskassojen maksamista ansiosidonnaisista työttömyysetuuksista. Maksettujen työttömyysetuuksien määrä oli 3 289 700 euroa (-2,9 %) pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden aikana etuuksia maksettiin keskimäärin 6 000 euroa yhtä etuuden saajaa kohden. Tämä on 34 euroa (1 %) enemmän kuin maakunnan keskiarvo ja 396 euroa (6 %) vähemmän kuin koko maan keskiarvo.

Kuvio 6. Työttömyysetuuden saajien määrä, maksetut etuudet (€) ja kunnan maksuosuus (€) Kuopion työllisyysalueella vuonna 2025 (lähde: Tilastotietokanta Kelasto: Työmarkkinatukiseuranta, Kunnan osarahoittaman työttömyysturvan saajat ja maksetut etuudet 2025-).

Työllisyysalueen kuntien osarahoittamien työttömyysetuuksien kustannukset olivat Kelan laskutusjärjestelmän tietojen mukaan vuonna 2025 yhteensä 21 610 700 euroa, mikä on 7 170 500 euroa (49,7 %) enemmän edellisvuoteen verrattuna (Kuvio 6).

Suurin yksittäinen maksuluokka oli yli 700 päivää työttömyysetuutta saaneet (Taulukko 5). Heistä kunnille koituneet kustannukset olivat 12 871 200 euroa, mikä on 59,6 prosenttia kaikista työllisyysalueen kuntien etuusmaksuista.

Taulukko 5. Työttömyysetuudensaajat kertymäpäiväluokittain (kunnan maksuosuuden maksuperuste) Kuopion työllisyysalueella, Pohjois-Savon maakunnassa ja koko maassa vuosina 2025 (lähde: Kela, Kelasto).

Kertymäpäiväluokka	Vuosi 2025	Maakunta yhteensä 2025	Koko maa yhteensä 2025
101-200	4 579	6 410	150 527
201-300	3 521	5 033	119 957
301-400	2 761	3 961	96 184
401-700	2 940	4 188	100 716
701-	3 993	5 616	139 692
Yhteensä	11 281	15 932	379 497

Huom! Maksuperusteet muuttuivat lainsäädännön muutosten myötä vuoden 2025 alussa, joten luvut eivät ole verrannollisia vuotta 2025 edeltävien vuosien lukujen kanssa.

Työllistymisen tuki ja kohtaannon edistäminen

- Kuopion työllisyysalueella virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli korkeampi kuin

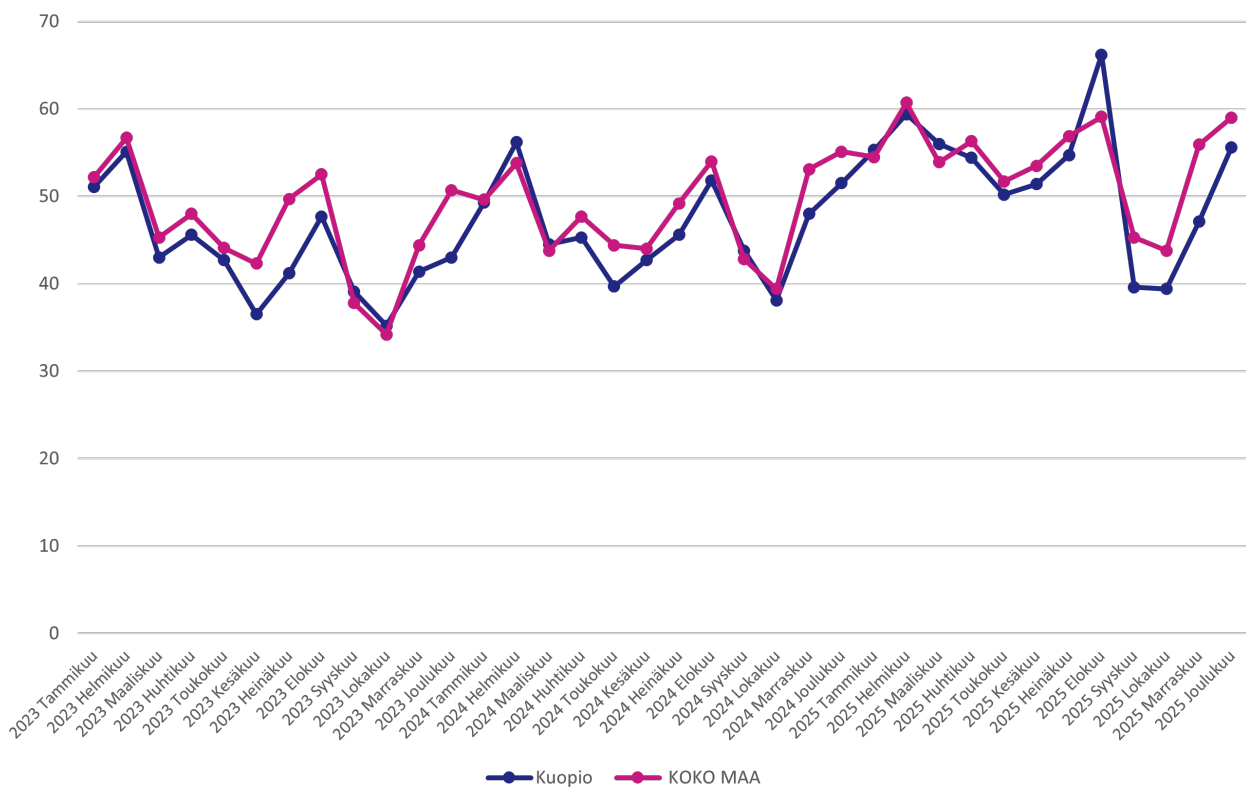
maakunnassa, mutta matalampi kuin koko maassa.

- Alueen virta yli 12 kuukauden työttömyyteen oli korkeampi kuin maakunnassa, mutta hieman koko maan keskimääräistä tasoa matalampi.
- Jatkuvien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli Kuopion työllisyysalueella pidempi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.
- Palkkatuloille siirtyneiden määrä laski alueella enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Virta yli 3 ja yli 12 kuukauden työttömyyteen

Työttömyyden pitkittymisen tiedetään voivan vaikuttaa kielteisesti yksilön myöhempään työllistymiseen. Yksi tapa kuvata työttömyyden pitkittymistä on tarkastella niiden työnhakijoiden osuutta, joiden työttömyys pitkittyy yli tietyn ajallisen keston. Arvioinnissa työttömyyden pitkittymistä tarkastellaan kolmen ja kahdentoista kuukauden ylitysten osalta (virta yli 3 ja yli 12 kuukauden työttömyyteen).

Työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli vuonna 2025 keskimäärin 52,4 prosenttia (Kuvio 7) eli maan 18. korkein. Edellisvuoteen verrattuna virta kasvoi 6,0 prosenttiyksikköä. Työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (50,7 %) verrattuna työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna 1,7 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (54,1 %) verrattuna 1,7 prosenttiyksikköä matalampi.

Kuvio 7. Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

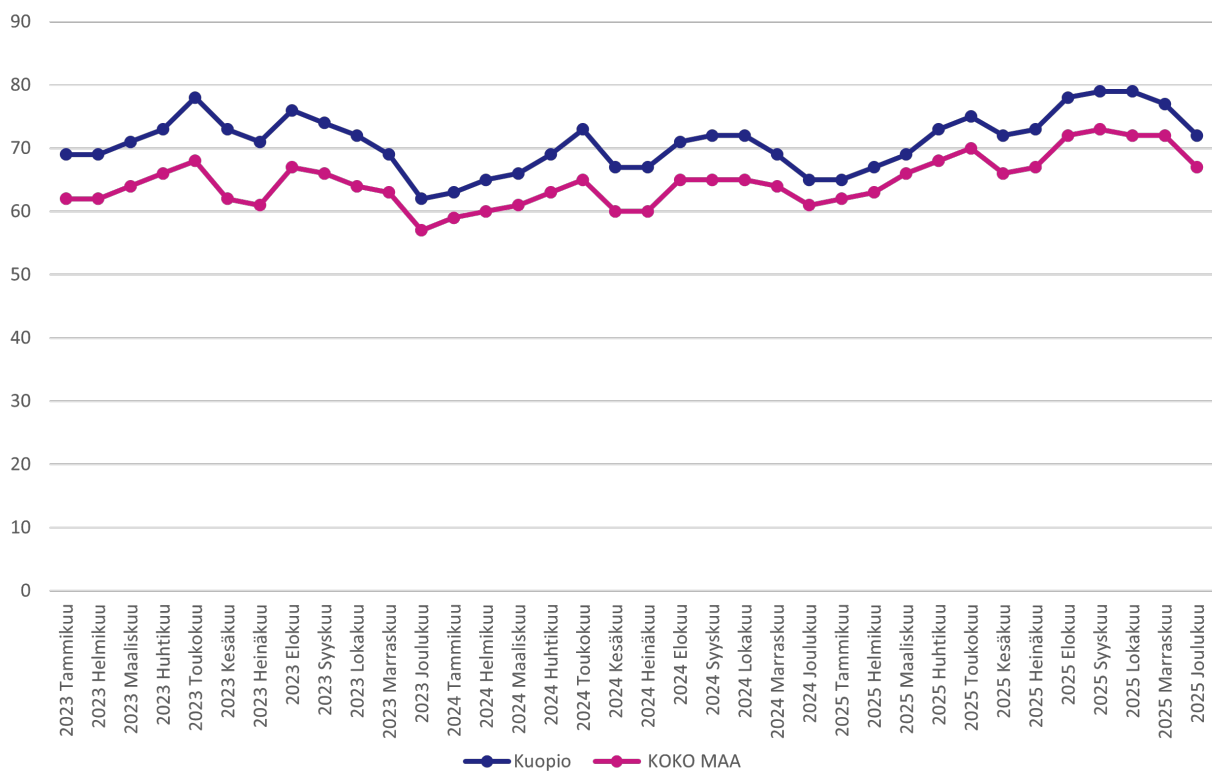
Työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kahdentoista kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna keskimäärin 18,1 prosenttia (Kuvio 8). Virta pitkäaikaistyöttömyyteen oli arviointivuonna maan 15. korkein, ja se kasvoi edellisvuodesta 5,1 prosenttiyksikköä. Työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (16,3 %) verrattuna työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kahdentoista kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna 1,8 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (18,7 %) verrattuna 0,6 prosenttiyksikköä matalampi.

Kuvio 8. Virta yli 12 kuukauden työttömyyteen Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto

Työllisyysalueella asuvien työttömien työnhakijoiden voimassa olevien työttömyysjaksojen kesto oli vuonna 2025 keskimäärin 73 viikkoa (Kuvio 9) eli maan 8. pisin. Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto piteni edellisvuodesta 5 viikkoa (7,4 %).

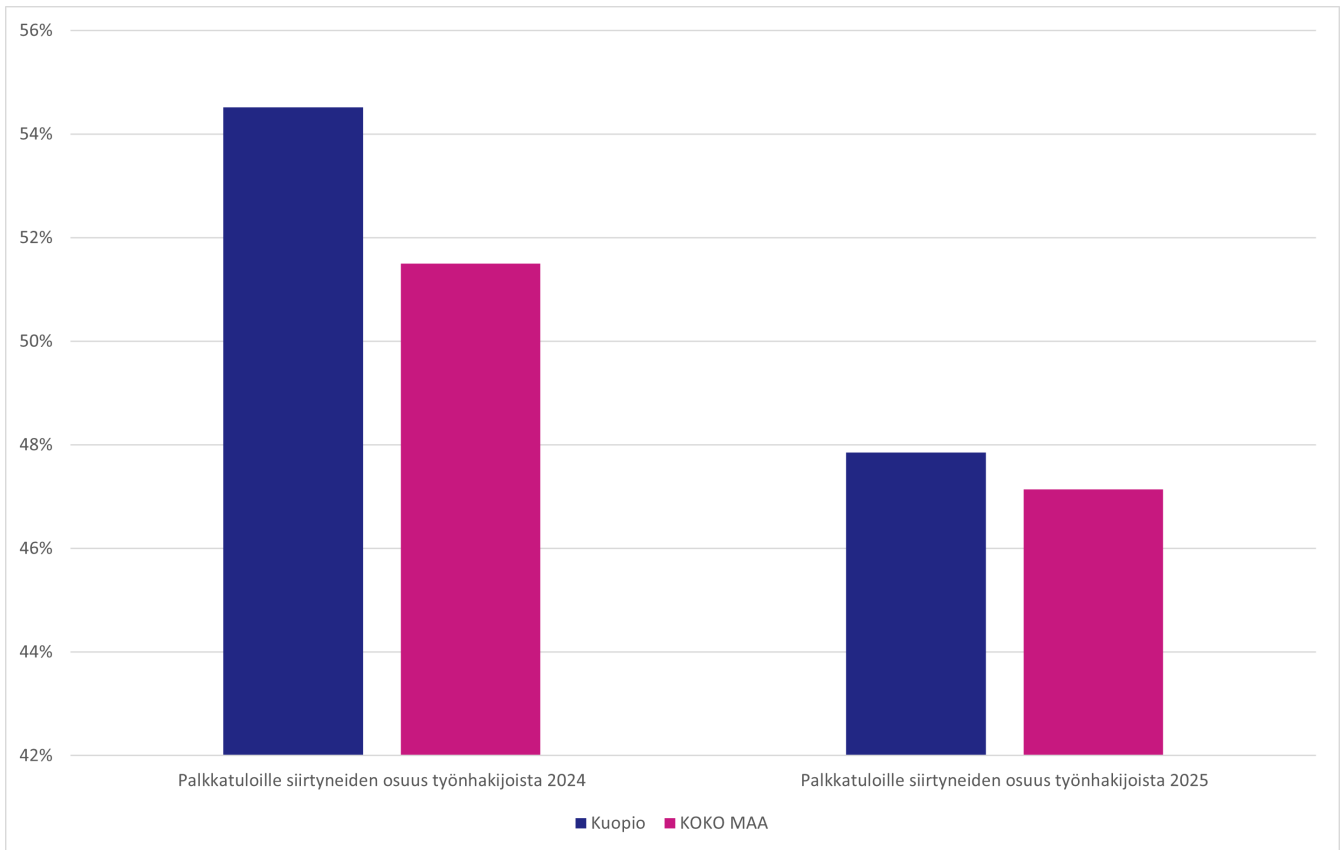

Kuvio 9. Työttömyysjaksojen kesto Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työvälistilasto).

Työllisyysalueen voimassa olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli maakunnan keskiarvoon (69 viikkoa) verrattuna 4 viikkoa (5,8 %) pidempi ja koko maan keskiarvoon 68 viikkoa verrattuna 5 viikkoa (7,4 %) pidempi.

Työnhakijoiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille

Työllisyysalueen keskeisenä tavoitteena on edistää työnhakija-asiakkaiden työllistymistä ja ehkäistä työttömyyden pitkittymistä. Arvioinnissa työnhakijoiden työllistymisiä tarkastellaan Verottajan tulotietorekisterin tietojen kautta. Tulotietorekisteritietojen (pl. palkkatuetut työsuhteet) mukaan työllisyysalueen työnhakijoista yhteensä 7 700 siirtyi arviointivuonna palkkatuloille (Kuvio 10). Tämä on 560 (-6,7 %) palkkatuloille siirtymää vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Palkkatuloille siirtyneiden määrän suhteellinen vuosimuutos oli 2,4 prosenttiyksikköä suurempi kuin koko maassa keskimäärin.

Kuvio 10. Palkkatuloille siirtyneiden osuus työnhakijoista (%) Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuonna 2024 ja 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto; KEHA-keskus, TEPA Työnhakijamäärien ja jaksojen seuranta -raportti; Tulorekisteri).

Avoimille työmarkkinoille työllistymiseen kulunut aika

Raportointi siirtyy vuodelle 2027 (tarkemmin, ks. Liite 1).

Avoimille työmarkkinoille työllistymisen pysyvyys

Työllisyysalueen avoimille työmarkkinoille työllistyneistä työnhakijoista keskimäärin 1 500 (26,3 %) palasi työttömäksi työnhakijaksi kolmen kuukauden kuluttua työllistymisestä.

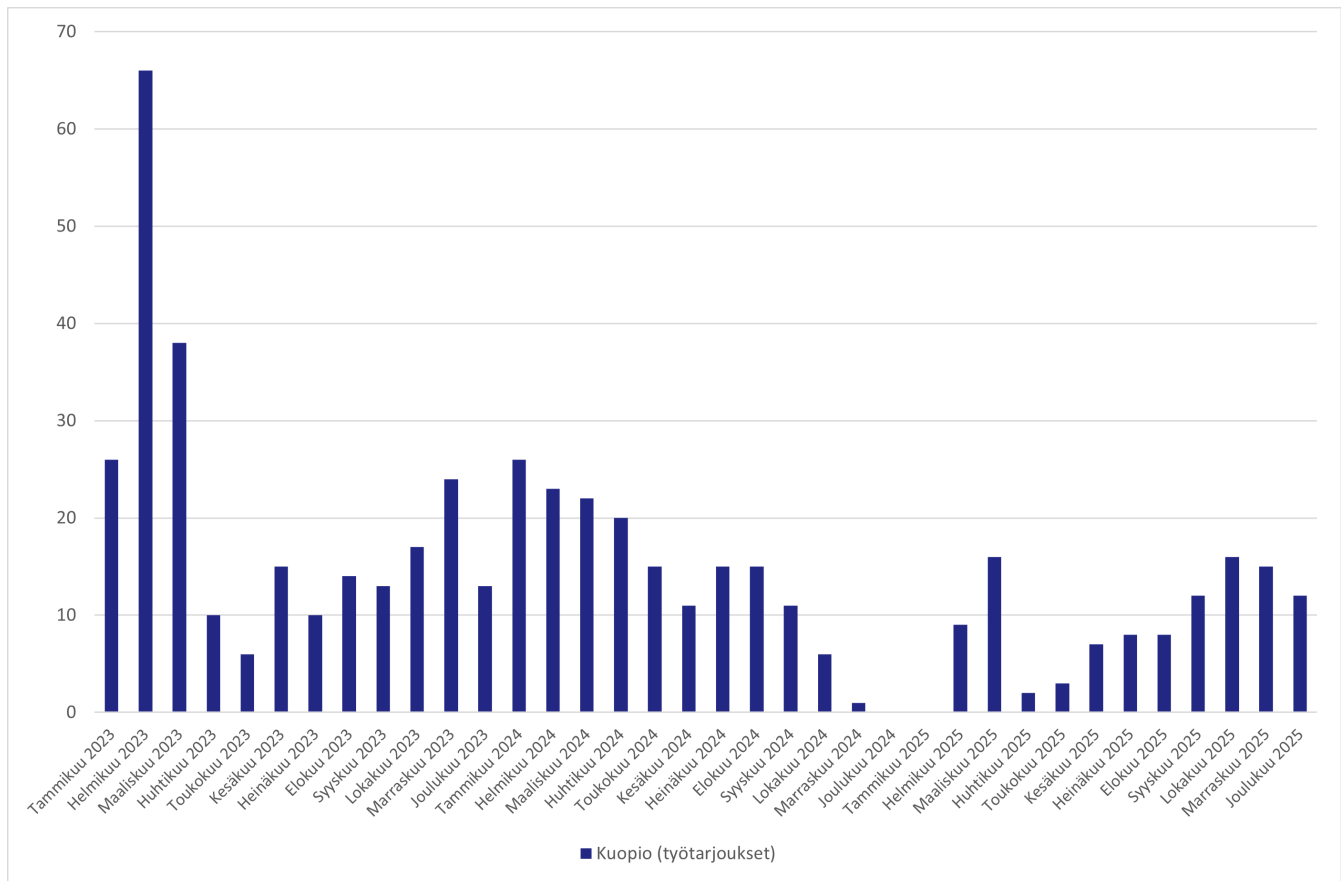
Työttömäksi työnhakijaksi palanneiden osuus oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (25,6 %) verrattuna 0,7 prosenttiyksikköä suurempi ja koko maan keskiarvoon (26,6 %) verrattuna 0,3 prosenttiyksikköä pienempi.

Julkisen työnvälitystehtävän toimeenpano

Työtarjousten tekeminen ja tuloksellisuus

Työllisyysalueella tehtiin vuonna 2025 yhteensä 110 yksilöityä työtarjousta (Kuvio 11). Tämä on 57 (-34,5 %) vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Kaikkiin maan työvoimaviranomaisiin

suhteutettuna työllisyysalueen tarjousvolyymit laskivat suhteellisesti 26. eniten.

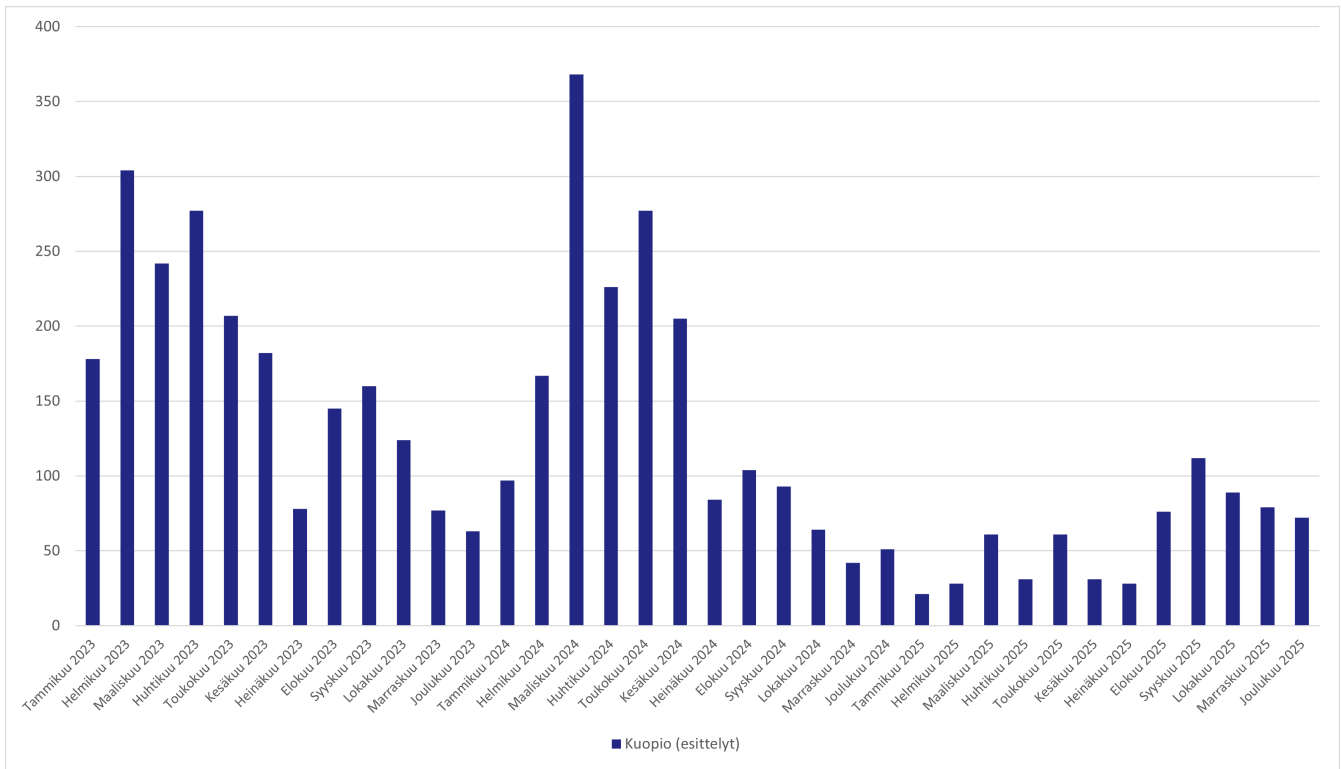

Kuvio 11. Kuopion työllisyysalueella tehdyt työtarjoukset vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Julkinen työnvälitys -raportti).

Työllisyysalueella tehtiin arviointivuonna avoimille työmarkkinoille työllistymiseen johtaneita työtarjouksia yhteensä 15. Tämä on 14 prosenttia kaikista työllisyysalueella vuonna 2025 tehdyistä tarjouksista. Asiakastietojärjestelmään ilmoitettujen tietojen puutteista johtuen lukuihin sisältyy epävarmuuksia. Työnhakijan asiakkuuden ensimmäisen puolen vuoden ajalta on poistettu vuodesta 2022 alkaen ns. velvoittavat työnhaut, mikä vähentää työtarjousten määrää tilastossa.

Työnantajälähtöinen työnvälitys

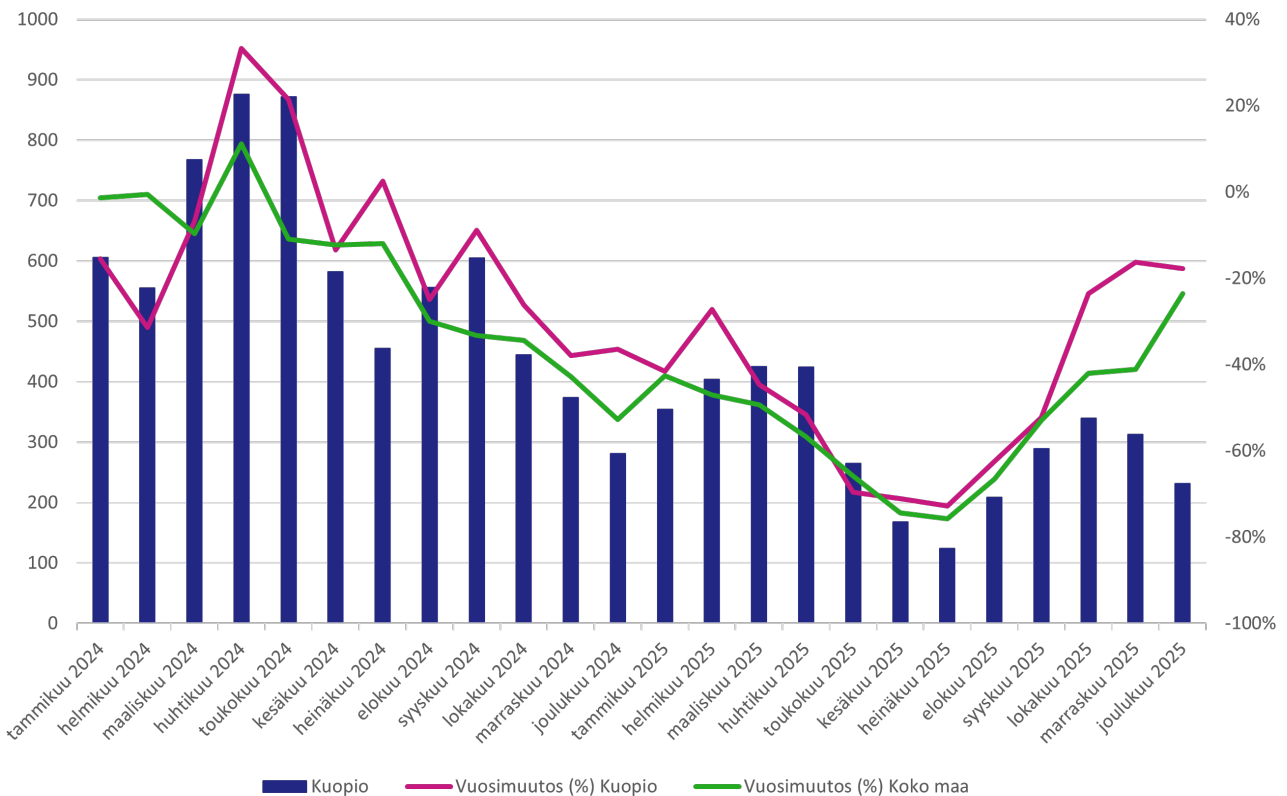
Työllisyysalueella tehtiin arviointivuonna yhteensä 690 esittelyä työnhakijoista työnantajille (Kuvio 12), mikä oli 1 100 (-61,3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Esittelyistä työllistyi noin seitsemän henkilöä, mikä oli vähemmän kuin edellisenä vuonna. Koko maassa tehtiin esittelyitä arviointivuonna 17 500 (vuosimuutos -52 %), ja niistä työllistyneiden määrä laski 63,6 prosentilla.

Kuvio 12. Esittelyiden määrä työnantajien ehdokastoimeksiintoihin Kuopion työllisyysalueella vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Julkinen työnvälitys -raportti).

Yhteydenpito työnantajiin

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 yhteensä 3 500 kontaktia työnantajiin, joka työvoimaviranomaisen tai työnantajan aloitteesta (Kuvio 13). Tämä on 49,2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Kaikkiin maan työvoimaviranomaisiin suhteutettuna työllisyysalueen työnantajakontaktien määrät laskivat suhteellisesti 14. vähiten. Yhteydenottojen aiheena oli erityisesti rekrytointi.

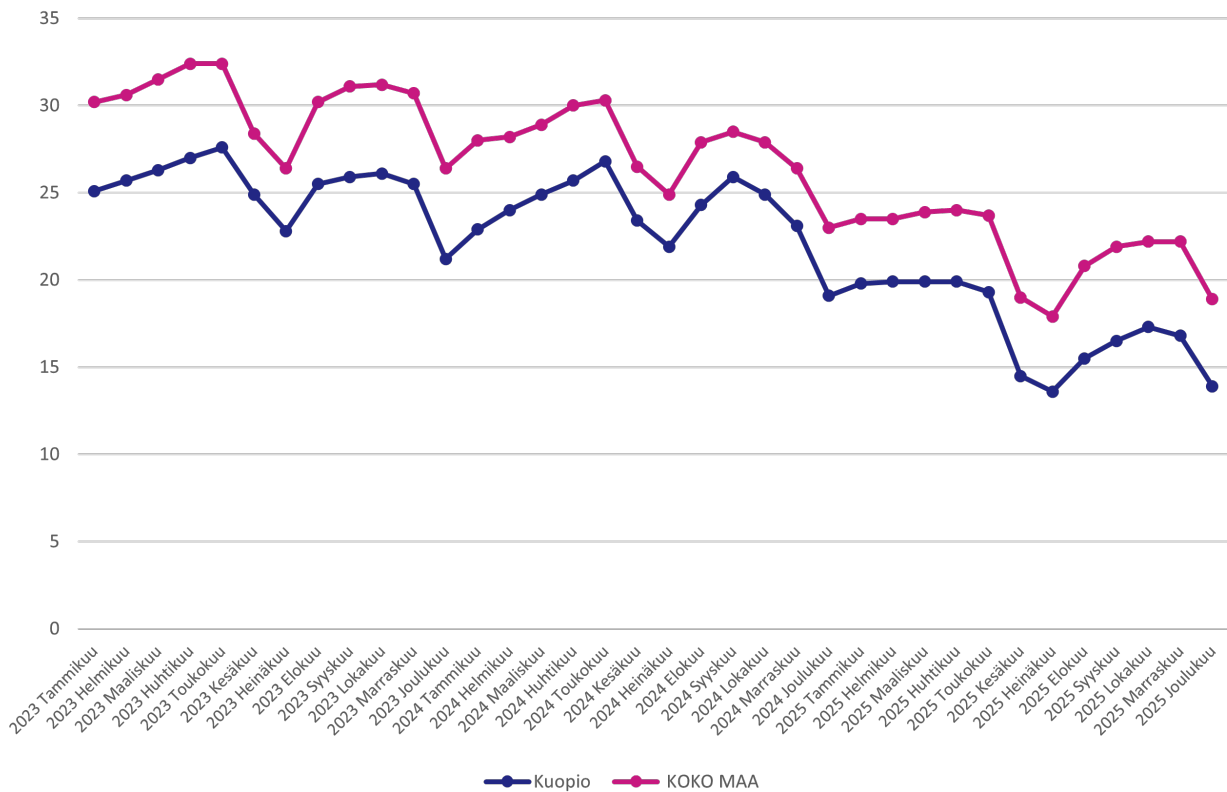
Kuvio 13. Työnantajakontaktien kehitys Kuopion työllisyysalueella vuosina 2024-2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Työnantajien yhteydenotot itsepalvelu -raportti).

Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden käyttö

- Kuopion työllisyysalueella yleinen aktivointiaste oli työllisyysalueista matalin.
- Alueen pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli lähellä maakunnan keskiarvoa ja matalampi kuin koko maassa keskimäärin.
- Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä väheni noin puolet edellisvuodesta. Eniten laskivat työllistämiset ja valmennukset. Omaehtoisia opintoja alkoi yhtä paljon kuin edellisvuonna.

Yleinen aktivointiaste

Työllisyysalueen kaikkien työnhakijoiden aktivointiaste (yleinen aktivointiaste) oli vuonna 2025 keskimäärin 17,3 prosenttia (Kuvio 14), mikä on maan 1. matalin. Aktivointiaste laski edellisvuodesta 6,6 prosenttiyksikköä.

Kuvio 14. Yleinen aktiivointiaste Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023-2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen kaikkien työnhakijoiden aktiivointiaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (17,6 %) verrattuna 0,3 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (21,8 %) verrattuna 4,5 prosenttiyksikköä matalampi.

Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste

Työllisyysalueen pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste oli vuonna 2025 keskimäärin 4,5 prosenttia (Kuvio 15) eli maan 5. matalin. Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste laski 3,7 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

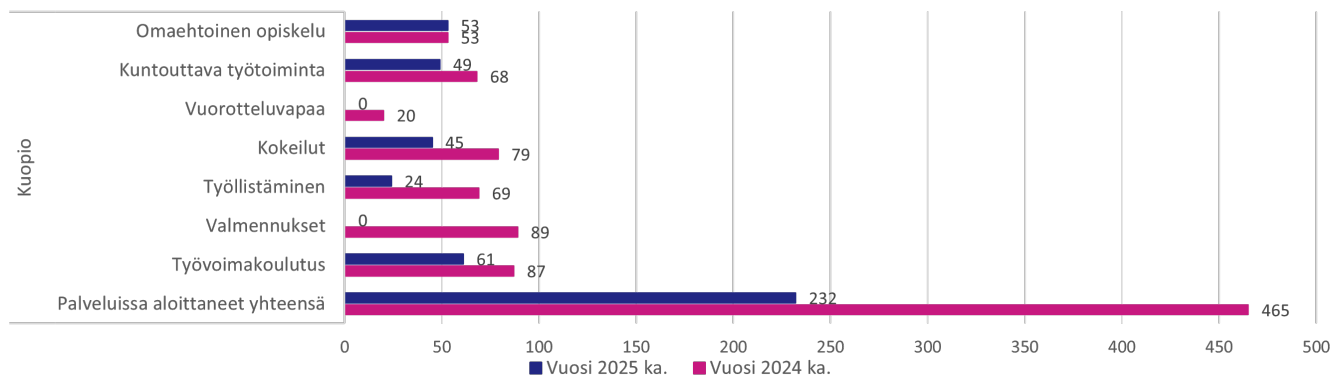

Kuvio 15. Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste Kuopion työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023 - 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli maakunnan keskiarvoon (4,8 %) verrattuna 0,3 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (6,1 %) verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä matalampi.

Aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden käyttö

Työvoimakoulutuksen jaksoja alkoi keskimäärin 61, mikä on 26 jaksoa (-29,9 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna (Kuvio 16). Työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun jaksoja alkoi keskimäärin 53, mikä on saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Kotoutumiskoulutuksia alkoi keskimäärin 17, mikä on kaksi enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 16. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä (vuosikeskiarvo) Kuopion työllisyysalueella vuonna 2025 ja 2024 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllistämispalveluiden (palkkatuki, starttiraha, oppisopimus) jaksoja alkoi arviointivuonna keskimäärin 24, mikä on 45 (-65,2 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Palkkatukijaksoja alkoi vuonna 2025 keskimäärin kahdeksan ja starttirahajaksoja keskimäärin 16. Työllistämisyaksoista 4 prosenttia (1) kohdistui kuntien ja 96 prosenttia (23) yksityisen sektorin työsuhteisiin.

Työ- tai koulutuskokeilujaksoja alkoi tarkasteluvuonna keskimäärin 45, mikä on 43,0 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Valmennusjaksoja ei alkanut vuoden aikana lainkaan. Kuntouttavan työtoiminnan jaksoja alkoi keskimäärin 49, mikä on 27,9 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Asiakaspalvelun yhdenvertainen saatavuus ja sujuvuus

Alkuhaastattelun järjestäminen

Vuonna 2025 alkuhaastattelun järjestämiseen kului keskimäärin 10 arkipäivää vuonna. Koko maassa alkuhaastattelun järjestämiseen kului keskimäärin 13 arkipäivää.

Työnhakijan alkuhaastattelu tuli vuonna 2025 voimassa olleen lainsäädännön (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023) mukaan järjestää enintään viiden arkipäivän sisällä työnhaun käynnistämisestä. Vuonna 2025 kaikista työllisyysalueen järjestämistä alkuhaastatteluista 14,9 prosenttia toteutettiin määräajassa. Koko maassa yhteensä 11,7 prosenttia alkuhaastatteluista järjestettiin määräajassa.

Työnhakukeskustelujen järjestäminen 3kk:n välein

Vuonna 2025 työnhakukeskustelu järjestettiin työllisyysalueella 30,3 prosentille henkilöistä, joille työnhakukeskustelu olisi tavoitteen mukaan pitänyt järjestää. Koko maassa työnhakukeskustelu järjestettiin kolmen kuukauden sisällä 34,6 prosentille.

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu aina, kun alkuhaastattelusta tai edellisestä työnhakukeskustelusta on kulunut kolme kuukautta. Työnhakukeskustelut koskevat kaikkia työttömiä ja työttömyysuhan alaisia työnhakijoita ja osa-aikaisessa työssä olevia sekä työaikaa lyhentämällä lomautettuja. Jos työnhakija on työvoimakoulutuksessa, työkokeilussa, palkkatuetussa työssä, kuntouttavassa työtoiminnassa tai opiskelee työttömyysetuudella tuettuna, työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu viimeistään kuukautta ennen palvelun arvioitua päättymistä.

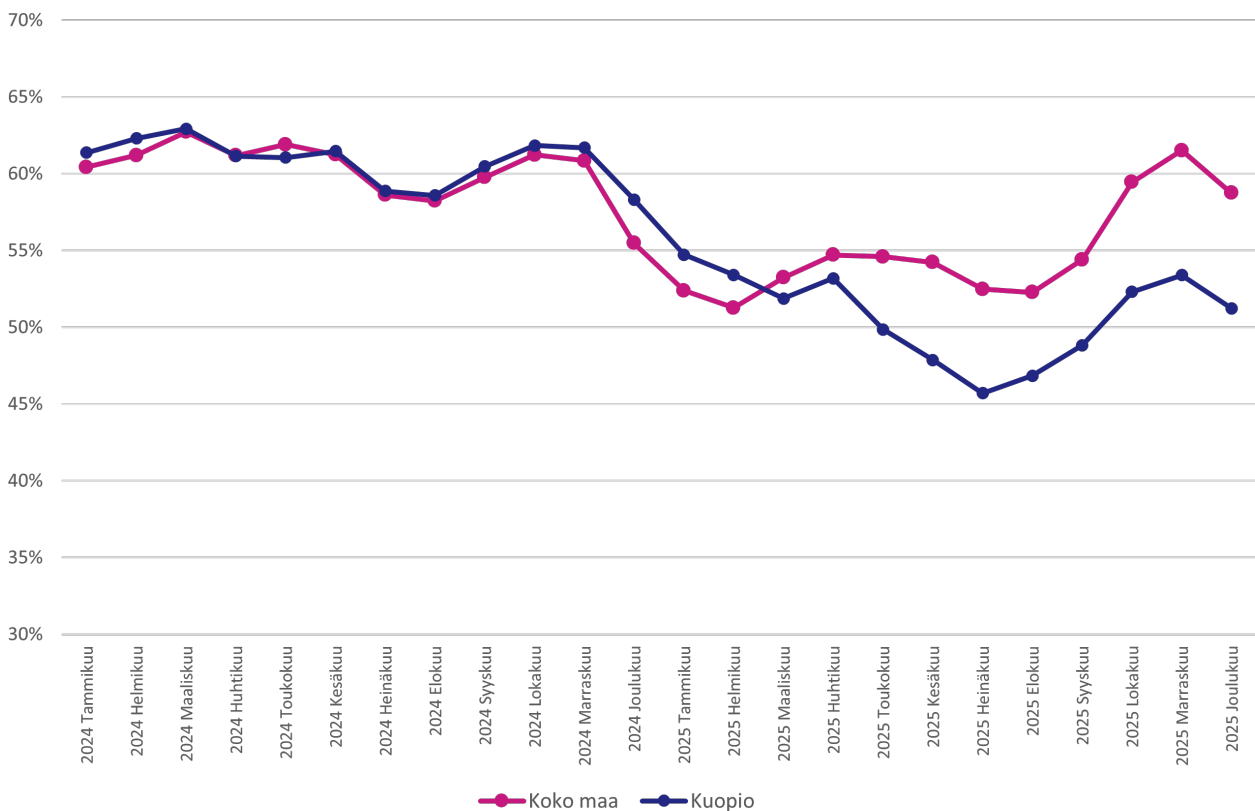
Palvelusuunnitelmien laatiminen

Vuonna 2025 työllisyysalueella tehtiin yhteensä 30 100 erityyppistä palvelusuunnitelmaa. Näistä 85 prosenttia oli työllistymissuunnitelmia, 6 prosenttia aktivointisuunnitelmia ja 6 prosenttia kotoutumissuunnitelmia (Taulukko 6).

Taulukko 6. Tehtyjen palvelusuunnitelmien lukumäärä ja osuus suunnitelmista suunnitelmatyypeittäin vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

	Suunnitelmien määrä	Osuus suunnitelmista
Työllistymissuunnitelma	25 569	85 %
Monialainen työllistymissuunnitelma	831	3 %
Aktivointisuunnitelma	1 939	6 %
Kotoutumissuunnitelma	1 737	6 %
Palvelusuunnitelmat yhteensä	30 076	100 %

Ajantasaisten suunnitelmien osuus vuonna 2025 oli työllisyysalueella 50,8 % ja koko maassa 54,9 % (kuvio 17). Asiakkaita, joilla ei ollut ajantasaista palvelusuunnitelmaa, oli työllisyysalueella 7 800, mikä vastaa 49,2 % prosenttia kaikista alueen asiakkaista. Koko maassa asiakkaita, joilla ei ollut ajantasaista palvelusuunnitelmaa, oli 232 900, mikä vastaa 45,1 % prosenttia kaikista asiakkaista.

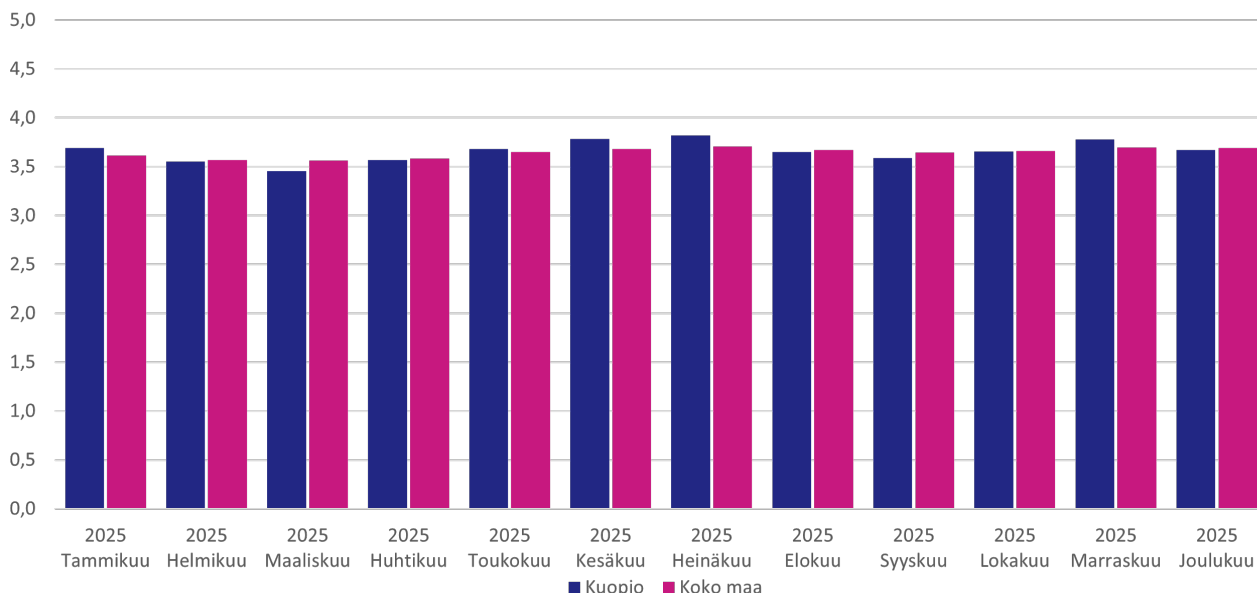

Kuvio 17. Ajantasaisten palvelusuunnitelmien osuus (%) tehdyistä suunnitelmista vuosina 2024–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Palvelusuunnitelmien seuranta -raportti).

Työllisyysalueen asiakastytyväisyys

Työnhakija-asiakkaiden palvelukokemusta mitataan säännöllisesti toistetulla asiakastytyväisyyskyselyllä, jossa asiakasta pyydetään arvioimaan työllisyysalueelta saamaansa palvelua 5-portaisella asteikolla (tarkempi kuvaus, ks. Liite 1). Asiakastytyväisyyskysely lähetettiin vuonna 2025 vastattavaksi kaikkiaan 1 498 000 kertaa. Kyselyn valtakunnallinen vastausprosentti oli 5,2.

Arviointivuonna 2025 työllisyysalueen työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo oli 3,66 ja mediaani 4,0 (Kuvio 18). Vastaajista 61,9 prosenttia oli joko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä työllisyysalueensa palveluihin, ja 16,8 prosenttia koki olevansa saamaansa palveluun joko tyytymätön tai erittäin tyytymätön.)

Kuvio 18. Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys Kuopion työllisyysalueen työvoimapalveluihin vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Asiakastyytyväisyyden seuranta).

Työllisyysalueen henkilöasiakkaiden kokonaistyytyväisyys oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (3,68) verrattuna heikompi ja koko maan keskiarvoon (3,64) verrattuna parempi.

Asiakastyytyväisyyskyselyssä työnhakija-asiakkaita pyydetään arvioimaan myös sitä, kuinka todennäköisesti he suosittelisivat työllisyysalueelta saamaansa palvelua ystävilleen tai kollegoilleen (Kuvio 19). Vastaajista 36,4 prosenttia antoi työllisyysalueelle arvosanaksi vähintään 9 ja lukeutui näin ollen työllisyysalueen suosittelijoihin.

Kuvio 19. Työnhakijoiden suositteluindeksi (Net Promoter Score, NPS) vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Asiakastyytyväisyyden seuranta).

Vastaajista 35,9 prosenttia puolestaan lukeutui työllisyysalueen arvostelijoihin (arvosana 6 tai vähemmän) ja 27,7 prosenttia passiivisiin (arvosana 7 tai 8).

Ylä-Savon työllisyysalueen arvio

Tiivistelmä

Ylä-Savon työllisyysalue on yksi kolmesta Pohjois-Savon työllisyysalueesta, ja sen muodostavat Iisalmi, Kiuruvesi, Pielavesi, Sonkajärvi ja Vieremä. Vastuukuntana toimii Iisalmi. Kunnista Iisalmi, Sonkajärvi ja Vieremä olivat osa työllisyyden kuntakokeiluja osana Kuopion seudun kuntakokeilua. Työllisyysalueen työvoiman määrä oli vuonna 2025 keskimäärin 15 900, ja se on työvoiman määrään suhteutettuna pieni työllisyysalue. Koska alueen työvoimapohja oli alle 20 000 työllisyysaluetta perustettaessa, työllisyyspalvelut on alueella järjestetty työ- ja elinkeinoministeriön poikkeusluvalla. Työllisyysalueen henkilöresurssi oli arviointivuonna noin 35 henkilötyövuotta.

Ylä-Savon työllisyysalueen työllisyystilanne oli vuonna 2025 lähellä Pohjois-Savon maakunnan sekä koko maan keskimääräistä tilannetta. Työllisyys- ja työttömyysasteiden vuosimuutokset olivat maltillisempia kuin koko maassa ja maakunnassa keskimäärin, ja alueen työllisyysaste jopa nousi hieman (0,1 %-yksikköä). Erillisryhmäkohtaisessa tarkastelussa ulkomaalaisten tilanne oli alueella parempi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin, ja heidän työllisyysasteensa nousi edellisvuodesta 1,4 prosenttiyksikköä. Alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli koko maata ja maakuntaa korkeampi. Myös työttömyysaste oli korkeampi kuin koko maassa ja maakunnassa. Alla 55-vuotiaiden osalta sekä työllisyys- että työttömyysasteet olivat alueella joko samalla tasolla tai hieman heikommat kuin koko maassa ja maakunnassa keskimäärin.

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 keskimäärin 3 600 työnhakijaa, mikä oli 5 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työnhakijoista 66 prosenttia kuului laajaan työttömyyteen eli oli joko työttömänä tai aktiivointiasteeseen laskettavissa palveluissa. Määrä laski edellisvuodesta vajaa 6 prosenttia.

Kuten koko maassa, myös alueella huolta aiheutti avoimien työpaikkojen puute. Ylä-Savon työllisyysalueella uudet avoimet työpaikat laskivat neljänneksellä edellisvuodesta, ja avoimille työmarkkinoille siirtyneiden määrä laski suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Työpaikkojen puute vaikuttaa olennaisesti työttömien avoimille työmarkkinoille siirtymiseen. Alueen mukaan esimerkiksi hyvinvointialueen heikko taloustilanne on näkynyt sekä johtajien että lähihoitajien kasvavana työttömyytenä. Alueen mukaan haastava työmarkkinatilanne ei kuitenkaan ole näkynyt vielä esimerkiksi vastavalmistuneiden työttömyyden kasvuna, ja alueella on perustettu uusia palveluyrityksiä. Lisäksi alueella on alkamassa hanke, jonka tavoitteena on lisätä yritysyhteistyötä ja näin ollen edesauttaa piilotyöpaikkojen löytymistä.

Monista muista työllisyysalueista poiketen, Ylä-Savossa palvelut on rahoitettu yhteisvastuullisesti eli työllisyysalueen kuntia ei laskuteta niin sanotusti käytön mukaisesti, vaan rahat kohdennetaan sinne, missä niitä tarvitaan. Tämän taustalla on ajatus siitä, että kaikki kunnat ovat osa yhteistä työssäkäyntialuetta, mikä puoltaa palveluiden yhteisrahoitusta. Työttömyysetuuksia maksettiin alueella yhteensä noin 23,2 miljoonaa euroa, ja kokonaisuudessaan maksettujen työttömyysetuuksien määrä pieneni noin 10 prosenttia. Kuntien osarahoittamien työttömyysetuuksien kustannukset olivat yhteensä noin 4,5 miljoonaa, mikä oli 62 prosenttia edellisvuotta enemmän. Maksuperusteita ei voida

kuitenkaan suoraan verrata edelliseen vuoteen, koska niihin tuli muutoksia vuoden 2025 alussa, mikä selittää ainakin osan kasvusta.

Alueen prosenttivirrat kolmen ja 12 kuukauden työttömyyteen ovat selvästi sekä alueen maakunnan että koko maan tasoa matalammat. Prosenttivirtojen kasvu työttömyyteen oli alueella hitaampaa kuin koko maassa. Työttömyysjaksojen kesto puolestaan oli samalla tasolla maakunnan ja koko maan kanssa eli 68 viikkoa. Alueen mukaan pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on tuonut haasteita. Alue arvioi, että vuonna 2026 tähän tulevat varmasti vaikuttamaan myös toimeentulotukiuudistuksen myötä palveluihin siirtyvät uudet asiakkaat, joilla voi olla aiempaa enemmän tarvetta eri palveluiden yhteensovittamiseen.

Sekä työtarjouksien, esittelyiden että työnantajakontaktien määrät vähenivät suhteellisesti koko maata vähemmän. Alueella on edistetty yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä yhdessä kuntien elinkeino- ja yrityspalveluiden kanssa. Tämä on näkynyt esimerkiksi yhteisinä työnantajakeskusteluina ja -käynteinä sekä hankkeina, mikä on edistänyt rekrytointitarpeiden välittymistä työllisyysalueelle. Alueella on koettu toimivana tapana se, että yrityspalvelut ja henkilöasiakastyö on eriytetty toisistaan. Työnantajilla on tiedossa joka kunnassa selkeä vastuhenkilö, keneen voi olla yhteydessä.

Yleinen aktivointiaste oli Ylä-Savon työllisyysalueella keskimäärin 19 prosenttia, mikä oli matalampi kuin koko maassa keskimäärin, mutta korkeampi kuin alueen maakunnassa. Yleinen aktivointiaste on ollut koko tarkastelujakson ajan (2023–2025) alueella matalampi kuin koko maassa keskimäärin. Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli 5,2 prosenttia eli koko maan tasoa matalampi, mutta maakunnan tasoa hieman korkeampi. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä laskee vajaa puolet edellisvuodesta. Etenkin valmennusten ja työllistämisten määrä laskivat.

Alueella pyritään lähtökohtaisesti järjestämään ei-lakisääteistä palvelutoimintaa mahdollisimman paljon yhdessä ja keskenään samankaltaisena, mikä helpottaa palveluiden markkinointia. Ei-lakisääteisinä palveluina on järjestetty valmennusta. Lisäksi kunnat ovat maksaneet myös harkinnanvaraista kulukorvausta. Alueen kokemus on, että ei-lakisääteisten palveluiden räätälöinti kunkin kohderyhmän tarpeisiin on helpompaa kuin lakisääteisten palveluiden kohdalla.

Asiakaspalvelun yhdenvertaisen saatavuuden ja sujuvuuden näkökulmista työllisyysalue suoriutui koko maan keskimääräistä tasoa paremmin. Alkuhaastattelut järjestettiin alueella keskimäärin 11 päivässä eli muutaman päivän nopeammin kuin koko maassa. Alkuhaastatteluista vajaa viidennes toteutettiin määräajassa. Koko maassa vastaava osuus oli noin 12 prosenttia. Kolmen kuukauden välein järjestettävien työnhakukeskusteluiden toteuma oli alueella 42 prosenttia ja koko maassa 35 prosenttia. Ajantasaisten palvelusuunnitelmien osuus (55,2 %) oli lähellä koko maan tasoa (54,9 %).

Asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo (3,84) oli maakuntaa (3,68) ja koko maata korkeampi (3,64). Kaksi kolmesta asiakkaasta oli palveluun tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen. Alueen keskiarvo asiakkaiden yhdenvertaisuuden kokemusta kuvaavan keskiarvomuuttujan osalta oli työllisyysalueista paras (4,30).

Lähtökohtaisesti työllisyysalueiden toiminnan käynnistäminen on ollut kaikille alueille iso muutos. Ylä-Savon työllisyysalueella tehtiin jo työllisyyden kuntakokeilujen aikana vahvaa yhteistyötä, mikä on jatkunut edelleen. Alueella toimijat tuntevat toisensa, mikä edistää yhteistyön tekemistä. Alueen mukaan työllisyysalueella vallitsee positiivinen kokeilukulttuuri, mikä on mahdollistanut toiminnan jouhevan kehittämisen. Vaikka työpaikkojen vähyys luo omat haasteensa toiminnalle, työllisyysalue on onnistunut pitämään yllä julkista työnvälitystä

sekä järjestämään asiakaspalveluprosessit koko maan keskitasoa paremmin.

Valtioneuvoston valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tässä luvussa tarkastellaan, miten valtakunnalliset tavoitteet ovat toteutuneet työllisyysalueella. Arvio perustuu taulukossa 1. esitettyihin mittareihin, joita verrataan maakunnan ja koko maan lukuihin.

Taulukko 1. Voimassa olevien työllisyyden edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen työllisyysalueella, maakunnassa ja valtakunnallisesti keskimäärin vuosina 2025 ja 2024.

Valtakunnallinen tavoite ja siihen liittyvät mittarit	Työllisyysalue 2025	Työllisyysalue 2024	Maakunta 2025	Koko maa 2025
Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille molemmilla kansalliskielillä				
Palveluissa koettu yhdenvertaisuus (keskiarvo)	4,30	-	-	3,96
Nostetaan matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyyttä				
Alle 25-vuotiaiden työllisyysaste, %	50,1	50,3	47,5	49,0
Ulkomaalaisten työllisyysaste, %	51,2	49,7	48,7	49,4
Yli 55-vuotiaiden työllisyysaste, %	65,4	64,2	67,0	69,9
Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste, %	22,1	21,0	19,9	17,8
Ulkomaalaisten työttömyysaste, %	30,7	32,0	31,4	31,0
Yli 55-vuotiaiden työttömyysaste, %	14,2	13,2	14,1	14,0
Työkykynsä alentuneeksi arvioineiden työllistyneiden määrä (kertymäsumma)	77	-	466	11 707
Tuetaan työnhakijan nopeaa työllistymistä vaikuttavilla ja etuusmenoja vähentävillä palveluilla				
Työttömien työnhakijoiden virta avoimille työmarkkinoille 3kk työttömyyden käynnistymisen jälkeen (virtaama työllisyyteen 3kk), %	45,0	41,4	45,4	44,4
Kuinka moni työllistynyt palaa työttömäksi 3kk työllistymisen jälkeen (virtaama tulottomuuteen 3kk), %	23,1	26,6	25,6	26,6
Maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä per saaja (keskiarvo)	125	127	128	137
Tuetaan ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta työvoimapula-aloille				
Työvoimapula-aloille työllistyneet työnhakijat (kertymäsumma)	Alle 5	-	-	1 691
Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin (kertymäsumma)	24	-	-	2 820
Työtarjousten %-osuus toisten	0	-	-	0,3

Valtakunnallinen tavoite ja siihen liittyvät mittarit	Työllisyysalue 2025	Työllisyysalue 2024	Maakunta 2025	Koko maa 2025
työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille (% kaikista työtarjoajista), %				
WiF-toiminnolle tehtävien liidien määrät	-	-	-	-
Työvoimapula-aloille myönnetyt oleskeluluvat (kertymäsumma)	0	-	Alle 5	164
Vahvistetaan alueen elinvoimaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa				
Erytysisiantuntijoille myönnetyt oleskeluluvat	Alle 5	-	5	1 057
Elinvoimayhteistyöindeksi (keskiarvo)	3,83	-	-	3,46

1. Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut molemmilla kansalliskielillä

Yhdenvertaisuuskartoitukseen vastanneet työnhakija-asiakkaat arvioivat työvoimapalveluissa saamaansa kohtelua muun muassa asiallisen kohtelun, esteettömyyden, kielellisten oikeuksien toteutumisen ja verkkosivujen saavutettavuuden näkökulmista. Työllisyysalueen henkilöasiakkaiden kokemus palveluiden yhdenvertaisuudesta (keskiarvomuuttuja) (4,30) oli korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (3,96). Väittämäpatteriston vastausasteikko oli 1 (täysin eri mieltä) – 5 (täysin samaa mieltä). Mittarin tarkempi kuvaus löytyy liitteestä 1.

2. Matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyys

Alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueella 50,1 prosenttia, mikä oli korkeampi kuin maakunnassa (47,5 %) ja koko maassa (49 %). Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli työllisyysalueella 22,1 prosenttia, mikä oli korkeampi kuin maakunnassa (19,9 %) ja koko maassa (17,8 %).

Ulkomaalaisten työllisyysaste oli työllisyysalueella 51,2 prosenttia, mikä oli korkeampi kuin maakunnassa (48,7 %) ja koko maassa (49,4 %). Ulkomaalaisten työttömyysaste oli 30,7 prosenttia, mikä oli matalampi kuin maakunnassa (31,4 %) ja koko maassa (31,0 %).

Yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueella 65,4 prosenttia, mikä oli matalampi kuin maakunnassa (67,0 %) ja koko maassa (69,9 %). Ikäryhmän työttömyysaste oli 14,2 prosenttia, joka oli korkeampi kuin maakunnassa (14,1 %) ja koko maassa (14,0 %).

Työkykynsä alentuneeksi arvioineita työllistyneiden määrä oli työllisyysalueella 77 henkilöä.

3. Työnhakijan nopea työllistyminen ja etuusmenojen vähentäminen

Työttömien työnhakijoiden virta avoimille työmarkkinoille kolmen kuukauden jälkeen työttömyyden käynnistymisestä (45,0 %) oli alueella matalampi kuin maakunnassa (45,4 %) ja korkeampi kuin valtakunnallisesti (44,4 %).

Palkkatulottomaksi jääneiden osuus kolmen kuukauden kuluttua palkkatuloille siirtymisen jälkeen (23,1 %) oli matalampi kuin maakunnassa (25,6 %) ja matalampi kuin koko maassa (26,6 %).

Maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä per saaja oli alueella 125, mikä oli vähemmän kuin maakunnassa (128 päivää) ja vähemmän kuin valtakunnallisesti (137 päivää).

4. Ammatillinen, alueellinen ja kansainvälinen liikkuvuus työvoimapula-aloille

Työvoimapula-aloille työllistyi työllisyysalueella vuoden aikana alle viisi henkilöä. Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin oli yhteensä 24.

Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin' ja 'Työtarjousten %-osuus toisten työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille' tiedot perustuvat kesä-joulukuun 2025 tietoihin. Tarkempi kuvaus, ks. liite 1.

Työllisyysalueella ei myönnetty oleskelulupia työvoimapula-aloille. Koko maassa työvoimapula-aloille myönnettiin vuonna 2025 yhteensä 164 oleskelulupaa. Näin ollen kansainvälisen rekrytoinnin prosessit olivat vähäisiä koko maassa, sillä kansainvälisen rekrytoinnin kannalta relevantteja työvoimapula-aloja oli vuonna 2025 vain vähän. Lisäksi WiF-liiditoiminta käynnistyi valtakunnallisesti vasta loppuvuodesta 2025, joten liidejä ei ehtinyt toteutua vuoden aikana.

5. Alueen elinvoiman vahvistaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa

Työllisyysalueen elinvoimayhteistyöindeksi oli arviointivuonna 3,83, mikä on korkeampi kuin koko maassa keskimäärin (3,46).

Elinvoimayhteistyöindeksillä mitattuna työllisyysalueella on onnistuttu hyvin elinvoiman vahvistamisessa muiden toimijoiden kanssa.

Elinvoimayhteistyöindeksi on Elinvoimayhteistyöbarometrin tuottama tunnusluku (tarkempi kuvaus, ks. Liite 1), joka kuvaa työllisyysalueella elinvoiman vahvistamiseksi tehtävän yhteistyön toimivuutta ja tuloksellisuutta. Indeksillä muodostuu yhteistyön ulottuvuuksia (strateginen, rakenteellinen ja sosiaalinen yhteistyö) sekä neljän elinvoiman vahvistamiseen liittyvän valtakunnallisen tavoitteen mukaisen avaintuloksen toteutumista mittaavista väittämistä. Väittämäpatteristojen vastausasteikko: 1 (Ei toteudu) – 5 (Toteutuu erinomaisesti).

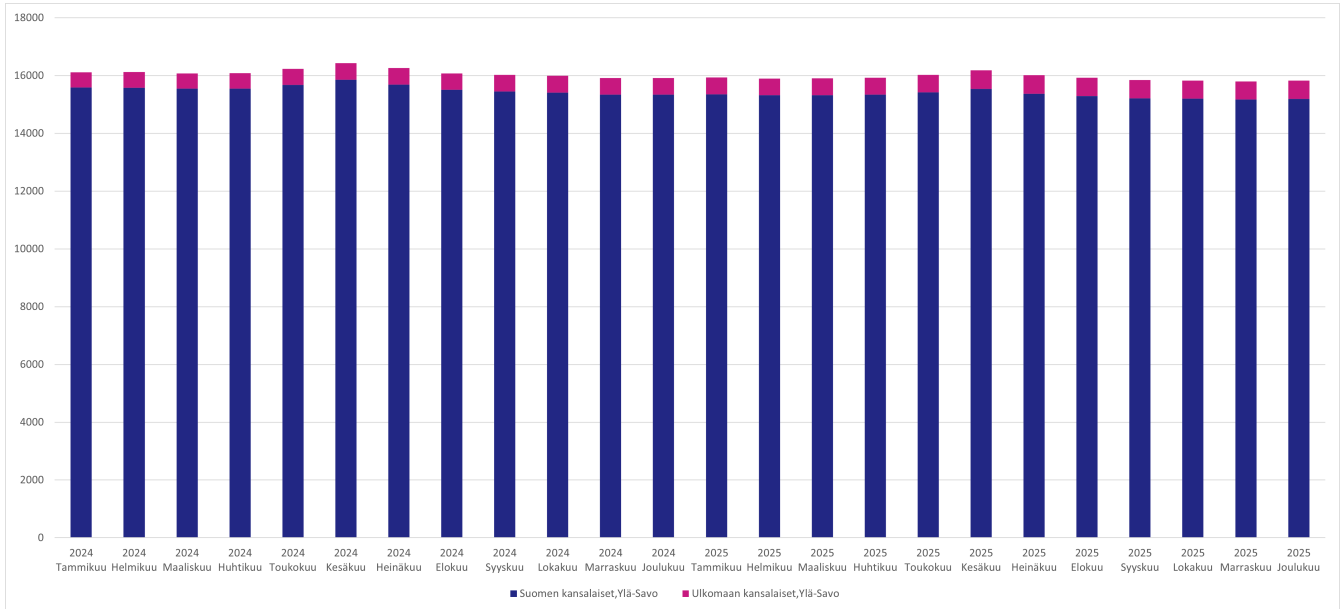
Erityisasiantuntijoille myönnettiin alueella alle viisi oleskelulupaa. Koko maan tasolla erityisasiantuntijoille myönnettiin yhteensä noin 1 100 oleskelulupaa.

Työllisyydenhoidon toimintaympäristö

Työllisyysalueen työvoima

Työllisyysalueen työikäinen väestöpohja oli vuonna 2025 19 400 ja työvoimapohja 15 900. Työllisyysalueella asui arviointivuonna 0,6 % prosenttia koko maan työvoimasta (Kuvio 1), ja työllisyysalue oli työvoiman määrässä mitattuna maan 4. pienin. Työllisyysalueen työvoimaosuus pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Työllisyysalueen työvoimasta 3,9 prosenttia (620) oli arviointivuonna ulkomaan kansalaisia. Ulkomaalaisen työvoiman osuus kasvoi edellisvuodesta 0,4 prosenttiyksikköä.

Kuvio 1. Työvoiman kehitys Ylä-Savon työllisyysalueella vuosina 2024–2025 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

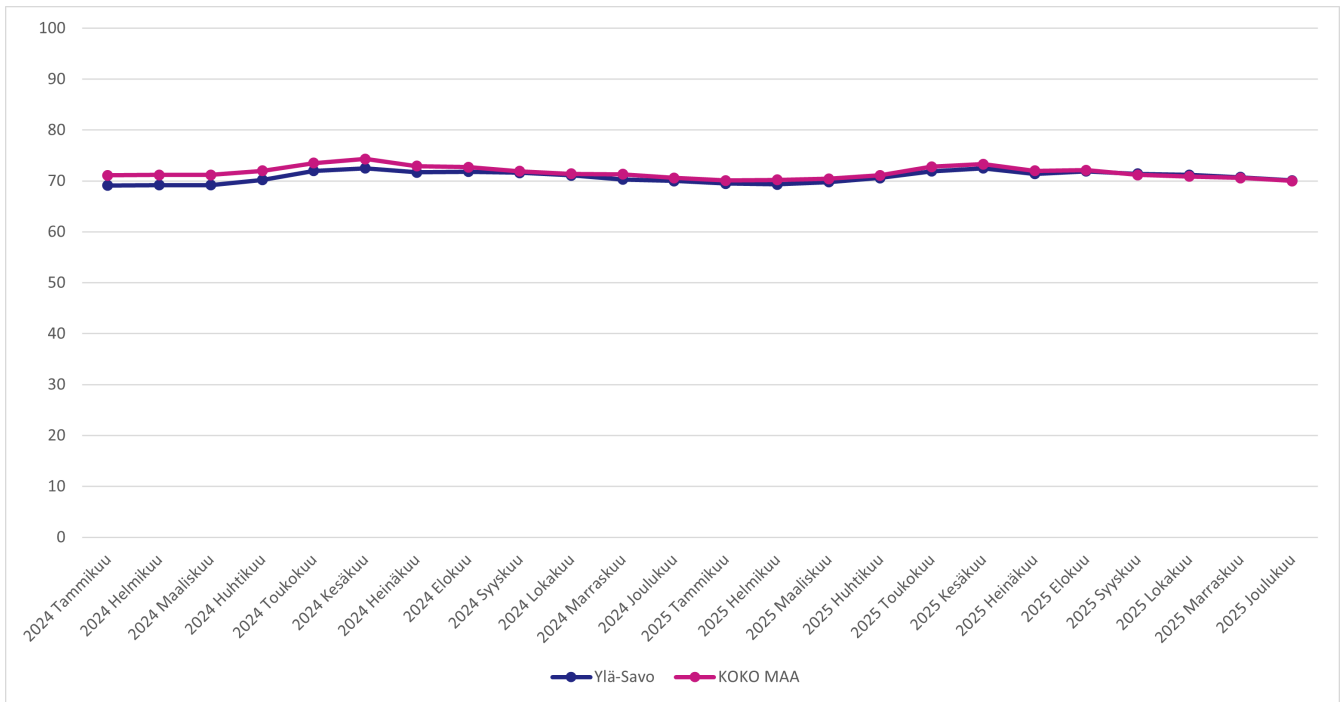
Työllisyysasteen kehitys

Työllisyysalueen työllisyysaste oli arviointivuonna 70,9 % prosenttia (Taulukko 2) eli maan 16. matalin. Työllisyysaste nousi edellisvuodesta 0,1 prosenttiyksikköä.

Työllisyysalueen työllisyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (70,0 %) verrattuna 0,8 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (71,2 %) verrattuna 0,4 prosenttiyksikköä matalampi.

Taulukko 2. Ylä-Savon työllisyysalueen, Pohjois-Savon maakunnan ja koko maan työllisyysasteet (%) ja työllisyysasteen vuosimuutokset (%-yksikköä) vuonna 2024 ja 2025 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työllisyysaste %	2025	2024	Vuosimuutos %-yksikköä
Ylä-Savon työllisyysalue	70,9 %	70,7 %	0,1
Pohjois-Savon maakunta	70,0 %	70,7 %	-0,7
Koko maa	71,2 %	72,0 %	-0,8

Kuvio 2. Työllisyysasteen (%) kehitys Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2024–2025 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työllisyysaste oli arviointivuonna 51,2 prosenttia, mikä on 1,4 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (48,7 %) verrattuna 2,5 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (49,4 %) verrattuna 1,8 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli arviointivuonna 50,1 prosenttia, mikä on 0,2 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (47,5 %) verrattuna 2,5 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (49,0 %) verrattuna 1,1 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli arviointivuonna 65,4 prosenttia, mikä on 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työllisyysaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (67,0 %) verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (69,9 %) verrattuna 4,5 prosenttiyksikköä matalampi.

Työttömyysasteen kehitys

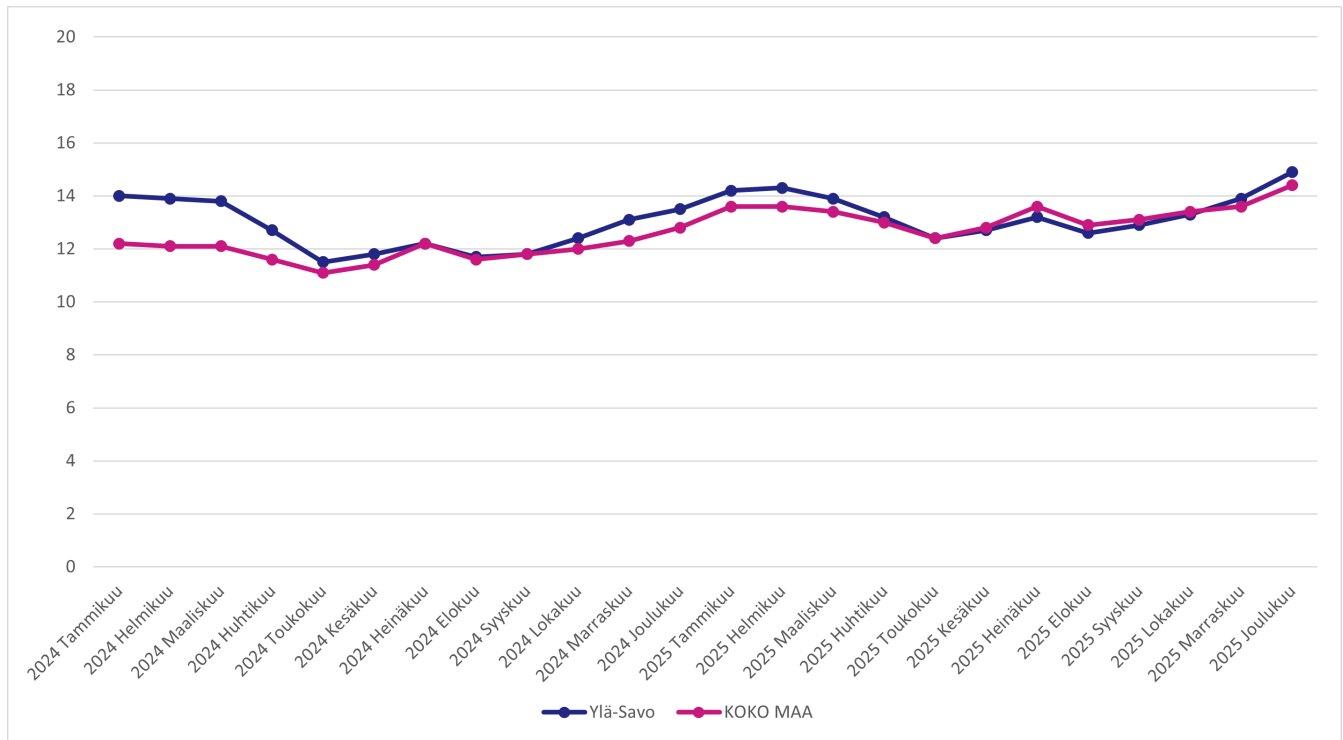
Työllisyysalueen työttömyysaste oli arviointivuonna 13,5 prosenttia (Taulukko 3) eli maan 14. korkein. Työttömyysaste oli edellisvuoteen verrattuna 0,8 prosenttiyksikköä korkeampi.

Taulukko 3. Ylä-Savon työllisyysalueen, Pohjois-Savon maakunnan ja koko maan työttömyysasteet (%) ja työttömyysasteen vuosimuutokset (%-yksikköä) vuonna 2025 ja 2024 (lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

Työttömyysaste %	2025	2024	Vuosimuutos %-yksikköä
Ylä-Savon	13,5 %	12,7 %	0,8

Työttömyysaste %	2025	2024	Vuosimuutos %-yksikköä
työllisyysalue			
Pohjois-Savon maakunta	13,5 %	12,0 %	1,5
Koko maa	13,3 %	11,9 %	1,4

Työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (13,5 %) verrattuna 0,1 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (13,3 %) verrattuna 0,1 prosenttiyksikköä korkeampi.

Kuvio 3. Työttömyysasteen (%) kehitys Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2024–2025 (Lähde: Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta).

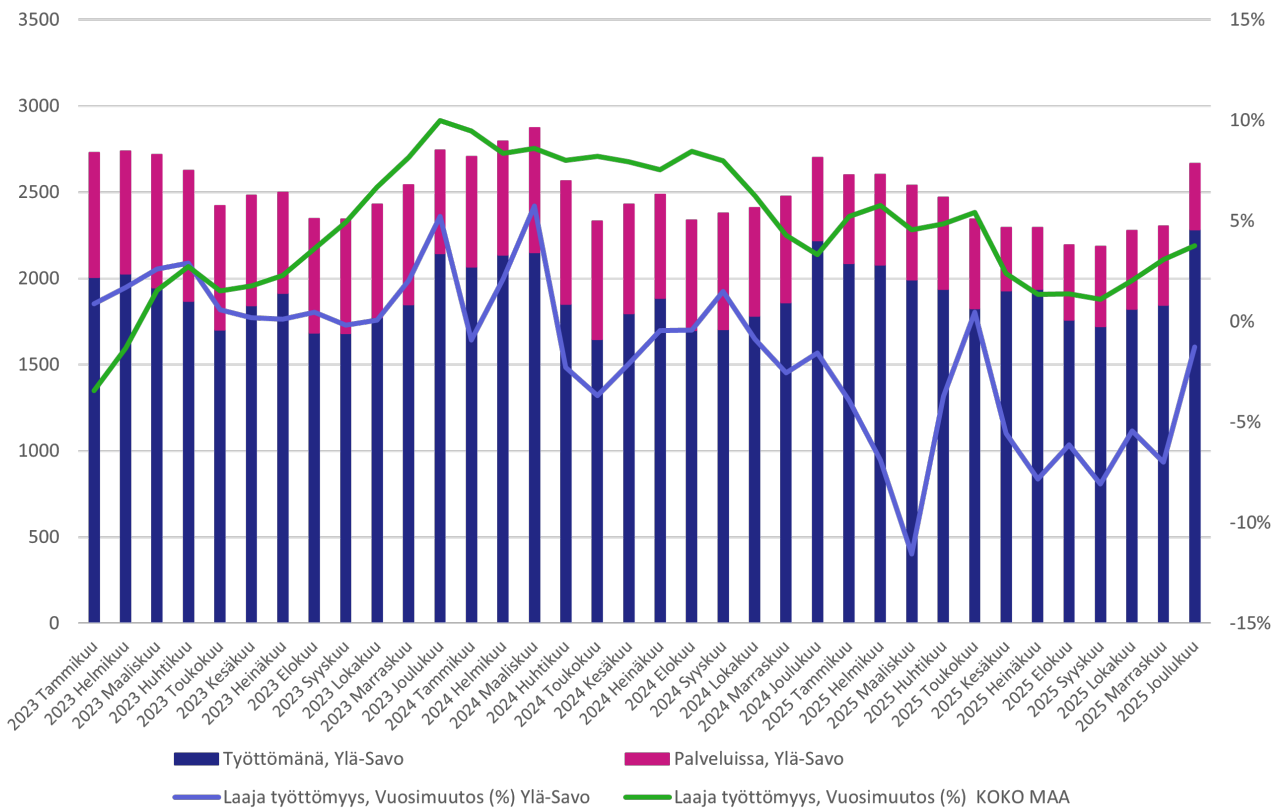
Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työttömyysaste oli arviointivuonna 30,7 prosenttia, mikä on 1,3 prosenttiyksikköä matalampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien ulkomaalaisten työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (31,4 %) verrattuna 0,7 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (31,0 %) verrattuna 0,3 prosenttiyksikköä matalampi.

Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna 22,1 prosenttia, mikä on 1,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (19,9 %) verrattuna 2,2 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (17,8 %) verrattuna 4,2 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna 14,2 prosenttia, mikä on 0,9 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisenä vuonna. Työllisyysalueella asuvien yli 55-vuotiaiden työttömyysaste oli arviointivuonna työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (14,1 %) verrattuna 0,1 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (14,0 %) verrattuna 0,1 prosenttiyksikköä korkeampi.

Työllisyysalueen työnhakijat

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 keskimäärin 3 600 työnhakija-asiakasta kuukaudessa (kuukauden lopun tilanne). Se on 4,9 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Kuvio 4. Laaja työttömyys Ylä-Savon työllisyysalueella vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työvälistilasto).

Työllisyysalueen työnhakijoista keskimäärin 66,1 prosenttia (2 400) oli arviointivuonna joko työttömänä tai aktiivintasteeseen laskettavassa palvelussa (Kuvio 4 ja Taulukko 4). Näiden ns. laajan työttömyyden (ks. Liite 1) piiriin kuuluvien työnhakijoiden keskimääräinen määrä laski edellisvuodesta 5,6 prosenttia. Laajan työttömyyden piiriin kuuluvia työnhakijoita oli arviointivuonna eniten Iisalmissa. Laajan työttömyyden piirissä olevien työnhakijoiden määrä laski edellisvuodesta suhteellisesti eniten Vieremällä.

Taulukko 4. Ylä-Savon työllisyysalueen ja siihen kuuluvien kuntien laajan työttömyyden piiriin kuuluvien työnhakijoiden määrä (ka) vuosina 2024–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työvälistilasto).

Laaja työttömyys	2025	2024	Vuosi muutos	Vuosi muutos %
Ylä-Savon työllisyysalue	2 398	2 541	-143	-5,6
Iisalmi	1 433	1 515	-82	-5,4
Kiuruvesi	420	442	-22	-5,0
Pielavesi	188	199	-11	-5,5
Sonkajärvi	195	207	-12	-5,8
Vieremä	164	179	-15	-8,4

Työllisyysalueen maakunnassa laajan työttömyyden piiriin kuului arviointivuonna keskimäärin 16 800 työnhakijaa, mikä on 2,2 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Koko maassa laajan työttömyyden piiriin kuului arviointivuonna keskimäärin 412 100 työnhakijaa, ja määrä

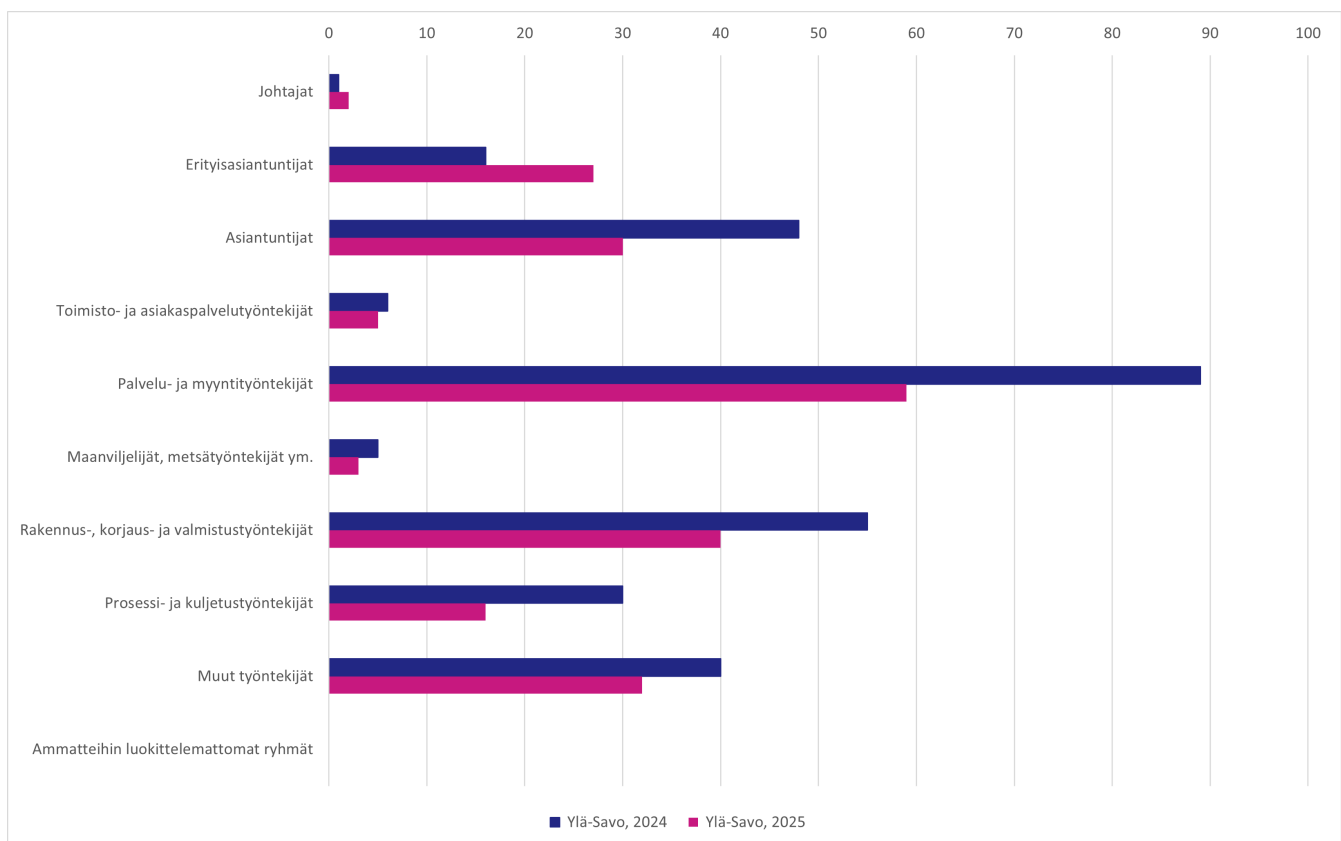
kasvoi edellisvuodesta 3,4 prosenttia.

Työvoiman kysyntä ja avoimet työpaikat

Työllisyysalueella ilmoitettiin KEHA-keskuksen ylläpitämän Työmarkkinatorin kautta (julkinen työnvälitys) yhteensä 200 uutta avointa työpaikkaa (Kuvio 5). Tämä on 26,0 prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Vuonna 2025 koko maan kaikista uusista avoimista työpaikoista 0,5 prosenttia sijoittui työllisyysalueelle.

Työllisyysalueella oli arviointivuonna määrällisesti eniten uusia avoimia työpaikkoja palvelu- ja myyntityöntekijöiden ammattiryhmissä (Kuvio 5). Uusien avoimien työpaikkojen määrä nousi edellisvuodesta suhteellisesti eniten johtajien sekä erityisasiantuntijoiden ammattiryhmissä.

Kaiken kaikkiaan työllisyysalueella oli arviointivuoden aikana avoinna 450 työpaikkaa. Avoimien työpaikkojen määrä laski prosenttia 23,6 edellisvuodesta. Suhteellisesti eniten työpaikkojen määrä laski edellisvuoteen verrattuna Vieremällä kunnissa.

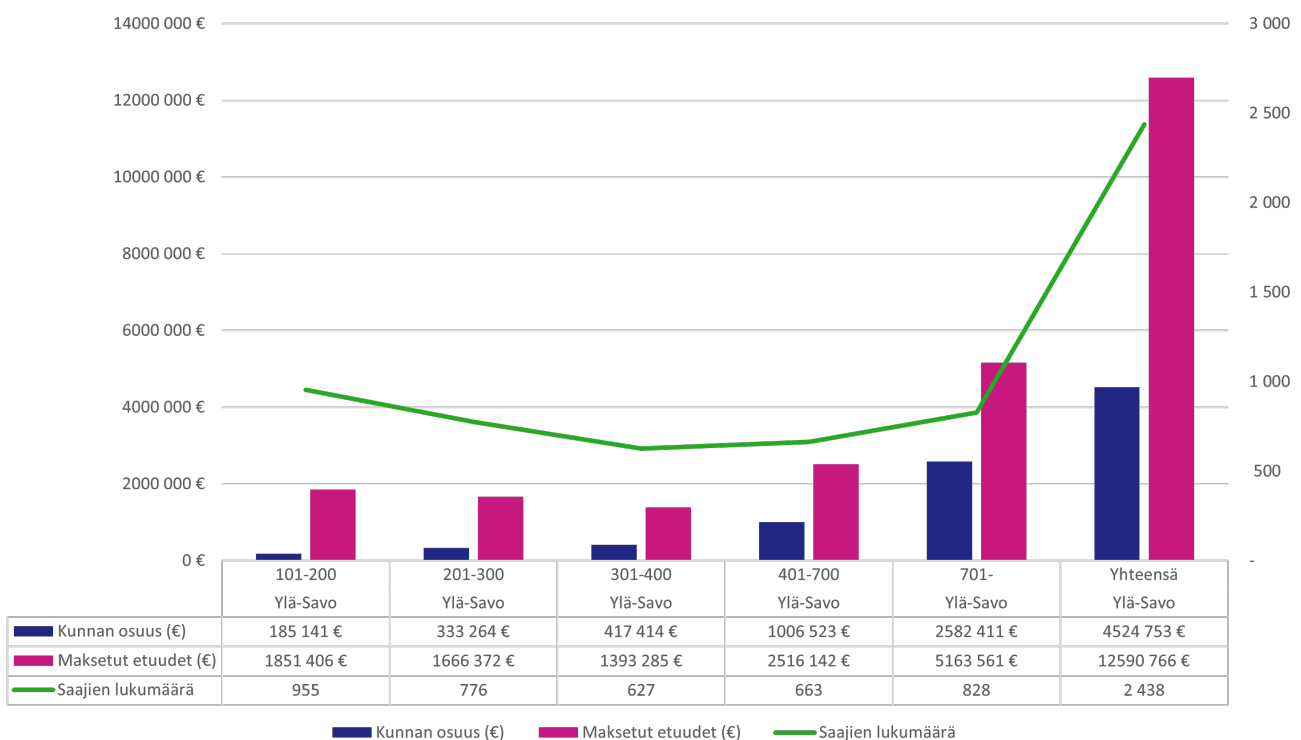
Kuvio 5. Vuosina 2024–2025 julkiseen työnvälitykseen ilmoitetut uudet avoimet työpaikat Ylä-Savon työllisyysalueella (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työttömyysetuuksien käyttö ja kustannukset

Työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmästä tuotetut tilastot eivät esitä ansiopäivärahan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajia yhdistettynä kokonaislukuna, vaan saajamäärät ovat saatavissa ainoastaan etuuslajeittain eriteltyinä. On huomattava, että näin muodostettu kokonaisluku ei vastaa täysin todellista saajamäärää, vaan yliarvioi sitä.

Vuoden 2025 aikana työllisyysalueen etuuden saajille maksettiin yhteensä 23 167 200 euroa erilaisia työttömyysetuuksia työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmän mukaan. Etuuden saajia oli keskimäärin yhteensä 4 000 kuukaudessa. Maksetuista etuuksista 1 495 400 euroa (11 %) koostui Kelan peruspäivärahasta ja 11 950 700 euroa (51 %) työttömyyskassojen maksamista ansiosidonnaisista työttömyysetuuksista. Maksettujen työttömyysetuuksien määrä oli 2 794 500 euroa (-10,8 %) pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden aikana etuuksia maksettiin keskimäärin 5 800 euroa yhtä etuuden saajaa kohden. Tämä on 200 euroa (-3 %) vähemmän kuin maakunnan keskiarvo ja 630 euroa (-10 %) vähemmän kuin koko maan keskiarvo.

Kuvio 6. Työttömyysetuuden saajien määrä, maksetut etuudet (€) ja kunnan maksuosuus (€) vuonna 2025 (lähde: Tilastotietokanta Kelasto: Työmarkkinatukiseuranta, Kunnan osarahoittaman työttömyysturvan saajat ja maksetut etuudet 2025-).

Työllisyysalueen kuntien osarahoittamien työttömyysetuuksien kustannukset olivat Kelan laskutusjärjestelmän tietojen mukaan vuonna 2025 yhteensä 4 524 800 euroa, mikä on 1 730 500 euroa (61,9 %) enemmän edellisvuoteen verrattuna (Kuvio 6).

Suurin yksittäinen maksuluokka oli yli 700 päivää työttömyysetuutta saaneet (Taulukko 5). Heistä kunnille koituneet kustannukset olivat 2 582 400 euroa, mikä on 57,1 prosenttia kaikista työllisyysalueen kuntien etuusmaksuista.

Taulukko 5. Työttömyysetuudensaajat kertymäpäiväluokittain (kunnan maksuosuuden maksuperuste) Ylä-Savon työllisyysalueella, Pohjois-Savon maakunnassa ja koko maassa vuonna 2025 (lähde: Kela, Kelasto).

Kertymäpäiväluokka	Vuosi 2025	Maakunta yhteensä 2025	Koko maa yhteensä 2025
101-200	955	6 410	150 527
201-300	776	5 033	119 957
301-400	627	3 961	96 184
401-700	663	4 188	100 716
701-	828	5 616	139 692
Yhteensä	2 438	15 932	379 497

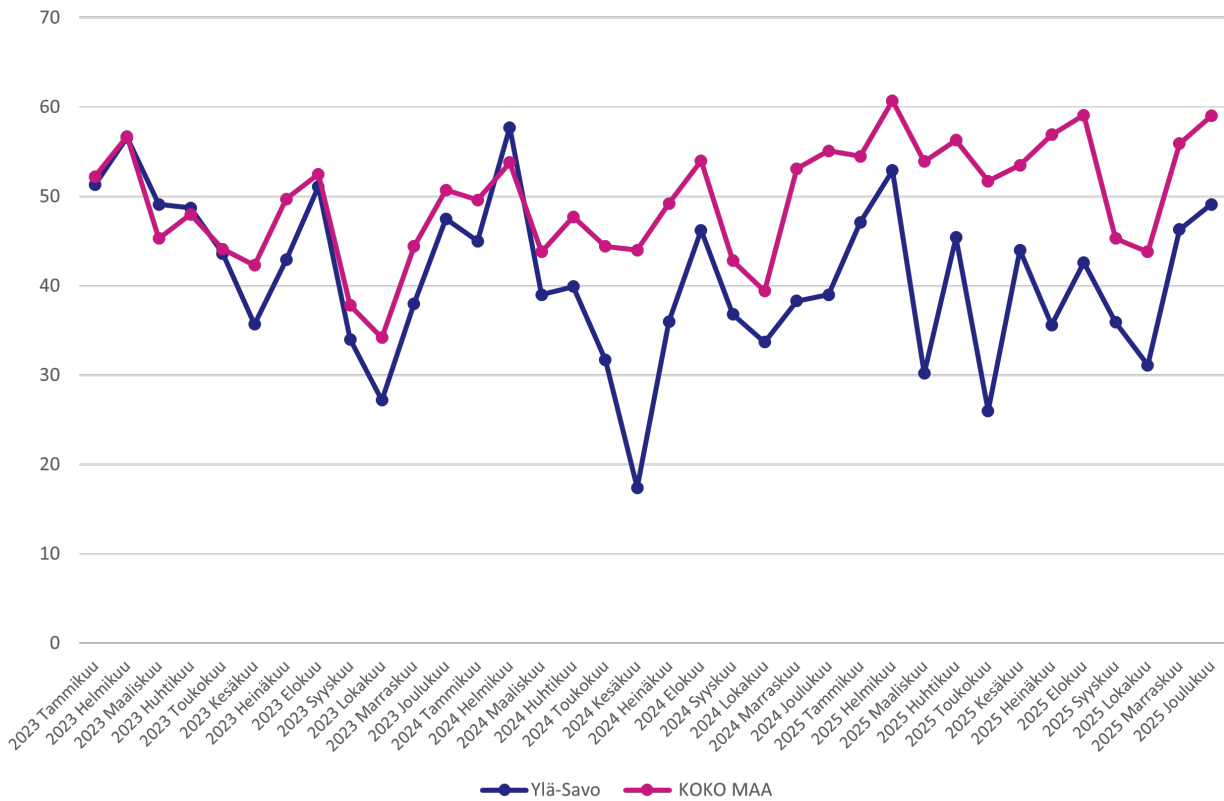
Huom! Maksuperusteet muuttuivat lainsäädännön muutosten myötä vuoden 2025 alussa, joten luvut eivät ole verrannollisia vuotta 2025 edeltävien vuosien lukujen kanssa.

Työllistymisen tuki ja kohtaannon edistäminen

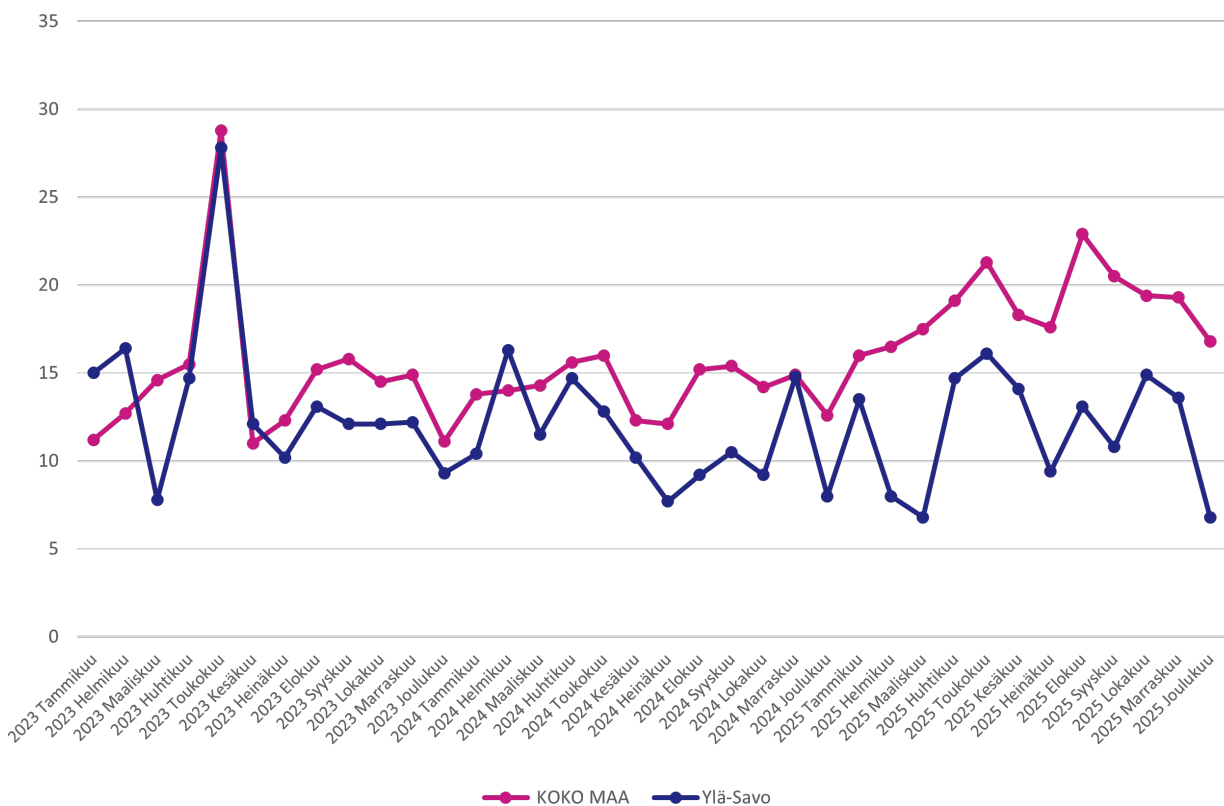
- Ylä-Savon työllisyysalueella virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli matalampi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.
- Alueen virta yli 12 kuukauden työttömyyteen oli matalampi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.
- Jatkuvien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli alueella sama kuin koko maassa ja lähes sama kuin maakunnassa.
- Palkkatuloille siirtymät laskivat alueella enemmän kuin koko maassa keskimäärin.
- Avoimille työmarkkinoille työllistyneistä työnhakijoista hieman harvempi palasi alueella työttömäksi maakunnan ja koko maan keskiarvoon verrattuna.

Virta yli 3 ja yli 12 kuukauden työttömyyteen

Työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli vuonna 2025 keskimäärin 39,7 prosenttia (Kuvio 7) eli maan 2. matalin. Edellisvuoteen verrattuna virta kasvoi 2,1 prosenttiyksikköä. Työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (50,7 %) verrattuna työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna 11,0 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (54,1 %) verrattuna 14,4 prosenttiyksikköä matalampi.

Kuvio 7. Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

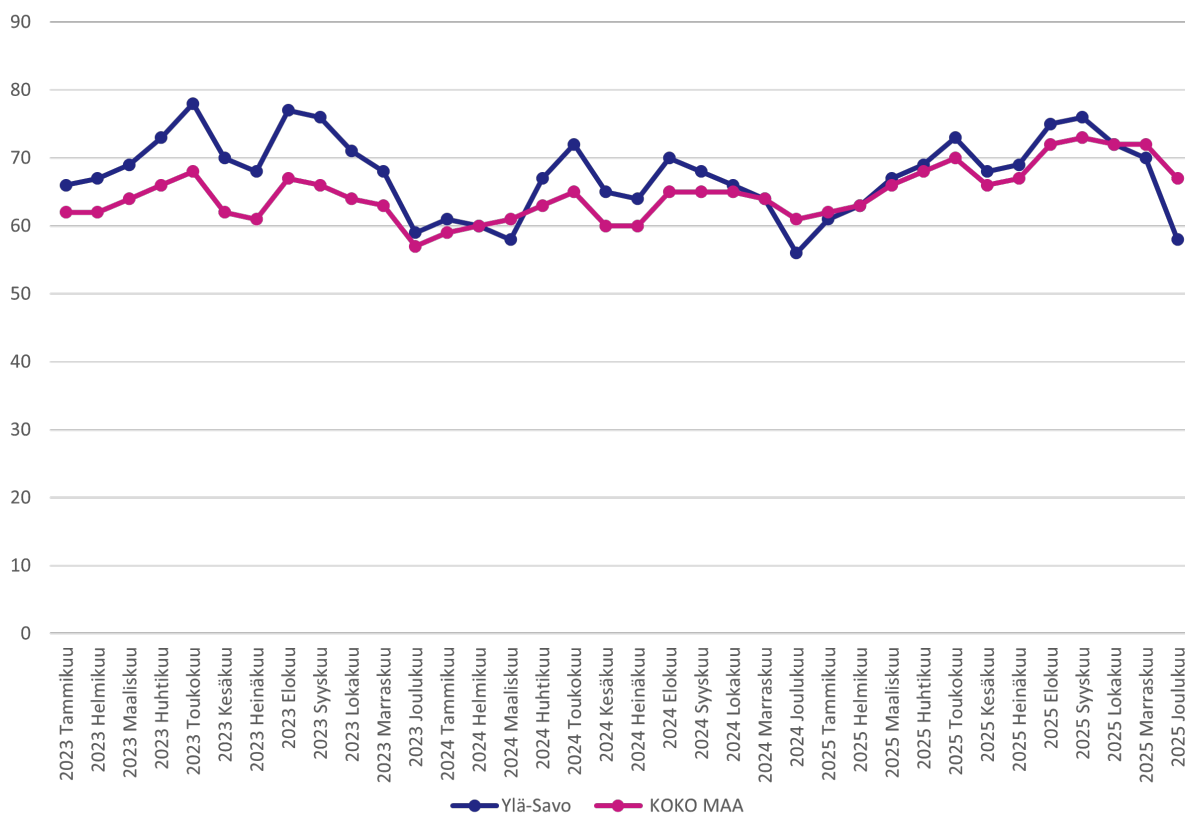
Kuvio 8. Virta yli 12 kuukauden työttömyyteen Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kahdentoista kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna keskimäärin 11,3 prosenttia (Kuvio 8). Virta pitkäaikaistyöttömyyteen oli

arviointivuonna maan 6. matalin, ja se kasvoi edellisvuodesta 0,4 prosenttiyksikköä. Työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (16,3 %) verrattuna työllisyysalueen työnhakijoiden virta yli kahdentoista kuukauden työttömyyteen oli arviointivuonna 5,0 prosenttiyksikköä matalampi ja koko maan keskiarvoon (18,7 %) verrattuna 7,4 prosenttiyksikköä matalampi.

Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto

Työllisyysalueella asuvien työttömien työnhakijoiden voimassa olevien työttömyysjaksojen kesto oli vuonna 2025 keskimäärin 68 viikkoa (Kuvio 9) eli maan 12. pisin. Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto piteni edellisvuodesta 4 viikkoa (6,3 %).

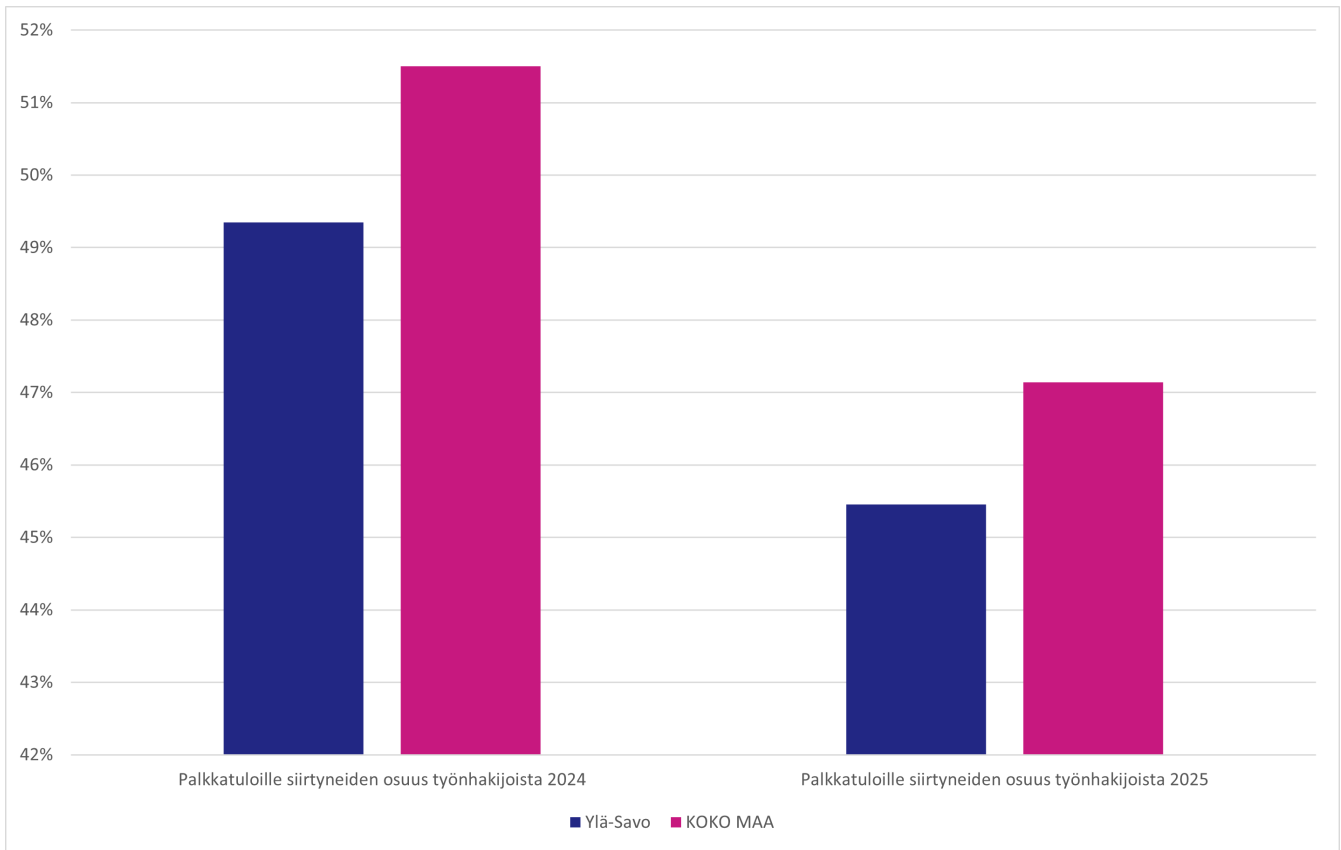

Kuvio 9. Työttömyysjaksojen kesto Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, Työväilystilasto).

Työllisyysalueen voimassa olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto oli maakunnan keskiarvoon (69 viikkoa) verrattuna yhden viikon (-1,40 %) lyhyempi ja sama kuin koko maan keskiarvo (68).

Työnhakijoiden työllistyminen avoimille työmarkkinoille

Työllisyysalueen keskeisenä tavoitteena on edistää työnhakija-asiakkaiden työllistymistä ja ehkäistä työttömyyden pitkittymistä. Arvioinnissa työnhakijoiden työllistymisiä tarkastellaan Verottajan tulotietorekisterin tietojen kautta. Tulotietorekisteritietojen (pl. palkkatuetut työsuhteet) mukaan työllisyysalueen työnhakijoista yhteensä 1600 siirtyi arviointivuonna palkkatuloille (Kuvio 10). Tämä on 230 (-12,4 %) palkkatuloille siirtymää vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Palkkatuloille siirtyneiden määrän suhteellinen vuosimuutos oli 8,1 prosenttiyksikköä suurempi kuin koko maassa keskimäärin.

Kuvio 10. Palkkatuloille siirtyneiden osuus työnhakijoista (%) Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuonna 2024 ja 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto; KEHA-keskus, TEPA Työnhakijamäärien ja jaksojen seuranta -raportti; Tulorekisteri).

Avoimille työmarkkinoille työllistymiseen kulunut aika

Raportointi siirtyy vuodelle 2027 (tarkemmin, ks. Liite 1).

Avoimille työmarkkinoille työllistymisen pysyvyys

Työllisyysalueen avoimille työmarkkinoille työllistyneistä työnhakijoista 300 (23,1 %) palasi työttömäksi työnhakijaksi kolmen kuukauden kuluttua työllistymisestä.

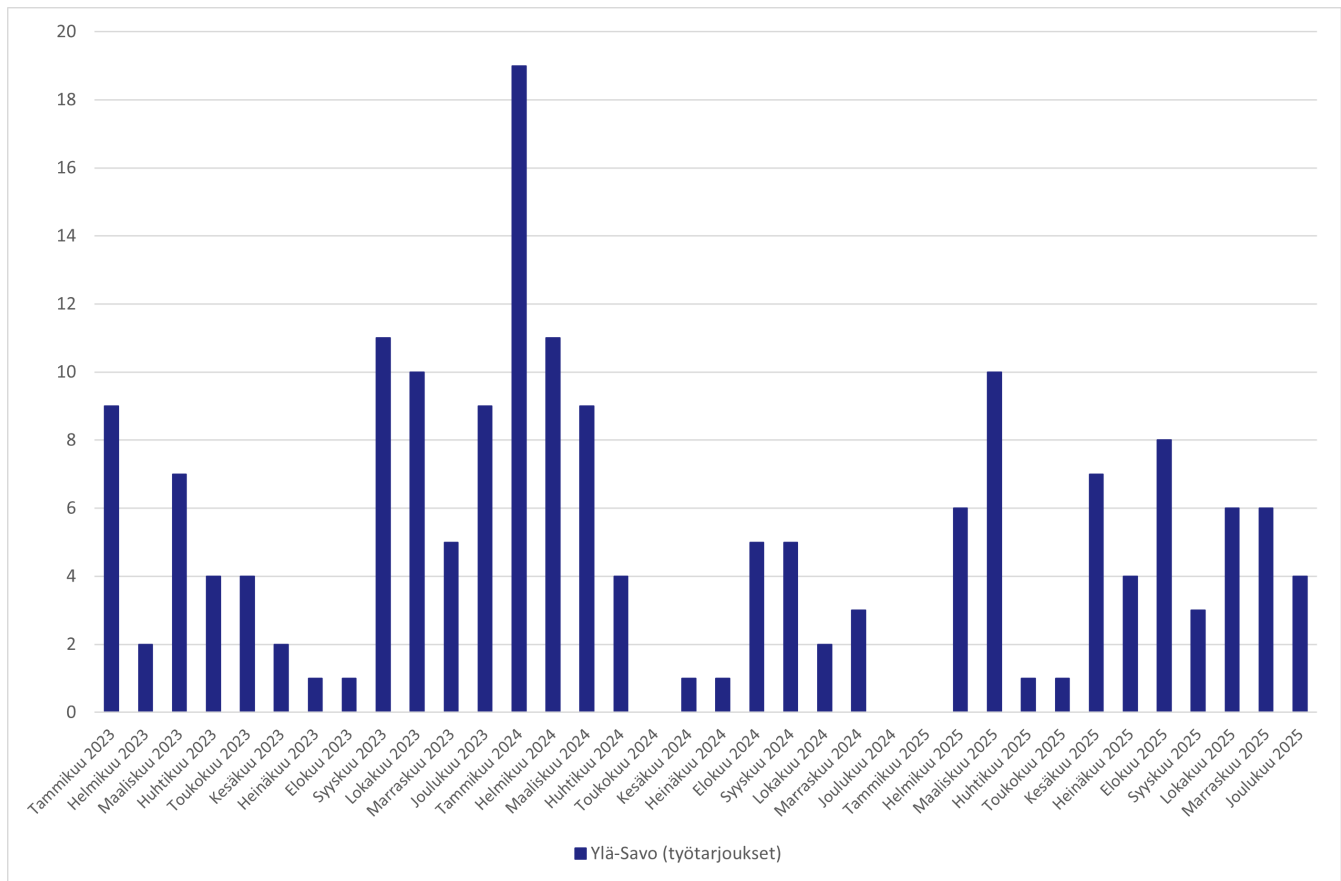
Työttömäksi työnhakijaksi palanneiden osuus oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (25,6 %) verrattuna 2,5 prosenttiyksikköä pienempi ja koko maan keskiarvoon (26,6 %) verrattuna 3,5 prosenttiyksikköä pienempi.

Julkisen työnvälitystehtävän toimeenpano

Työtarjousten tekeminen ja tuloksellisuus

Työllisyysalueella tehtiin vuonna 2025 yhteensä 56 yksilöityä työtarjousta (Kuvio 11). Tämä on neljä (-6,7 %) vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Kaikkiin maan työvoimaviranomaisiin

suhteutettuna työllisyysalueen tarjousvolyymit laskivat suhteellisesti maan 32. eniten.

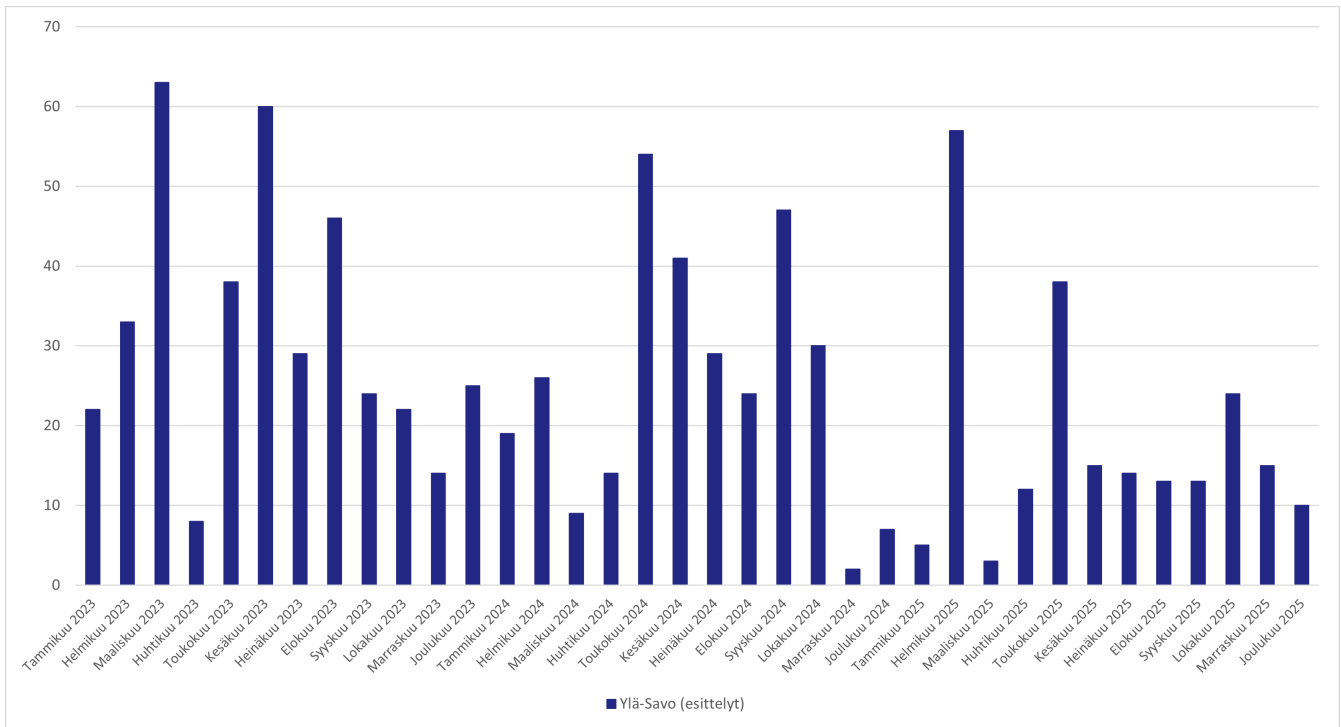

Kuvio 11. Ylä-Savon työllisyysalueella tehtyt työtarjoukset vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Julkinen työnvälitys -raportti).

Työllisyysalueella tehtiin arviointivuonna avoimille työmarkkinoille työllistymiseen johtaneita työtarjouksia yhteensä alle viisi. Asiakastietojärjestelmään ilmoitettujen tietojen puutteista johtuen lukuihin sisältyy epävarmuuksia. Työnhakijan asiakkuuden ensimmäisen puolen vuoden ajalta on poistettu vuodesta 2022 alkaen ns. velvoittavat työnhaut, mikä vähentää työtarjousten määrää tilastossa.

Työnantajälhtöinen työnvälitys

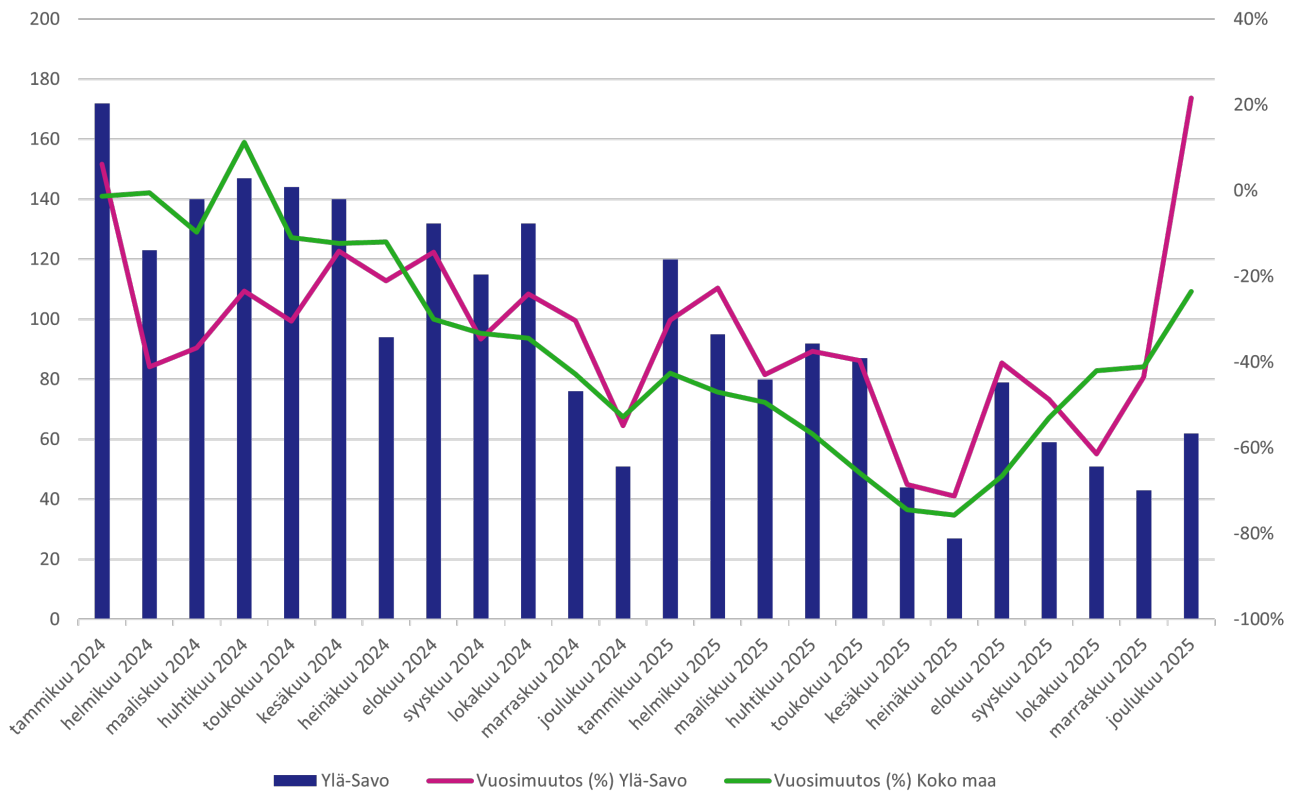
Työllisyysalueella tehtiin arviointivuonna yhteensä 220 esittelyä työnhakijoista työnantajille (Kuvio 12), mikä oli 83 (-27,5 %) vähemmän kuin edellisellä vuonna. Esittelyistä työllistyi 2-5 henkilöä. Koko maassa tehtiin esittelyitä arviointivuonna 17 500 (vuosimuutos -52,0 %), ja niistä työllistyneiden määrä laski 63,6 prosenttia.

Kuvio 12. Esittelyiden määrä työnantajien ehdokastoimeksiuntoihin Ylä-Savon työllisyysalueella vuosina 2023–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Julkinen työnvälitys -raportti).

Yhteydenpito työnantajiin

Työllisyysalueella oli vuonna 2025 yhteensä 840 kontaktia työnantajiin, joko työvoimaviranomaisen tai työnantajan aloitteesta (Kuvio 13). Tämä on 42,8 prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna. Työnantajakontaktien määrä laski alueella suhteellisesti 10. vähiten työllisyysalueista. Yhteydenottojen aiheena olivat erityisesti rekrytointi.

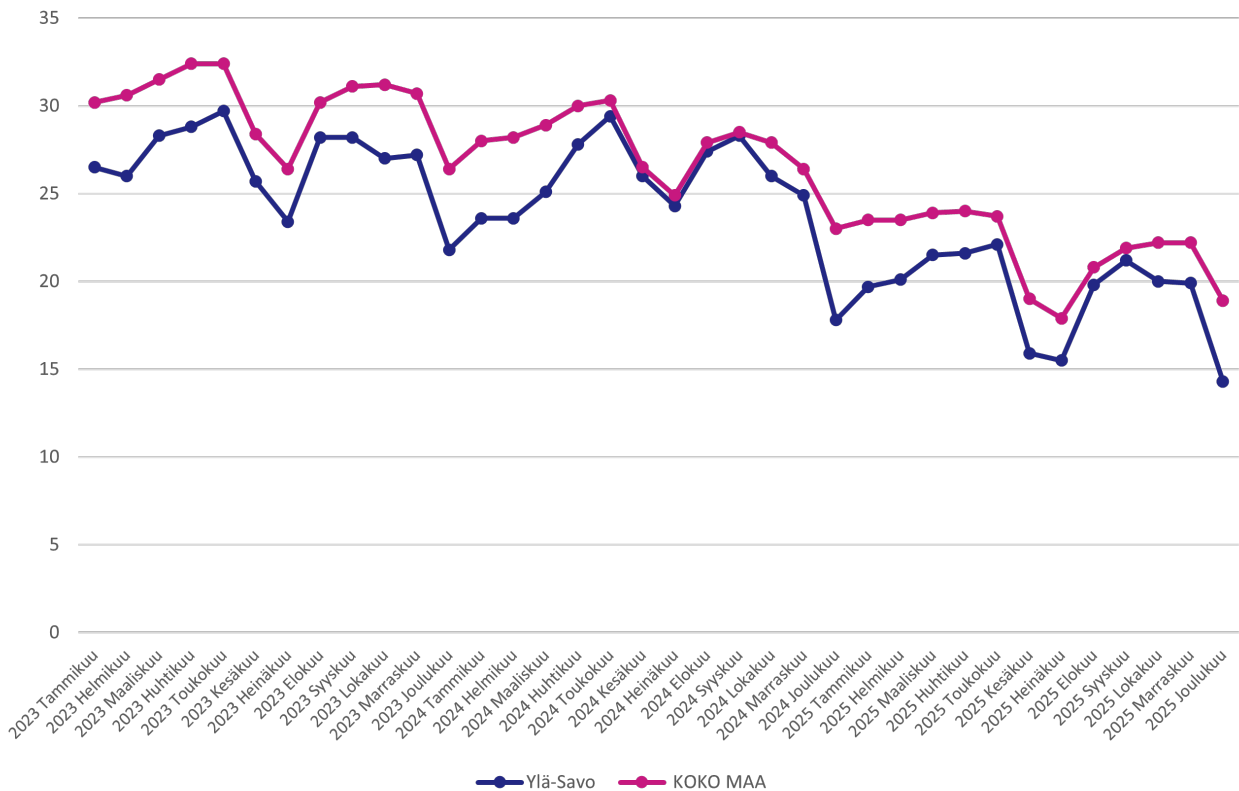
Kuvio 13. Työntantajakontaktien kehitys Ylä-Savon työllisyysalueella vuosina 2024-2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Työntantajien yhteydenotot itsepalvelu -raportti).

Aktiivisen työvoimapolitiikan palveluiden käyttö

- Ylä-Savon työllisyysalueen aktiivointiaste oli korkeampi kuin maakunnassa ja matalampi kuin koko maassa keskimäärin.
- Pitkäaikaistyöttömien aktiivointiaste oli alueella korkeampi kuin maakunnassa ja matalampi kuin koko maassa keskimäärin.
- Aktiivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä väheni vajaa puolet edellisvuodesta. Eniten laskivat työllistämiset ja valmennukset.

Yleinen aktiivointiaste

Työllisyysalueen kaikkien työnhakijoiden aktiivointiaste (yleinen aktiivointiaste) oli vuonna 2025 keskimäärin 19,3 prosenttia (Kuvio 14), mikä on maan 8. matalin. Aktiivointiaste laski edellisvuodesta 5,9 prosenttiyksikköä.

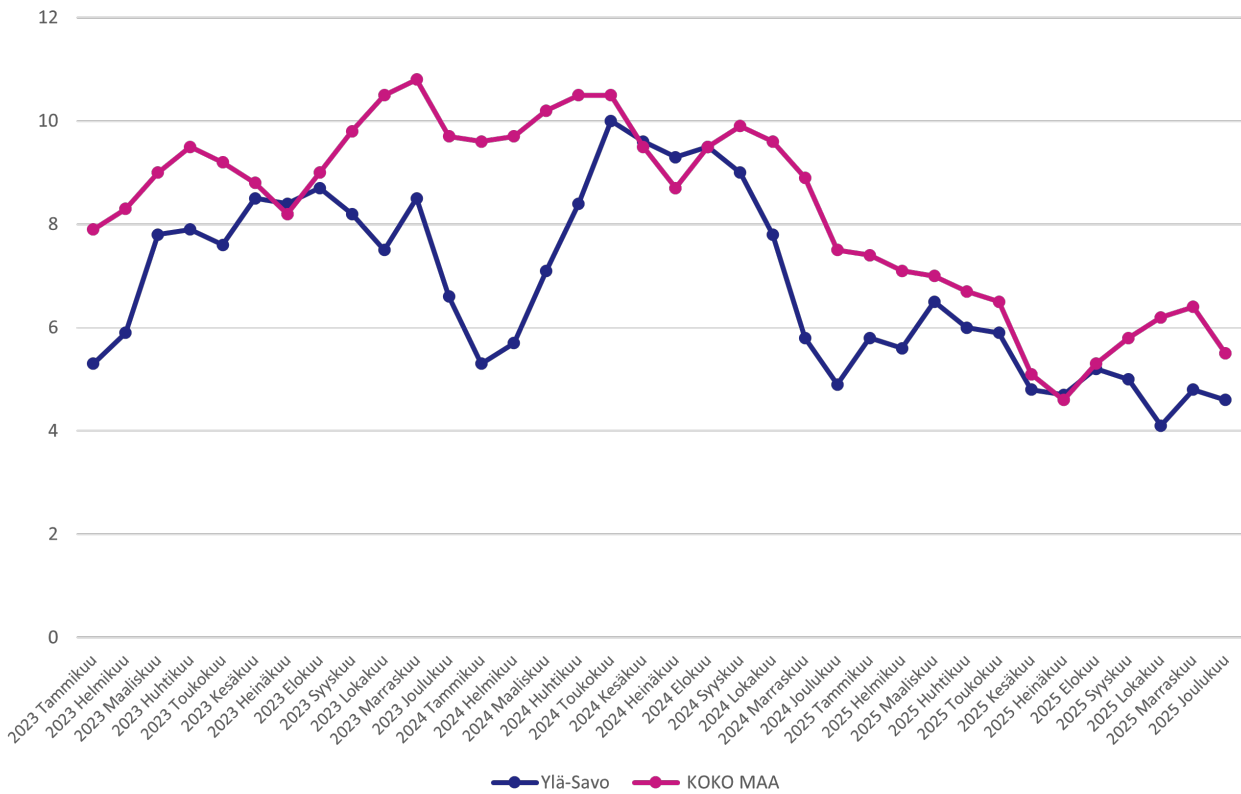

Kuvio 14. Yleinen aktiivintaste Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023-2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllisyysalueen kaikkien työnhakijoiden aktiivintaste oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (17,6 %) verrattuna 1,7 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (21,8 %) verrattuna 2,5 prosenttiyksikköä matalampi.

Pitkäaikaistyöttömien aktiivintaste

Työllisyysalueen pitkäaikaistyöttömien aktiivintaste oli vuonna 2025 keskimäärin 5,2 prosenttia (Kuvio 15) eli maan 12. matalin. Pitkäaikaistyöttömien aktiivintaste laski 2,5 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Kuvio 15. Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste Ylä-Savon työllisyysalueella ja koko maassa vuosina 2023 - 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

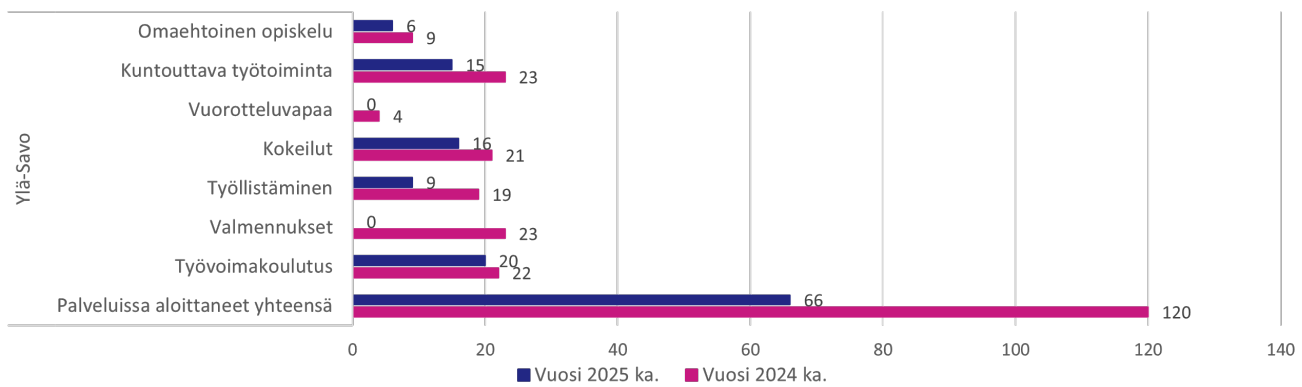
Työllisyysalueen pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste oli maakunnan keskiarvoon (4,8 %) verrattuna 0,4 prosenttiyksikköä korkeampi ja koko maan keskiarvoon (6,1 %) verrattuna 0,9 prosenttiyksikköä matalampi.

Aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden käyttö

Palvelun aloittaneissa vuosikeskiarvo kuvaa keskimääräistä määrää paljonko aloittaneita oli joka kuukausi.

Työvoimakoulutuksen jaksoja alkoi keskimäärin 20, mikä on kaksi jaksoa (-9,1 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna (Kuvio 16). Työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun jaksoja alkoi keskimäärin 6, mikä on kolme (-33,3 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kotoutumiskoulutuksia alkoi keskimäärin viisi, mikä on yhden vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuvio 16. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa aloittaneiden määrä (vuosikeskiarvo) Ylä-Savon työllisyysalueella vuonna 2025 ja 2024 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

Työllistämispalveluiden (palkkatuki, starttiraha, oppisopimus) jaksoja alkoi arviointivuonna keskimäärin yhdeksän, mikä on 10 (-52,6 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Palkkatukijaksoja alkoi vuonna 2025 keskimäärin 5 ja starttirahajaksoja keskimäärin 3. Kaikki työllistämisyksöt kohdistuivat kaikki yksityisen sektorin työsuhteisiin.

Työ- tai koulutuskokeilujaksoja alkoi tarkasteluvuonna keskimäärin 16, mikä on 23,8 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Valmennusjaksoja ei alkanut vuoden aikana ollenkaan. Kuntouttavan työtoiminnan jaksoja alkoi keskimäärin 15, mikä on 34,8 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Asiakaspalvelun yhdenvertainen saatavuus ja sujuvuus

Alkuhaastattelun järjestäminen

Vuonna 2025 alkuhaastattelun järjestämiseen kului keskimäärin 11 arkipäivää. Koko maassa alkuhaastattelun järjestämiseen kului keskimäärin 13 arkipäivää.

Työnhakijan alkuhaastattelu tuli vuonna 2025 voimassa olleen lainsäädännön (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023) mukaan järjestää enintään viiden arkipäivän sisällä työnhaun käynnistämisestä. Vuonna 2025 kaikista työllisyysalueen järjestämistä alkuhaastatteluista 18,6 prosenttia toteutettiin määräajassa Koko maassa yhteensä 11,7 prosenttia alkuhaastatteluista järjestettiin määräajassa.

Työnhakukeskustelujen järjestäminen 3kk:n välein

Vuonna 2025 työnhakukeskustelu järjestettiin työllisyysalueella 42,3 prosentille henkilöistä, joille työnhakukeskustelu olisi tavoitteen mukaan pitänyt järjestää. Koko maassa työnhakukeskustelu järjestettiin kolmen kuukauden sisällä 34,6 prosentille.

Työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu aina, kun alkuhaastattelusta tai edellisestä työnhakukeskustelusta on kulunut kolme kuukautta. Työnhakukeskustelut koskevat kaikkia työttömiä ja työttömyysuhan alaisia työnhakijoita ja osa-aikaisessa työssä olevia sekä työaikaa lyhentämällä lomautettuja. Jos työnhakija on työvoimakoulutuksessa, työkokeilussa, palkkatuetussa työssä, kuntouttavassa työtoiminnassa tai opiskelee

työttömyysetuudella tuettuna, työvoimaviranomaisen on järjestettävä työnhakukeskustelu viimeistään kuukautta ennen palvelun arvioitua päättymistä.

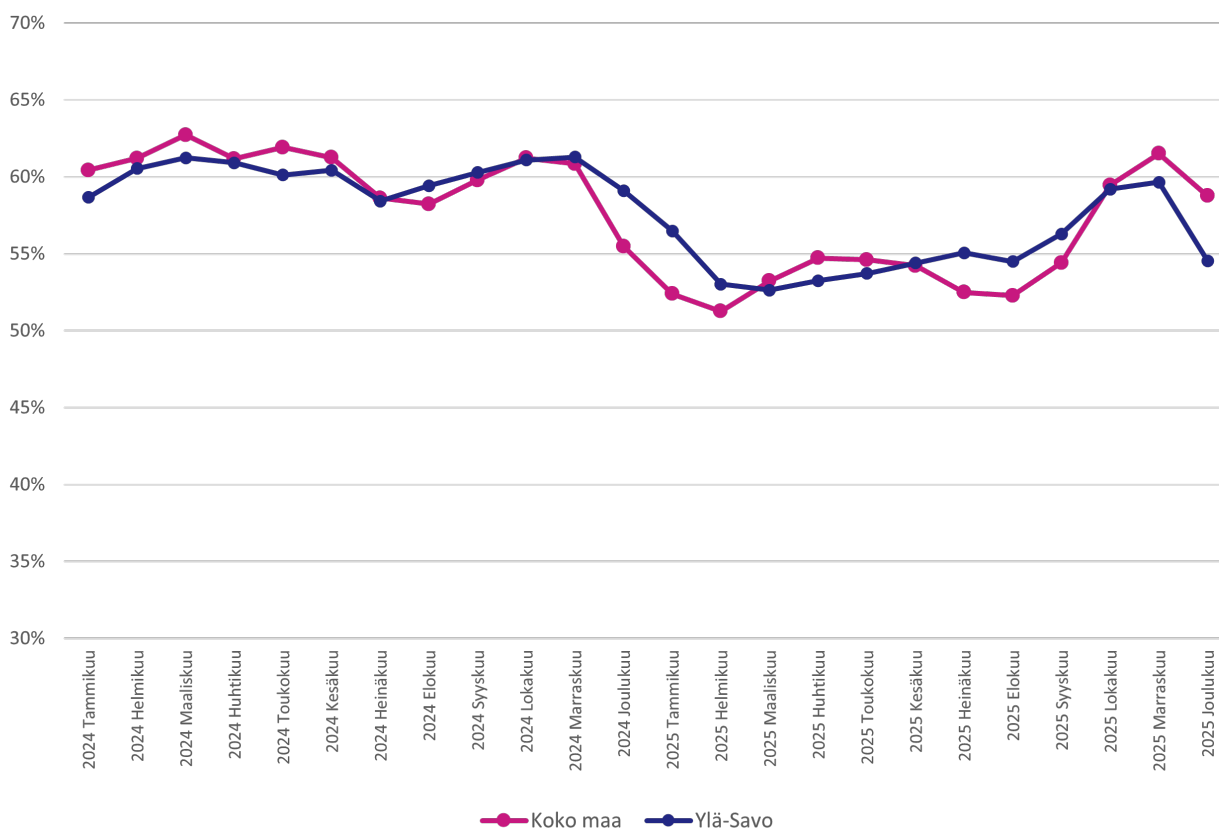
Palvelusuunnitelmien laatiminen

Vuonna 2025 työllisyysalueella tehtiin yhteensä 7 500 erityyppistä palvelusuunnitelmaa. Näistä 82 prosenttia oli työllistymissuunnitelmia, 11 prosenttia aktivointisuunnitelmia ja 5 prosenttia kotoutumissuunnitelmia (Taulukko 6).

Taulukko 6. Tehtyjen palvelusuunnitelmien lukumäärä ja osuus suunnitelmista suunnitelmatyypeittäin vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto).

	Suunnitelmien määrä	Osuus suunnitelmista
Työllistymissuunnitelma	6 177	82 %
Monialainen työllistymissuunnitelma	143	2 %
Aktivointisuunnitelma	839	11 %
Kotoutumissuunnitelma	347	5 %
Palvelusuunnitelmat yhteensä	7 506	100 %

Ajantasaisten suunnitelmien osuus vuonna 2025 oli työllisyysalueella 55,2 % ja koko maassa 54,9 % (kuvio 17). Asiakkaita, joilla ei ollut ajantasaista palvelusuunnitelmaa, oli työllisyysalueella 1 600, mikä vastaa 44,8 prosenttia kaikista alueen asiakkaista, joilla suunnitelma pitäisi olla. Koko maassa asiakkaita, joilla ei ollut ajantasaista palvelusuunnitelmaa, oli 232 900, mikä vastaa 45,1 prosenttia kaikista suunnitelmaan oikeutetuista asiakkaista.

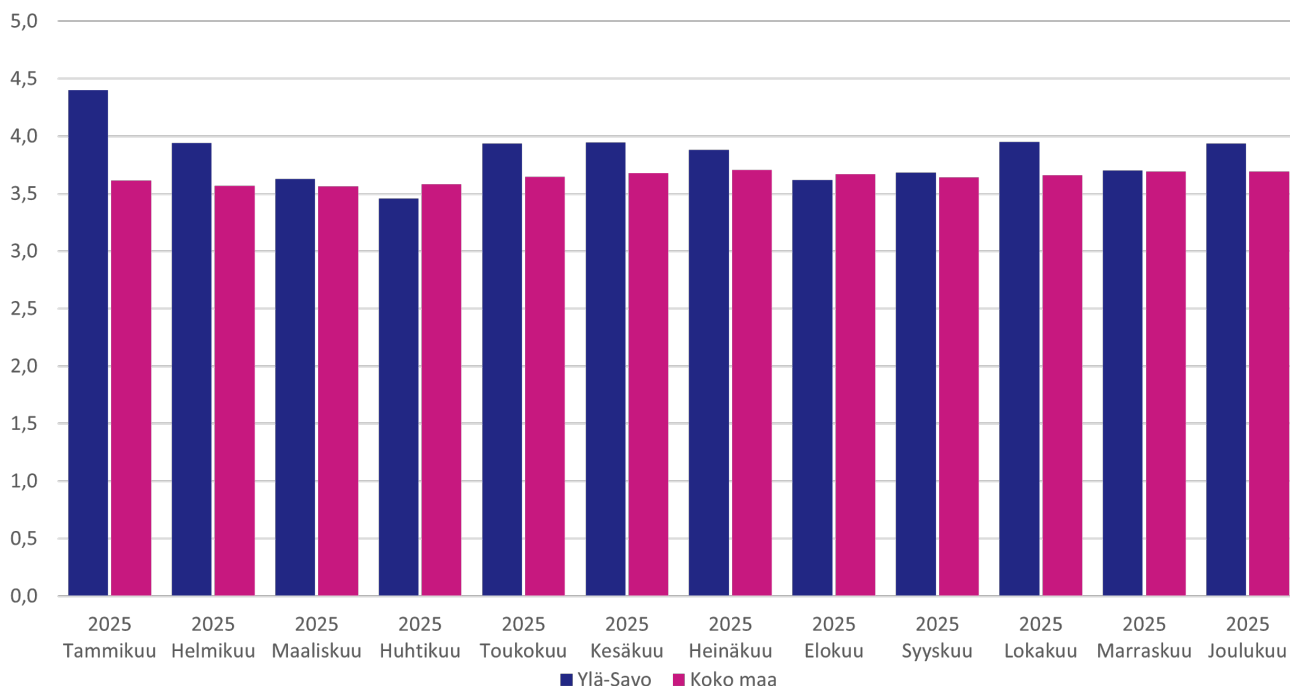

Kuvio 17. Ajantasaisten palvelusuunnitelmien osuus (%) tehdyistä suunnitelmista vuosina 2024–2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Palvelusuunnitelmien seuranta -raportti).

Työllisyysalueen asiakastyytyväisyys

Työnhakija-asiakkaiden palvelukokemusta mitataan säännöllisesti toistetulla asiakastyytyväisyyskyselyllä, jossa asiakasta pyydetään arvioimaan työllisyysalueelta saamaansa palvelua 5-portaisella asteikolla (tarkempi kuvaus, ks. Liite 1). Asiakastyytyväisyyskysely lähetettiin vuonna 2025 vastattavaksi kaikkiaan 1 498 000 kertaa. Kyselyn valtakunnallinen vastausprosentti oli 5,2.

Arviointivuonna 2025 työllisyysalueen työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo oli 3,84 ja mediaani 4,0 (Kuvio 18). Vastaajista 67,0 prosenttia oli joko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä työllisyysalueensa palveluihin, ja 13,8 prosenttia koki olevansa saamaansa palveluun joko tyytymätön tai erittäin tyytymätön.

Kuvio 18. Työnhakija-asiakkaiden kokonaistyytyväisyys Ylä-Savon työllisyysalueen työvoimapalveluihin vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Asiakastyytyväisyyden seuranta).

Työllisyysalueen henkilöasiakkaiden kokonaistyytyväisyys oli työllisyysalueen maakunnan keskiarvoon (3,68) verrattuna parempi ja koko maan keskiarvoon (3,64) verrattuna parempi.

Asiakastyytyväisyyskyselyssä työnhakija-asiakkaita pyydetään arvioimaan myös sitä, kuinka todennäköisesti he suosittelisivat työllisyysalueelta saamaansa palvelua ystävilleen tai kollegoilleen (Kuvio 19). Vastaajista 40,8 prosenttia antoi työllisyysalueelle arvosanaksi vähintään 9 ja lukeutui näin ollen työllisyysalueen suosittelijoihin.

Kuvio 19. Työnhakijoiden suositteluindeksi (Net Promoter Score, NPS) vuonna 2025 (lähde: KEHA-keskus, TEPA Asiakastytytyväisyyden seuranta).

Vastaajista 31,6 prosenttia puolestaan lukeutui työllisyysalueen arvostelijoihin (arvosana 6 tai vähemmän) ja 27,6 prosenttia passiivisiin (arvosana 7 tai 8).

Lähteet

KEHA-keskus, Elinvoimayhteistyöbarometri 2026. Barometrikysely työllisyysalueiden työvoimaviranomaisille. Viitattu 26.3.2026.

KEHA-keskus, Kuntakysely ei-lakisääteisistä työllisyyspalveluista, Saantitapa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2026021313345>, Viitattu 9.3.2026.

KEHA-keskus, TEPA Asiakastyytyväisyyden seuranta, (Power BI-raportti, Webropol-kysely), Viitattu 28.1.2026.

KEHA-keskus, TEPA Julkinen työnvälitys, (Power BI-raportti, Työvoimapalveluiden valtakunnallinen tietovaranto), Viitattu 18.3.2026.

KEHA-keskus, TEPA Palvelusuunnitelmien seuranta, (Power BI-raportti, Työvoimapalveluiden valtakunnallinen tietovaranto), Viitattu 28.1.2026.

KEHA-keskus, TEPA Työnantajien yhteydenotot itsepalvelu, (Power BI-raportti, Työvoimapalveluiden valtakunnallinen tietovaranto), Viitattu 12.3.2026.

KEHA-keskus, TEPA Työnhakijamäärien ja jaksojen seuranta (Power BI-raportti, Työvoimapalveluiden valtakunnallinen tietovaranto, tulorekisteri), Viitattu 18.3.2026, 31.3.2026 ja 1.4.2026.

KEHA-keskus, TEPA Yhteydenottojen seuranta, (Power BI-raportti, Työvoimapalveluiden valtakunnallinen tietovaranto), Viitattu 17.3.2026.

KEHA-keskus, Työvoiman saatavuus ja kohtaanto (Power BI-raportti, Työvoimapalveluiden valtakunnallinen tietovaranto), viitattu 1.4.2026.

KEHA-keskus, Työnvälitystilasto [verkkojulkaisu], Saantitapa: <https://www.tyonvalitystilasto.fi/>.

KEHA-keskus, Work in Finland -liidien seuranta, (A-TMT, Työvoimapalveluiden valtakunnallinen tietovaranto).

KEHA-keskus, Yhdenvertaisuuskartoitus 2025. Asiakaskysely työnhakija-asiakkaille. Viitattu: 7.4.2026.

Kelan käsittelyjärjestelmä, Tilastotietokanta Kelasto: Työmarkkinatukiseuranta, Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajat ja maksetut etuudet 2006-2024, Kela, Työttömyysturvan käsittelyjärjestelmästä muodostetut aineistot (kokonaisaineisto), Saantitapa: https://raportit.kela.fi/ibi_apps/WFServlet?IBIF_ex=NIT089CL, Viitattu: 17.3.2026.

Kelan laskutusjärjestelmä, Tilastotietokanta Kelasto: Työmarkkinatukiseuranta, Kunnan osarahoittaman työttömyysturvan saajat ja maksetut etuudet 2025-. Saantitapa: <https://tilastot.kela.fi>, Viitattu: 10.3.2026.

Kela ja Finanssivalvonta: Työttömyysturvan etuusjärjestelmä, Tilastotietokanta Kelasto: Suomen työttömyysturvaetuudet, Työttömyysetuuksien saajat ja maksetut etuudet 2000,

Työttömyysturvan etuusjärjestelmästä muodostetut aineistot (kokonaisaineisto), Kela ja työttömyysturvan etuudensaajarekisteri (kokonaisaineisto), Finanssivalvonta, Saantitapa: https://raportit.kela.fi/ibi_apps/WFServlet?IBIF_ex=NIT245AL, Viitattu 17.3.2026.

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023); <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/380>.

Maahanmuuttovirasto, Myönnetyt oleskeluluvat.

Tilastokeskus, Kokeellinen tilasto, Väestön pääasiallinen toiminta kuukausittain, Helsinki: Tilastokeskus (erillisaineisto).

Liitteet

Liite 1. Asiantuntija-arviossa käytetyt keskeiset käsitteet ja seurantakohteet

Aktivointiaste

Aktiivisten työvoimapolitiittisten palveluiden piirissä olevien prosenttiosuus työttömien työnhakijoiden ja palveluiden piirissä olevien summasta. Aktivointiasteeseen vaikuttavat aktiivisiin työvoimapalveluihin (ks. Aktivointi-asteeseen laskettava palvelu) käytettävät määrärahat sekä työttömien määrä.

Aktivointiasteeseen laskettava palvelu

Laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) määritellyt työllistymistä edistävät palvelut, joihin osallistuminen katkaisee työttömyyden (työvoimakoulutus, uravalmennus, työnhakuvalmennus, koulutuskokeilu, työkokeilu, palkkatuki, starttiraha, omaehtoinen opiskelu, kuntouttava työtoiminta).

Alkuhaastattelu

Alkuhaastattelussa työvoimaviranomainen tekee arvion työnhakijan edellytyksistä hakea työtä ja työllistyä sekä työnhakua ja työllistymistä tukevasta palvelutarpeesta. Arvion pohjalta laaditaan työllistymissuunnitelma, ellei työnhakijalle ole laadittu työllistymissuunnitelmaa korvaavaa suunnitelmaa. Alkuhaastattelu tuli vuonna 2025 voimassa olleen lainsäädännön (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023) mukaan järjestää viiden (5) arkipäivän kuluessa työnhaun käynnistämisestä. Asiakkaita on mahdollista haastatella eri palvelukanavia hyödyntäen (kasvokkainen tapaaminen, puhelu, videopuhelu). Tyypillisesti haastattelut järjestetään kasvokkain tai puhelimitse. Alkuhaastattelu pyritään järjestämään aina lähtökohtaisesti kasvokkaisena tapaamisena.

Toteutuneet haastattelut haastattelutyypin (alkuhaastattelu, työnhakukeskustelu, täydentävä työnhakukeskustelu) ja palvelukanavan mukaan -seurantakohde kertoo, mistä haastattelutyypistä on kyse ja kuinka suuri osa haastatteluista on toteutettu mitäkin palvelukanavaa hyödyntäen. Ks. myös Työnhakukeskustelu ja Täydentävä työnhakukeskustelu.

Asiakas

Luonnollinen henkilö (henkilöasiakas) tai työnantaja, joka hakee tai saa laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) tarkoitettua palvelua, tukea tai korvausta. Tässä raportissa asiakkaalla tarkoitetaan lähtökohtaisesti henkilöasiakasta.

Asiakastyytyväisyys, palvelukokemus

Tiedot perustuvat KEHA-keskuksen asiakastyytyväisyyskyselyyn. Kyseessä on valtakunnallinen jatkuva kyselytutkimus työllisyysalueiden henkilöasiakkaille. Kysely käynnistyi 1.1.2025. Kyselylomake lähetetään kerran viikossa työnhakija-asiakkaille, joilla on edellisen viikon aikana ollut jokin seuraavista palvelutapahtumista/tilanteen muutoksista: alkuhaastattelu, työnhakukeskustelu, palvelu päättynyt, työnhaku päättynyt. Asiakasta pyydetään

Arvioimaan työllisyysalueelta saamaansa palvelua kokonaisuutena viisiportaisella asteikolla (1–5, jossa 1 = erittäin tyytymätön, 3 = neutraali ja 5 = erittäin tyytyväinen). Arviointimittari on edeltävän vuoden asiakastyytyväisyyden vuosikeskiarvo.

Asiakastyytyväisyys, suosittelevuusindeksi (NPS)

Nettosuositteluindeksi (Net Promotor Score, NPS) on yritysmaailmasta peräisin oleva asiakaskokemuksen mittari, joka mittaa 10- tai 11-portaisella asteikolla asiakkaan halukkuutta suositella ystävilleen ja kollegoilleen yritykseltä saamaansa palvelua tai tuotetta. Asiantuntija-arvioinnissa käytetty kansallinen asiakastyytyväisyyttä mittaava kysely sisältää NPS-mittauksen. Asiakastyytyväisyyskyselyssä asiakasta pyydetään arvioimaan halukkuutta suositella työllisyysalueelta saamaansa palvelua 11-portaisella asteikolla (0–10, jossa 0 = en lainkaan todennäköisesti ja 10 = erittäin todennäköisesti) seuraavan kysymyksen pohjalta: "Suositteletko työllisyysalueelta saamaasi palvelua vastaavassa tilanteessa oleville ystäville tai perheenjäsenillesi?". Asiakkaat jaetaan vastausten perusteella arvostelijoihin (vastaukset 1–6), passiivisiin (vastaukset 7–8) ja suositteleviin (vastaukset 9–10). NPS-luku voi saada arvon -100:sta +100:aan, ja se lasketaan vähentämällä arvostelijoiden prosenttiosuus suosittelevien prosenttiosuudesta.

Asiantuntijan Työmarkkinatori (A-TMT)

Työvoimaviranomaisen käyttövelvoitteen piirissä oleva julkisten työvoimapalveluiden asiakastietojärjestelmä. A-TMT:n käyttö edellyttää luvitusta (käyttöoikeus), jonka KEHA-keskus myöntää työvoimaviranomaisessa työskentelevälle henkilölle, jolla on vähintään yksi henkilöasiakas.

Avoimille työmarkkinoille työllistymiseen kulunut aika

Tulorekisteritiedon hyödyntämiseen liittyy aikasarjallisia rajoitteita, jotka heikentävät tunnuslukujen muodostamista. Keskeinen ongelma ei ole yksittäisten havaintojen puuttuminen satunnaisesti, vaan se, että käytössämme oleva tietoluvan mukainen aineisto alkaa vasta rajatusta ajankohdasta. Tämän vuoksi aikasarja ei ole yhtenäinen sellaisten muuttujien kanssa, jotka yltyvät pitkälle historiaan.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että jos käytössämme olevassa tietoprofilissa tulotiedot alkavat vasta vuoden 2023 helmikuusta, emme voi päätellä, onko henkilöllä ollut palkkatuloille siirtymisiä ennen tätä ajankohtaa, vaikka työnhaku olisi alkanut jo aiemmin. Siksi esimerkiksi työnhaun alkamisesta ensimmäiseen palkkatuloon kuluva aika ei voida laskea luotettavasti niille työnhauille, jotka ovat alkaneet ennen aineiston kattavaa havaintoikkunaa. Kyse ei siis ole vain tiedon puuttumisesta, vaan siitä, että siirtymähistoria jää rakenteellisesti osittaiseksi (tulotietojen osalta). Ongelma korostuu erityisesti pitkissä työnhauissa tai vastaavissa muuttujissa, jotka yltyvät pitkälle historiaan. Jos työnhaku on alkanut ennen tietoprofilin havaintoikkunaa, henkilöllä on voinut olla jo useita palkkatuloille siirtymisiä ennen kuin ensimmäiset käytössämme olevat tulotiedot alkavat näkyä aineistossa. Tämän vuoksi työnhaun alkamisesta laskettavat siirtymäkestot tulisi rajata vain niihin työnhakuihin, jotka

ovat alkaneet tietoprofilin voimassaoloaikana, käytännössä aikaisintaan vuoden 2023 helmikuusta alkaen.

Tähän aineistorajoitteeseen liittyy myös toinen tulkintaongelma. Kun laskennan lähtökohdaksi joudutaan aineistorajoitteiden vuoksi valitsemaan työnhaun alkaminen, siirtymän keskimääräinen tai mediaanikesto muuttuu väistämättä ajan myötä, koska kaikkien alkaneiden työnhakujen lopputulema ei ole vielä toteutunut tarkasteluhetkellä. Osa henkilöistä ei siis ole vielä ehtinyt siirtyä palkkatuloille, vaikka siirtyminen voisi tapahtua myöhemmin. Tämän vuoksi ajassa muuttuva keskiarvo tai mediaani ei anna riittävän vakaata eikä vertailukelpoista kuvaa työllistymiseen kuluva ajasta.

Tiedon esittämisessä onkin perusteltua siirtyä tunnuslukuihin, jotka huomioivat aineiston rakenteelliset rajoitteet paremmin, nämä tunnusluvut ovat kehityksen alla. Luotettavimmin voidaan esittää esimerkiksi se osuus työnhauista, joissa palkkatuloille siirtyminen on tapahtunut tietyn ajan kuluessa työnhaun alkamisesta, kuten 3 kuukauden, 6 kuukauden tai 12 kuukauden sisällä. Tällainen esitystapa kuvaa toteutuneita siirtymiä selkeämmin eikä ole samalla tavalla altis havaintoikkunan alun katveelle tai sille, että osa työnhauista on tarkasteluhetkellä vielä kesken.

Ehdokashaku

Työnantajalle tarjottava maksuton palvelu, jossa työvoimaviranomainen etsii työnantajan ilmoittamaan paikkaan sopivia ehdokkaita yhdessä sovittujen hakukriteerien perusteella.

Elinvoimayhteistyöindeksi

Tiedot perustuvat KEHA-keskuksen Elinvoimayhteistyöbarometri-kyselyyn, jonka tavoitteena on arvioida työllisyysalueiden (työvoimaviranomaisen) ja alueen muiden toimijoiden välistä yhteistyötä elinvoiman vahvistamisessa sekä yhteistyön vaikuttavuutta suhteessa työllisyyden edistämisen valtakunnallisiin tavoitteisiin. Kysely toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2026 osana työvoimapalveluiden toimeenpanon arviointia.

Mittari koostuu kahdesta väittämäpatteristosta, joista ensimmäinen kuvaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa säädetyn yhteistyövelvoitteen toteutumista ja yhteistyön toimivuutta strategisen, rakenteellisen ja sosiaalisen yhteistyön ulottuvuuden kautta. Toinen väittämäpatteristo kuvaa valtioneuvoston työllisyyden edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden (2024–2027) toteutumista neljän avaintuloksen kautta. Avaintulokset liittyvät kasvualojen palvelutarpeisiin vastaamiseen ja yritysten kasvun tukemiseen, kansainvälisen osaamisen hyödyntämiseen työnantajien ja TKI-toiminnan tarpeissa, olemassa olevien yritysten tukemiseen osana elinvoiman ylläpitoa sekä positiivisten ja negatiivisten rakennemuutosten hallittuun hoitamiseen.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan väittämiä viisiportaisella asteikolla (1–5), jossa 1 = Ei toteudu, 2 = Toteutuu heikosti, 3 = Toteutuu osittain, 4 = Toteutuu hyvin ja 5 = Toteutuu erinomaisesti. Lisäksi vastausvaihtoehtoina olivat "En osaa sanoa" ja "Ei koske meitä", joita ei sisällytetty indeksiin laskentaan (käsiteltiin puuttuvina arvoina).

EVYT-indeksi on väittämäpatteristoista muodostettujen avaintulosindeksien keskiarvo ja kuvaa elinvoimayhteistyön kokonaisvaikuttavuutta alueella. Indeksia voidaan tarkastella jatkuvana tunnuslukuna (1–5) tai luokiteltuna muuttujana (3 tai 5 luokkaa) alueiden vertailun ja raportoinnin helpottamiseksi. Esim. viisiluokkaisessa tulkinnassa indeksiarvo 1,00–1,80 tarkoittaa heikkoa elinvoimayhteistyötä, 1,81–2,60 melko heikkoa elinvoimayhteistyötä, 2,61–3,40 keskitasoista elinvoimayhteistyötä, 3,41–4,20 hyvää elinvoimayhteistyötä ja 4,21–5,00 erinomaista elinvoimayhteistyötä.

Ei-lakisääteiset työllisyyspalvelut

Työllisyyttä tukevat palvelut, jotka eivät sisälly lakisääteisiin työvoimapalveluihin eli niistä ei ole säädetty työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa lainsäädännössä. Palveluiden järjestäjänä voi toimia työllisyysalue, kunta tai muu järjestäjätaho.

Erityisasiantuntijoille myönnetyt oleskeluluvat

Työllisyysalueille rekrytoidut erityisasiantuntijat Euroopan ulkopuolelta.

Esittely

Työvoimaviranomainen tekee listauksen mahdollisesti sopivista työnhakijoista työnantajan ilmoittamaan työpaikkaan. Esittely voi sisältää useita ehdokkaita samaan työpaikkaan.

Kelan tilastoihin perustuvien tietojärjestelmien erot

Kunnan osarahoittamaa työttömyysturvaa koskevat tiedot perustuvat Kelan laskutusjärjestelmään, kun taas koko työttömyysturvan tilastointi pohjautuu Kelan etuusmaksujen järjestelmään. Arvioinnissa tarkastellaan kuntien osarahoittamaa työttömyysturvaa erikseen, minkä vuoksi tietolähteenä käytetään myös laskutusjärjestelmää.

Kunnat osallistuvat työttömyysturvan rahoitukseen tilanteissa, joissa työtön henkilö on saanut ansiopäivärahaa, peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 101 päivää. Lisäksi kuntien rahoitusvastuu kattaa myös työttömyysetuudet siltä ajalta, jolloin työtön henkilö osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin. Rahoitusvastuu määräytyy sen kunnan mukaan, joka on merkitty työttömän henkilön vakituseksi kotikunnaksi väestörekisterissä sinä päivänä, jona etuus maksetaan. Luvut kuvaavat kuntien osarahoittamaa työttömyysturvaa, joka on laskutettu uudistetun rahoitusmallin mukaisesti Kelan laskutusjärjestelmän kautta.

Työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmään perustuvat tiedot kattavat sekä työttömyyskassojen maksamat ansioturva- että Kelan maksamat perusturvaetuedet. Ansioturva koskevat tiedot perustuvat Finanssivalvonnan työttömyysturvan etuudensaajarekisteriin, joka sisältää kokonaisaineiston työttömyyskassojen maksamista etuuksista. Perusturvan osalta tiedot tuotetaan Kela etuusjärjestelmästä muodostetuista aineistoista.

Huomio tilastojen tulkinnasta: Työttömyysturvan etuusmaksatusjärjestelmästä tuotetut tilastot eivät esitä ansiopäivärahan, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajia yhdistettynä kokonaislukuna, vaan saajamäärät ovat saatavissa ainoastaan etuuslajeittain eriteltyinä. Tässä raportissa kokonaistason arvioimiseksi on kuitenkin muodostettu yhteenlaskettu saajamäärä eri etuuslajien saajista. On huomattava, että näin muodostettu kokonaisluku ei vastaa täysin todellista saajamäärää. Sama henkilö on voinut tarkastelujakson aikana siirtyä etuuslajilta toiselle, esimerkiksi ansiopäivärahalta tai peruspäivärahalta työmarkkinatuelle. Tämän seurauksena yhteenlaskettu saajamäärä sisältää päällekkäisyyksiä ja yliarvioi todellista etuudensaajien määrää.

Kotoutuja-asiakas

Työllisyyspalveluiden ulkomaalainen työnhakija-asiakas, jolla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma.

Kotoutumista edistävät palvelut

Kotoutumislain mukainen palvelu, jotka tukevat maahanmuuttajien sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Ne sisältävät kielikoulutusta, työllistymisen tukea, yhteiskuntaorientaatiota, sosiaalista neuvontaa ja osallisuuden edistämistä. Tavoitteena on vahvistaa arjen hallintaa, työelämävalmiuksia ja yhteiskunnallista osallistumista yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja järjestöjen kanssa.

Kotoutumista edistävien palveluiden järjestäminen on työvoimaviranomaisen vastuulla silloin kun maahanmuuttaja on työtön työnhakija, jolla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan.

Kotoutumissuunnitelma

Kotoutumissuunnitelma on yksilöllinen kotoutumista tukeva suunnitelma, jonka maahanmuuttanut laatii yhteistyössä paikallisviranomaisten (kunta ja/tai työvoimaviranomainen) kanssa. Suunnitelmaan kirjataan palvelut ja toimenpiteet, jotka edistävät maahanmuuttaneen suomen tai ruotsin kielen taidon oppimista sekä tarjoavat muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja.

Kunnan maksuosuus

Kunnan maksuosuus viittaa kuntien työnhakija-asiakkaitensa työttömyysturvasta maksamaan osuuteen. Kunnan maksuosuus on sitä suurempi, mitä pidempään työnhakija on työttömänä. Kunnan rahoitusvastuu alkaa, kun työttömyysturvaa on maksettu yli 100 päivää. Kunta maksaa osuuden Kelalle kuukausittain jälkikäteen. Tavoitteena on kannustaa kuntia tukemaan pitkäaikaistyöttömien työllistymistä ja ehkäisemään pitkittyneitä työttömyysjaksoja.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavalla työtoiminnalla palvelua, jonka tarkoituksena on parantaa henkilön elämänhallintaa sekä luoda edellytyksiä työllistymiselle. Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Toiminnassa ei synny virka-/työsuhdetta henkilön ja toimintaa järjestävän/toteuttavan tahon välille.

Laaja työttömyys

Laaja työttömyys käsittää työttömien työnhakijoiden lisäksi aktiivisissa työvoimapolitiittisissa palveluissa olevat henkilöt. Ks. Aktivointiasteeseen laskettava palvelu.
Maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä per saaja

Luku on laskettu työttömyysturvan etuusjärjestelmän tiedoista (työttömyyskassojen maksamat ansioturvaetuudet sekä Kelan maksamat perusturvaetuudet). Tunnusluku muodostetaan jakamalla korvattujen päivien lukumäärä etuuden saajien määrällä vuositasolla.

Sijainti- ja keskiluku, joka ilmoittaa suuruusjärjestykseen lajitellun jakauman keskimmäisen arvon. Jos havaintoja on parillinen määrä, on valittava kaksi keskimmäistä arvoa, joista otetaan keskiarvo. Mediaania käytetään erityisesti vinojen jakaumien tarkastelussa.

Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella

25-vuotta täyttänyt työnhakija voi opiskella omaehtoisesti työttömyysetuudella, mikäli hänellä on työvoimaviranomaisen toteama koulutustarve ja katsotaan, että omaehtoinen opiskelu on olennaisin keino kasvattaa hänen ammattitaitoaan, mahdollisuuksia työllistyä avoimille työmarkkinoille tai säilyttää työpaikkansa. Omaehtoisesta opiskelusta tulee sopia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa ennen opintojen alkamista. Opintoja voidaan tukea maksimissaan 24 kuukautta, ja niiden tulee olla päätoimisia. (380/2023 luku 9.)

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

Laaditaan työvoimapalveluissa työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle, jos hänen ensimmäisen oleskelulupansa myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä on kulunut maksimissaan kolme vuotta. ks. lisää 681/2023 § 14.

Palkkatuki

Työttömän työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille voidaan tukea myöntämällä työnantajalle palkkatukea palkkakustannuksiin. Palkkatuella edistetään myös alentuneesti työkykyisen sekä 60 vuotta täyttäneen pitkään työttömänä olleen mahdollisuuksia saada työtä ja osallistua työelämään. (380/2023 luku 10.) Lähtökohtaisesti palkkatuki kattaa 50 prosenttia työnantajalle työnhakijan palkkaamisesta aiheutuvista palkkakustannuksista. Alentuneesti työkykyisen palkkaamiseen myönnettävä palkkatuki voi olla 70 prosenttia, ja joissain tilanteissa 100 prosenttia. (380/2023 luku 10.)

Palveluissa koettu yhdenvertaisuus (keskiarvo)

Työnhakija-asiakkaiden työvoimaviranomaisen palveluissa kokemaan yhdenvertaisuutta kartoitettiin asiakaskyselyllä. Aineisto kerättiin marras-joulukuussa 2025. Kysely lähetettiin kaikille niille työnhakijoille, joiden työnhaku oli ollut vuoden 2025 aikana voimassa yli 30 päivää, ja joille oli kirjattu työnhakutapahtuma asiakastietojärjestelmään kyseisen vuoden aikana. Kysely lähetettiin noin 350 000 asiakkaalle, ja vastauksia saatiin noin 8 500. Kyselyn vastausprosentti oli 2,3 %. Palveluissa koetun yhdenvertaisuuden keskiarvo on laskettu 14 väittämästä, jotka koskivat esimerkiksi esteettömyyttä, kielellisiä oikeuksia sekä verkkosivujen saavutettavuutta. Väittämät vastausasteikko oli 1 (täysin eri mieltä) – 5 (täysin samaa mieltä). "Ei koske minua" ja "En osaa sanoa" vastausvaihtoehtojen havainnot käsiteltiin puuttuvina arvoina keskiarvomuuuttujan muodostuksessa. Näin ollen väittämät vastausasteikon vastaajamäärä oli 8 345. Keskiarvomuuuttujan minimiarvo oli 3,69 ja maksimi 4,30.

Palvelusuunnitelma

Työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma (kotoutumissuunnitelma, aktivointisuunnitelma, monialainen työllistymissuunnitelma). Yhdessä asiakkaan kanssa

laadittava suunnitelma, johon kirjataan työnhakijan kanssa yhdessä sovitut tehtävät. Palvelusuunnitelman laatiminen on keskeinen osa henkilöasiakkaan palveluprosessia ja asiakkaan työnhakua edistävä palvelukokonaisuutta. Tehdyt palvelusuunnitelmat kaudella - seurantakohde kuvaa laadittujen palvelusuunnitelmien kokonaismäärää. Suunnitelma laaditaan alkuhaastattelussa tai sitä täydentävässä työnhakukeskustelussa.

Suunnitelmien ajantasaisuus lasketaan jakamalla ne työnhakija-asiakkaat, joilla suunnitelman viimeinen päivä on kulunut, kaikilla työnhakija-asiakkailla. Laskennassa (nimittäjässä tai osoittajassa) ei huomioida niitä työnhakija-asiakkaita, joiden alkuhaastattelun järjestämiseen on vielä aikaa. Laskennassa käytetään laskentapäivää.

Pitkäaikaistyötön

Työnhakija-asiakas, jonka työttömyys on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 12 kuukautta.

Rakennetyöttömyys

Rakenteellinen työttömyys näkyy työttömyytenä, joka ei vähene työvoimapulasta huolimatta. Rakennetyöttömiksi luetaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, palveluilta työttömäksi jääneet ja palveluilta palveluihin siirtyneet. Rakennetyöttömien prosenttiosuus on em. ryhmien yhteenlaskettu määrä jaettuna työnhakijoiden määrällä laskentapäivänä.

Tulorekisteri

Tulorekisteri on sähköinen tietokanta, jonne työnantajat ja muut suorituksen maksajat ilmoittavat tiedot maksetuista palkoista, eläkkeistä ja etuuksista. Tulorekisterin tietoja voivat käyttää ainoastaan tulorekisterilaissa säädetyt tahot. Viranomaiset ja muut organisaatiot saavat tulorekisteristä vain ne tiedot, joihin niillä on oikeus.

Työ- ja koulutuskokeilu

Asiakas voi osallistua työ- tai koulutuskokeiluun selvittääkseen ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojaan tai tukeakseen paluuta työmarkkinoille. Työkokeilu tapahtuu työpaikalla ja koulutuskokeilu oppilaitoksessa. (380/2023 § 54.)

Työkykyensä alentuneeksi arvioineiden työllistyneiden määrä

Täsmätyökykyisten siirtymä työllisyyteen tarkoittaa niitä palkkatuloille siirtymiä, jossa viimeisimmän henkilöasiakkaan palvelutarvearvion työkykyarvio on alle 7 (asteikko 0–10).

Työllistymissuunnitelma ja sitä korvaava suunnitelma (palvelusuunnitelma)

Työllistymissuunnitelmaan sisällytetään työnhakuvelvollisuus ja muita työnhakuun tai yritystoiminnan kehittämiseen liittyviä toimia, joiden tavoitteena on työnhakijan nopea työllistyminen avoimille työmarkkinoille. Työllistymissuunnitelmassa on sovittava suunnitelman toteuttamisen seurannasta ja määräajasta, jonka kuluessa työnhakijan on ilmoitettava suunnitelman toteuttamisesta. Työ- ja elinkeinoviranomainen ja työnhakija hyväksyvät työllistymissuunnitelman.

Työllisyysaste

Työllisyysaste kuvaa työllisten prosenttiosuutta samanikäisestä väestöstä. Työlliset sisältää yrittäjät ja palkansaajat. Työllisten päättely tehdään Tilastokeskuksen kokeellisessa tilastossa tulorekisteristä palkanmaksukauden perusteella. Palkanmaksukausi on ajanjakso, jolta palkkaa maksetaan. Palkoiksi lasketaan seuraavat palkkojen tulolajit: palkka yhteissumma (101), aikapalkka (201), provisiopalkka (220), urakkapalkka (227) sekä sijaismaksajan maksamat palkat. Yrittäjiksi päätellään ne YEL- tai MYEL-vakuutetut (18-68-vuotiaat) henkilöt, jotka ovat maksaneet itselleen palkkaa kuun aikana yli 0 euroa ja joilla on tulorekisterissä palkanmaksukausi voimassa kuun viimeisellä viikolla. Lisäksi yrittäjiksi päätellään starttirahaa kuun lopussa saaneet yli 17-vuotiaat. Yrittäjien jälkeen päätellään palkansaajat. Yrittäjiä ovat myös ne yli 17-vuotiaat henkilöt, jotka olivat Eläketurvakeskuksen rekisterin mukaan YEL/ MYEL-vakuutettuja edellisenä vuonna. Rekisteriaineistojen puutteiden vuoksi yrittäjistä jää puuttumaan ne uudet yrittäjät, jotka eivät maksa itselleen palkkaa. Lisäksi jää uupumaan kaikki ne yrittäjät, jotka eivät ole vakuuttaneet toimintaansa (esim. tilanteessa, jossa henkilö ei ole iän puolesta vakuuttamisvelvollinen).

Palkansaajiksi päätellään ensimmäiseksi TYEL-vakuutetut (17-68-vuotiaat) henkilöt, jotka ovat saaneet palkkaa kuun aikana yli 0 euroa ja joilla palkanmaksukausi on voimassa kuun viimeisellä viikolla. Seuraavaksi päätellään palkansaajiksi myös kuun viimeisenä päivänä palkkatuetussa työssä olevat yli 17-vuotiaat. Lopuksi päätellään palkansaajiksi myös kaikki yli 14-vuotiaat henkilöt, joiden palkanmaksukausi on voimassa kuun lopussa. Tässä yleisessä työllisyysasteessa ovat mukana 18-64-vuotiaat. Työllisyysasteen muutokset ja erotukset on laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Työmarkkinatori (TMT)

Työmarkkinatori on valtion ylläpitämä digitaalinen palvelualusta, joka kokoaa yhteen työpaikat, koulutusmahdollisuudet ja työllistymistä tukevat palvelut. Se tarjoaa työnhakijoille ja työnantajille helpon tavan löytää toisensa sekä hyödyntää työvoimapalveluja verkossa. Tavoitteena on parantaa työn ja tekijöiden kohtaantoa sekä tukea sujuvaa siirtymistä työelämään.

Työnhakukeskustelu

Työnhakukeskustelussa työvoimaviranomainen ohjaa työnhakijaa hakemaan hänelle sopivia työmahdollisuuksia sekä tukee työnhakijan työnhakua. Lisäksi työnhakija ohjataan tarpeellisiin palveluihin. Työnhakukeskustelussa tarkistetaan työnhakijan palvelutarvetta koskevaa arviota ja laaditaan tai tarkistetaan työllistymissuunnitelma. Ks. myös Alkuhaastattelu ja Täydentävä työnhakukeskustelu.

Työnhakuvelvollisuus

Työllistymissuunnitelmaan sisällytetään työnhakuvelvollisuus ja muita toimia, joiden tavoitteena on työnhakijan nopea työllistyminen avoimille työmarkkinoille. Lähtökohtaisesti työttömien ja työttömyysuhan alaisten työnhakijoiden on haettava neljää työmahdollisuutta kuukauden tarkastelujakson aikana. Työnhakuvelvollisuus koskee myös työvoimakoulutuksessa opiskelevia, omaehtoisia opintoja suorittavia ja palkkatuetussa työssä olevia. Työnhakuvelvollisuuden voi täyttää hakemalla työtä, lisätyötä omalta työnantajalta,

yrittäjänä tehtäviä työmahdollisuuksia tai julkaisemalla esittelyn Työmarkkinatorilla. Jos työvoimaviranomainen katsoo, ettei alueella ole riittävästi haettavissa työnhakijan osaamiselle ja työkyvylle sopivia työmahdollisuuksia, työnhakuvelvollisuutta voidaan pienentää tai jättää kokonaan asettamatta.

Työtarjous

Työtarjoukset ovat yksi työvoimaviranomaisen työnvälityksen välineistä. Työtarjouksilla pyritään saattamaan yhteen tarjolla oleva työ ja siihen mahdollisimman sopiva työntekijä. Muuten kyseessä on aivan normaali rekrytointiprosessi, jossa työnantaja itse valitsee palkattavan henkilön. Työtarjoukset ovat lähtökohtaisesti velvoittavia, joten työnhakijan tulee ottaa yhteyttä työnantajaan ja hakea tarjottua työtä.

Valtakunnalliset mittarit "Työtarjousten määrä toisten työllisyysalueiden alueella sijaitseviin toimipaikkoihin (kertymäsumma)" ja "Työtarjousten %-osuus toisten työllisyysalueiden työnhakija-asiakkaille (% kaikista työtarjouksista)" perustuvat puolivuositietoihin aikaväliltä kesä-joulukuu 2025. Tämä johtuu siitä, että esittelyiden ja tarjousten tietovaranto otettiin käyttöön kesällä 2025.

Työttömyysaste

Työttömyysaste kuvaa työttömien prosenttiosuutta samanikäisestä työvoimasta, eli työllisten ja työttömien summasta. Tilastokeskuksen kokeellisessa tilastossa työttömiksi päätellään kaikki 17–67-vuotiaat henkilöt, jotka ovat KEHA-keskuksen työnhakijarekisterin mukaan työttömiä kuun viimeisenä päivänä. Työttömiksi lukeutuvat sekä työttömät työnhakijat että kokoaikaisesti lomautetut. Tämän jälkeen päätellään työttömiksi myös muut 17–67-vuotiaat henkilöt, jotka ovat saaneet työttömyysetuuksia niin, että työttömyysetuuksien ansaintajakso on voimassa kuun viimeisenä päivänä. Näitä henkilöitä ovat työvoimapolitiisissa aktiivipalveluissa, kuten omaehtoisessa opiskelussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa, olevat. Tässä yleisessä työttömyysasteessa ovat mukana 18–64-vuotiaat. Työttömyysasteen muutokset ja erotukset on laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Työttömyysturvan maksukategoriat

Työttömyysturvan maksukategoriat tarkoittavat työttömyyden eri kestoluokkia, joissa kunnan maksuosuus työttömyysturvasta kasvaa työttömyyden pitkittyessä. Maksuosuus alkaa 101. päivästä ja nousee asteittain:

101–200 päivää: 10 %
201–300 päivää: 20 %
301–400 päivää: 30 %
401–500 päivää: 40 %
yli 500 päivää: 50 %.

Työvoima

Työvoima muodostuu 18–64-vuotiaista työllisistä ja työttömistä. Työvoimaan eivät kuulu opiskelijat, koululaiset, eläkeläiset, asevelvollisuutta suorittavat ja muut henkilöt, jotka eivät täytä edellä mainittujen ryhmien tai työllisen tai työttömän määritelmää.

Työvoimakoulutus

Työvoimakoulutuksella pyritään takaamaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus. Koulutukset parantavat asiakkaan ammattitaitoa, mahdollisuuksia työllistyä tai säilyttää nykyinen työpaikkansa. Koulutuksella voidaan tavoitella myös yrittäjävalmiuksien ja uuden yritystoiminnan edistämistä. Työvoimakoulutuksena voidaan järjestää myös kotoutumiskoulutusta pl. luku- ja kirjoitustaidon opetus (380/2023 § 61).

Työvoimapula-ala

Työvoimapula-ala määritellään alaksi, jossa työvoiman kysyntä on korkealla, mutta työttömyysaste matalalla.

Työvoimapula-aloille myönnetyt oleskeluluvat

Työvoiman kohtaanto ja saatavuus -raportin mukaisille työvoimapula-aloille (12/2025) myönnetyt ensimmäiset työntekijän oleskeluluvat työntekopaikkakunnan mukaan.

Työvoimaviranomainen

Kunnan tai kuntayhtymän viranomainen, joka vastaa julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä ja tietyistä työttömyysturvaan liittyvistä tehtävistä. Käytännössä 1.1.2025 alkaen työvoimaviranomaisen tehtävistä ovat vastanneet yhden tai useamman kunnan tai kuntayhtymän muodostamat työllisyysalueet.

Täydentävä työnhakukeskustelu

Täydentävä työnhakukeskustelu painottuu työnhakijan palvelutarvetta koskevan arvion perusteella työnhaun tukemiseen tai siinä jatketaan työnhakijan palvelutarpeen selvittämistä ja työnhakijan ohjaamista tarpeellisiin palveluihin. Jos täydentävä työnhakukeskustelu järjestetään ennen alkuhaastattelua, täydentävässä työnhakukeskustelussa laaditaan työllistymissuunnitelma, ellei työnhakijalle ole laadittu työllistymissuunnitelmaa korvaavaa suunnitelmaa. Ks. myös Alkuhaastattelu ja Työnhakukeskustelu.

Valmennus

Työvoimaviranomainen voi tarjota henkilöasiakkaalle kolmenlaista valmennusta (380/2023 § 53): työnhakuvalmennusta asiakkaan työnhaun tukemiseksi, uravalmennusta asiakkaan hakeutumisesta ammatilliseen koulutukseen, ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selkiyttämiseksi sekä työelämävalmiuksien kehittämiseksi tai työhönvalmennusta työhön sijoittumisessa ja työpaikalla suoritettavassa koulutuksessa

Velvoittava työnhaku

TE-palveluissa työnhakijalle asetettu velvollisuus hakea tietty määrä työpaikkoja sovitussa ajassa. Velvoitteeseen sisältyy myös velvollisuus hakea työvoimaviranomaisen osoittamaa työpaikkaa. Työhakovelvoitteen tavoitteena on edistää työllistymistä ja varmistaa aktiivinen työnhaku.

Virtaamat palkkatuloille ja palkkatuloilta

Laskennat on toteutettu siten, että ensin poimitaan vastaavaa tarkasteluajankohtaa aiemmin tapahtuneiden siirtymien määrä. Esimerkiksi kolmen kuukauden tarkastelussa lähtöjoukosta oletetaan henkilö, joiden siirtymä on tapahtunut kolme kuukautta aiemmin. Tämän jälkeen lasketaan tästä joukosta sekä lukumäärä että suhteellinen osuus niille henkilöille, joiden tilanne on pysynyt samana seuranta-ajankohtaan saakka. Aikasarjat muodostuvat tarkastelukuukausista siten, että kunkin kuukauden arvo perustuu eri lähtökuukautena tapahtuneisiin siirtymiin. Esimerkiksi kolmen kuukauden tarkastelussa tammikuun arvo kuvaa lokakuussa tapahtuneita siirtymiä sekä sitä, kuinka monella henkilöllä tilanne on edelleen sama tammikuussa. Toisin sanoen aikasarja kuvaa siirtymien pysyvyyttä seuranta-ajankohtaan saakka.

Virta työttömyyteen, %

Esimerkiksi virta yli 3 kuukauden työttömyyteen kuvaa kuukauden aikana 3 kuukauden työttömyyden ylittäneiden %- osuutta 3 kuukautta aikaisemmin alkaneista työttömyysjaksoista.

Vuosikeskiarvo

Koko vuoden kuukausitietojen keskiarvo. Vuosikeskiarvo kuvaa vuoden jokaisena kuukautena keskimäärin ollutta lukumäärää kyseisessä ryhmässä. Palvelun aloittaneissa vuosikeskiarvo kuvaa jokaisena kuukautena aloittaneiden lukumäärää keskimäärin.

Vuosimuutos

Prosentuaalinen tai määrällinen muutos edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Vuosimuutokset on laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Väestö

Väestö kattaa työvoimaan kuuluvan ja työvoiman ulkopuolella olevan 18–64-vuotiaan väestön.

WiF-toiminnolle tekemät liidit

Työvoimaviranomaisen (A-TMT) järjestelmään kirjaama tehtäväpyyntö, joka ohjautuu Work in Finland -toiminnolle. Liidi koskee työnantajaa, joka on ilmaissut kiinnostuksensa kansainvälisen rekrytoinnin tukipalveluihin ja jonka tilannetta varten WiF-toiminnossa arvioidaan tai käynnistetään toimenpiteitä.

Ulkomaalainen

Henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen. Määritelmä perustuu kansalaisuuteen, ei esimerkiksi syntymäpaikkaan tai etnisyyteen. Ulkomaalaisiin kuuluvat sekä EU- ja ETA-maiden kansalaiset, että kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat Suomessa tilapäisesti tai

pysyvästi.

Kuvailulehti

Julkaisusarjan nimi ja numero: Asiantuntija-arviointi 11/2026

Vastuualue: Työllisyys ja kotoutuminen -vastuualue, Arviointi ja tiedolla johtaminen -yksikkö

Tekijät: Linda Typpö

Julkaisun nimi: Työvoimapalveluiden toimeenpano Pohjois-Savon maakunnassa vuonna 2025

Tiivistelmä

Vuoden 2025 alussa työllisyysalueet aloittivat toimintansa poikkeuksellisen haastavassa työmarkkinatilanteessa, joka heikkeni edelleen vuoden aikana. Pohjois-Savon maakunnassa tilanne oli monilta osin samalla tasolla kuin koko maassa. Maakunnan työllisyysaste oli 70 prosenttia ja työttömyysaste 13,5 prosenttia, mikä kasvoi 1,5 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Eri ryhmien työllisyys- ja työttömyysasteita tarkasteltaessa nuorten tilanne erottui koko maan tasoa heikompana. Nuorten eli alle 25-vuotiaiden työllisyysaste oli 47,5 prosenttia, mikä oli 2 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuonna 2024, ja 1,5 prosenttiyksikköä matalampi kuin koko maassa. Nuorten työttömyysaste puolestaan oli 19,9 prosenttia, mikä oli edellisvuotta 3,3 prosenttiyksikköä ja koko maahan verrattuna 2,2 prosenttiyksikköä korkeampi.

Maakunnan väestöpohja oli 138 500, joista työvoimaan kuului 112 100. Työnhakijoita oli vuoden aikana keskimäärin 23 100, mikä oli 4 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Laaja työttömyys, eli työttömien työnhakijoiden ja aktivointipalveluissa olevien yhteismäärä, oli keskimäärin 16 800 ja kasvoi 2 prosenttia.

Jatkuvat työttömyysjaksot kestivät maakunnassa (69 viikkoa) keskimäärin viikon pidempään kuin koko maassa (68 viikkoa). Virta pitkäaikaistyöttömyyteen oli 16,3 prosenttia eli koko maata matalammalla tasolla.

Aktivointipalveluissa aloitti puolet (-50 %) vähemmän työnhakijoita kuin edellisvuonna. Erityisesti aktivointiasteeseen laskettavissa valmennuksissa aloittaneiden ja työllistettyjen määrät vähenivät koko maakunnan tasolla. Sekä yleinen että pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste laskivat Pohjois-Savon työllisyysalueilla edellisvuodesta ja jäivät valtakunnallista tasoa matalammaksi. Lakisääteisiä työllistämispalveluita korvattiin alueilla omilla palveluilla, kuten valmennuksilla, jotka eivät näy aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa.

Asiakaspalveluprosessia kuvaavien indikaattoreiden osalta maakunnan työllisyysalueiden suoriutuminen vaihteli jonkin verran. Alkuhaastattelut järjestettiin kaikilla alueilla koko maata nopeammin. Maakunnan tasolla työllisyysalueiden asiakkaiden kokonaistyytyväisyys (3,68) oli samalla tasolla koko maan (3,64) kanssa.

Vuonna 2025 maakunnassa ilmoitettiin KEHA-keskuksen ylläpitämän Työmarkkinatorin kautta (julkinen työnvälitys) uusia avoimia työpaikkoja keskimäärin 1 350, mikä oli noin 440 (-33 %) edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2025 aikana avoimia työpaikkoja oli yhteensä keskimäärin 2 640, mikä oli 1 100 (-29 %) vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Sammandrag

Sysselsättningsområdena inledde sin verksamhet i början av 2025 i ett exceptionellt

utmanande arbetsmarknadsläge, som försämrades ytterligare under året. Situationen i Norra Savolax är i stort sett på samma nivå som i hela landet. Landskapets relativt sysselsättningstal var 70 procent och relativt arbetslöshetstal 13,5 procent, som ökade med 1,5 procentenheter jämfört med året innan. När man granskade sysselsättnings- och arbetslöshetstalet i olika grupper var de ungas situation sämre än i hela landet. Sysselsättningstalet bland unga, dvs. personer under 25 år, var 47,5 procent, vilket var 2 procentenheter lägre än 2024, och 1,5 procentenheter lägre än i hela landet. Arbetslöshetstalet bland unga var 19,9 procent, vilket var 3,3 procentenheter högre än året innan och 2,2 procentenheter högre än i hela landet.

Landskapets befolkningsunderlag var 138 500 personer, varav 112 100 hörde till arbetskraften. Antalet arbetssökande uppgick under året till cirka 23 100, vilket är 4 procent mer än året innan. Den omfattande arbetslösheten, dvs. det totala antalet arbetslösa arbetssökande och personer i aktiveringservice, var i genomsnitt 16 800 och ökade med 2 procent.

Landskapets fortlöpande arbetslöshetsperioder varade i genomsnitt en vecka längre (69 veckor) än i hela landet (68 veckor). Flödet till långtidsarbetslöshet var 16,3 procent, dvs. lägre än i hela landet.

Antalet arbetssökande som började i aktiveringservice halverades (-50 %) jämfört med året innan. I synnerhet minskade antalet nya personer i träningar och antalet sysselsatta som räknas till aktiveringsgraden på landskapsnivå. Både den allmänna aktiveringsgraden och aktiveringsgraden bland långtidsarbetslösa sjönk i Norra Savolax sysselsättningsområden jämfört med året innan och var lägre än den nationella nivån. De lagstadgade sysselsättningstjänsterna ersattes i regionerna med egna tjänster, såsom träningar, som inte syns i de tjänster som räknas till aktiveringsgraden.

I fråga om kundserviceprocessens indikatorer varierade prestationen av landskapets sysselsättningsområden något. Inledande intervjuer ordnades snabbare i alla områden än i hela landet. På landskapsnivå var den totala kundnöjdheten i sysselsättningsområdena (3,68) på samma nivå som i hela landet (3,64).

År 2025 annonserades i landskapet i genomsnitt 1350 nya lediga jobb via Jobbmarknaden (offentlig arbetsförmedling) som upprätthålls av UF-centret, vilket var cirka 440 (-33 %) färre än året innan. Under 2025 fanns det sammanlagt 2640 lediga jobb, vilket var 1100 (-29 %) färre än ett år tidigare.

Summary

In 2025, employment areas started their operations in particularly challenging labour market conditions, which continued to deteriorate during the year. In North Savo, the situation resembled the national average in many respects. The region's employment rate was 70 per cent and unemployment rate 13.5 per cent, which increased by 1.5 percentage points from the previous year. When examining the employment and unemployment rates of different groups, the situation of young people was worse than the national average. The employment rate among young people (under 25) was 47.5 per cent, down 2 percentage points from 2024 and 1.5 percentage points lower than the national average. The unemployment rate among young people was in turn 19.9 per cent, up 3.3 percentage points on 2024 and 2.2 percentage points higher than the national average.

The region's population base was 138,500 people, 112,100 of whom were part of the labour force. During 2025, the average number of jobseekers was 23,100, marking a 4 per cent increase from the previous year. Broad unemployment, i.e. the total number of unemployed

jobseekers and those in activation services, averaged 16,800 and increased by 2 per cent.

On average, unemployment periods in the region lasted one week longer (69 weeks) than in Finland as a whole (68 weeks). The flow to long-term unemployment was 16.3 per cent, which was below the national average.

The number of jobseekers who started activation services was half (-50%) lower than in the previous year. In particular, the number of participants in coaching and employment activities declined at the regional level. Both the general activation rate and that of the long-term unemployed decreased in the employment areas of North Savo from the previous year and were below the national average. The employment areas replaced statutory employment services with their own services, such as coaching, which are not included in services counted towards the activation rate.

In terms of indicators measuring the customer service process, the performance of the employment areas varied somewhat. Initial interviews were organised in all areas faster than in Finland as a whole. At the regional level, overall customer satisfaction (3.68) matched the national average (3.64).

In 2025, an average of 1,350 new vacancies were announced through Job Market Finland (public employment service) maintained by the KEHA Centre, which was around 440 (-33%) fewer than in the previous year. Correspondingly, the average number of vacancies was 2,640, down 1,100 (-29%) from 2024.

Asiasanat (YSA:n mukaan): asiakastyytyväisyys, pitkäaikaistyöttömyys, työllisyys, työllisyysaste, työnantajat, työnhakijat, työnvälitys, työttömyys, työttömyysaste, työttömyysturva, työvoimapalvelut, yhdenvertaisuus, vaikuttavuus

Julkaisun osoite: www.keha-julkaisut.fi

Sivumäärä: 93

Kieli: Suomi

Kustantaja / Julkaisija: Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)

Kustannuspaikka ja -aika: 22.4.2026